

ОЧИ РАВНИЦЕ

САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА
ВОЈВОЂАНСКИХ ПЕСНИКИЊА

Приредила
ОЛИВЕРА ШИЈАЧКИ

Copyright © 2012 by Olivera Šijački
Copyright © za Srbiju, 2012

ISBN 978-86-

Ова публикација у целини или у деловима не сме се умножавати, прештамповати или преносити у било којој форми или било којим средством без дозволе аутора или издавача нити може бити на било који други начин или било којим другим средством дистрибуирана или умножавана без одобрења издавача. Сва права за објављивање ове књиге задржавају аутор и издавач по одредбама Закона о ауторским правима.

Нови Сад
2012.

ПРЕДГОВОР

Дуго познајем Оливерину идеју и сакупљачки рад савремене поезије војвођанских песникиња. Стицајем околности, ова драгоцену поетску грађу свих ових година чекала је своју прилику. Заводу је припала та част и привилегија. Спојиле су нас неколике околности, приватне и професионалне. Тек, Завод је издавач књиге песама „Очи равнице“.

Издавачка делатност Завода обухвата, пре свега, истраживачке радове о положају жена на селу, политичаркама и капацитетима политичких странака за остваривање родне равноправности. Друга едиција су збирке радова полазника/ца Курса „Европска унија и родна равноправност“. Затим студије и докторске дисертације о женским људским правима и родним политикама.

Првипут објављујемо књигу песама. Заступљене су песникиње из Војводине - укупно 121. Овако заједно, импресивно представљају културно, језичко и поетско богатство вишенационалне Војводине. Промовишу војвођанске хоризонте кроз женско стваралаштво и перспективу. Слажу јасне интимне слике и утиске о војвођанском поднебљу, историјском и актуелном тренутку, менталитету и визијама.

Ово је друго, допуњено издање савремене поезије војвођанских песникиња „Очи равнице“. Прво издање објављено је 1998. године и обухватило је 64 песникиње и њихових 50 година стваралаштва. Издање је доживело тужну судбину и највећи део тиража је уништен у пожару. Ово издање је проширено и допуњено захваљујући, пре свих, Оливери Шијачки, уредници оба издања, а затим подршци Илеане Урсу-Ненадић и представницима Завода за културу војвођанских Мађара, Словака, Хрвата, Румуна и Русина.

Надам се да ће „Очи равнице“ прогледати и донети радост и задовољство песникињама и аудиторijuму, али и подстаћи друге издаваче да покрену нове едиције и промоције женског песничтва.

*Весна Шијачки
директорка
Завода за равноправност полова*

*Захваљујемо Покрајинском секретаријату за културу
и јавно информисање и библиотеци Матице српске у
Новом Саду на сарадњи и подршци.*

ОЧИ РАВНИЦЕ

Средства за објављивање књиге обезбеђена су у буџету
Аутономне Покрајине Војводине

ВЈЕРА БЕНКОВА

АХАСВЕРОВО ВРЕМЕ

На прагу ноћи преполовио се дан
жуте љубави у лубеници се легу.
Магла равницу меко оплођује.

Обло звуче Бахове фуге
у сјају сунчаног жита.
Два су срца у знаку Ваге...

Ветрењаче у кругу
одмеравају
непомично време.

На прагу ноћи
Ахасвер стоји
и длановима песак дроби.

*Превод са словачког
Вићазослав Хроњец*

ВЈЕРА БЕНКОВА

ИСКОПИНЕ

Пукотином јутра прелетело је
тане светлости
Лебди у бескрају
изнад нас

У коштаној сржи трагови вечности

Борамо се

Копамо у себи

Слажемо у раке

Често тамо буде
неко други

Тек стопа на гипсаном отиску.

*Превод са словачког
Ана Дудаи*

ВЈЕРА БЕНКОВА

РАХЕЛА

Ти си ми дошла
Кад је сан савладао моје тело
Заносна и лепа као што је жена

У жишку сна утрнуо је пламен
И дотакао се мојих очију
Рахела
Ти, што си ме својим жаром
ослепела

Натри ми тело мирисним уљем
Да се на платно сна
испружим и усним

Ти си ми дошла
Када је месец побледео
Заносна и лепа као мирта
Ти, коју сам срцем уснио
И стадом заслужио.

*Превод са словачког
Љубица Милетић*

ВЕРА РАКИЋ-БИЈЕЛИЋ

НЕБО И ЗЕМЉА

У изби детињства мога
сабило се трње
замирисала прва љубав
и пагња.
Одлетео Тисин цвет.¹
Због тога само једног дана
променио се у мени Свет.
Савила се свилокоса врба
да закрили чамац на Тиси
загрлила се младост и лепота
птица и небо.
Састали се небо и земља
ватра и вода...

¹ ТИСИН ЦВЕТ – река Тиса цвета у јуну. То су инсекти (ерче-
мегортера) који живе само један дан, а река преплављена
инсектима изгледа као да је по њој расуто цвеће.

ВЕРА РАКИЋ-БИЈЕЛИЋ

ТВРЂАВА

Испод тебе
Дунав разапео
мрежу
црвеном лоптом
сунце обале
обмањује
лептири играју
у устима
заљубљених
на старом сату
време
сказалке притискују
пролистава
одбрана
без пушкарница.

ВЕРА РАКИЋ-БИЈЕЛИЋ

ДРВЕЋЕ ДУША

Ветар од уздаха
свих песника
чупа већ полегло
дрвеће душа
лепота речи
ставља у уста
пепео ноћи
пред кишу
таласа
ударајући снено
у иловачу
жуте обале реке
а онда се мирно
повуче у корито
дубоко
дивље патке
да љуља
дајући податно
светлуцаве честице
песка
са обале
таложена
у дуго незнађе.

ПЛАЧ

Неће стати плакање право
Ил праве сузе неће ни потећи
А ако ли крену биће много мање
Покушаће свога бола се одрећи

Можда не потеку у правом трену
Па их видјет неће они што би хтјели
Остаће за себе и постаће тајна
Оних који нису ни плакати смјели.

ПЕСМА ПРОГНАНИКА

Кога да питам
Где је тај пут за повратак
Или куда се долази до стаза
Нацртаних у мапама за неспоразуме
После кише по трњу
Кога да питам
Где је тај пут за повратак
Да не помињем кишу
Довољне су две капи
За једно освежење
И није потребно читаво Сунце
За нашу интерну срећу
И није потребан раскош
За наш спас
Кога да питам
Где је тај пут за повратак
Један камен
Неколико птица

Једно небо
И мало смирења унутар свега
Кога да питам
Где је тај пут за повратак
Под шљивом или испод багрема
Преживећемо
Тражећи се
Тражећи се у нутрини
Нашег очаја

ДИВНА БИЈЕЛИЋ

ПТИЦЕ

Још само птице умеју да лете
И само оне могу да се снађу
У облацима што многим прете
Једино птице знају да нађу.

Велика је моћ имати крила
Па мењати брзо различите равни
Кад се нађеш негде
Где нешто не штима
Прхнеш и нестанеш
Ко чаробњак главни.

ЈЕЛЕНА БОСНИЋ

ОВО ПРОСТРАНСТВО ЈЕ САМО МОЈЕ

Ово је пространство за изгубљене,
већа могућност да се воле,
ово пространство је за замишљене,
да се не врате затамњене зоре.

Ово је пространство за досељене,
у њему се сунца као пчеле роје,
ово пространство није Паскалово,
ово пространство је само моје.

ЈЕЛЕНА БОСНИЋ

МОЈА ДУША ПУСТИЊАК

Попречне пруге
деле хоризонт од песме,
разголићена душа
у тело да се врати не сме,
стрепи као сабласни пупољак ноћи
испија потоке,
склапа очи.

Њене одблеске сузе купају
и нико јој,
нико, неће трагове залити,
и нико јој,
нико, не може даровати ћутање,
и нико јој
неће рећи да чека.

Пруге попречне
деле хоризонт од песме,
а моја душа пустињак,
у тело да се врати
не сме.

ЈЕЛЕНА БОСНИЋ

УЗАЛУДНОСТ

Ако су вам руке склопљене
као рањена крила птица,
ако вас је захватио вихор
у пољу случајним присуством,
ако сте бачени у таласе
пешчаног мора чисти,
ако сте најлепшу реч
израслу из говора наменили
временом проведеним у свету,
ако су вам тигањи чамци
а тепсије велике лађе,
и ако захваћени лудошћу
годинама остајете исти,
опраштам вам постојање.

МИРЈАНА БОЖИН

ЗАКОН ВРЕМЕНА

У баштама под сунцем време сади трње.
Има једна киша што тамо увек пада
и оно расте.
А долази то тако тихо,
 тихо и полако,
као кад душа после снега
 зажели сунце.
И оно стиже.
Простор се изненађено чуди.
Зашто,
кад су само ноћи за плач створене.
А није тако,
јер време зна и време разуме
само један закон.
Ни пепео није вечан,
а све је једнако,
свему је једнако.

МИРЈАНА БОЖИН

ПРИЛАГОЂАВАЊА ЧУЛА

На мушкарца долази жена и по, јавља радио.
Они, углавном, и не траже више.
Ја сам пола жена.
Армирана жена, неломљива, сломљена.
Пола жене, а пола осмеха,
рибам цео лонац. Скуваћу ручак бајат као свет!
На запослене прсте цури бистра вода, пропатила
у чорбама, бешикама, облацима.
Буку трамваја испод прозора
не осећам више, као ни прсте.
Јаче исушени намештај пуцкета.
Чезњива имовина..
Повратак мушкарца, било од куда,
то је сада жеља испуњена
струготиним!
Ћутањима, тескобама.
О, Господе, над војскама.

МИРЈАНА БОЖИН

ТРАВА БЕСМРТНОСТИ

Трава бесмртности
биљка је позне среће.
Може је предухитрити
и осмех на лицу помајке, прави,
Мало жита у амбарима
(од прошлог лета) уочи жетве.
Парче туђег крова
над главом у олуји,
ако већ не сјајни дворац или соба.
У љубави, особине су простор,
и ништа није тесно.
Ал' оно што волим,
најчешће је преблизу,
или предалеко.

ЕУЋЕНИЈА БАЛТЕАНУ

ПОДСВЕСТ

Ничег нема изван ових додира
Шапуће подсвест.
Једва чујно нечији непознати кораци
Губе се у измаглици.

Вести од јуче никоме нису интересантне
Крију се вешто
У разбацаним јучерашњим новинама.

Ћутимо и стојимо
Непомични
Шума је преправила праг
Руке су пуне ражи.

Вагамо тугу и радост
Док вести данашњих новина
Радио и ТВ станица
Извештавају о новим непогодама
На кугли земаљској.

Земљотрес у некој сиромашној
провинцији у Кини
МТВ награде
Филмски фестивал у Берлину
Карневал у Венецији
Модне колекције јесен/зима
Нови Титаник на хоризонту.
Да ли ће успети да спасе душе
Оних којих вечно лутају
Сву ту раскош за једну ноћ
У једном трептају ока
Блесак
И мрак.

ЕУЋЕНИЈА БАЛТЕАНУ

КРОЗ СЕНКЕ ГОДИНЕ

Поглед досеже даље све даље

Испод недирнутог ока
Испод скривених огледала
Снови лутају
Неко нас посматра
Из чељусти змије.

Узалуд разапињемо шатор
Од нечујних шапата крила лептира
Тражимо кораке
Утиснуте у снегу
Беле печате душе
Лутамо попут уклетог Холанђанина
Негде у бескрај
Недокучивог и незнаног!

Понекад једна једина светла тачка на небу
Једва видљива голим оком
Показује пут
Куда?
Ништавило дана израња
И смеши нам се
Као огромно срушено трупло.

Кише су испрале наше кораке

Одавно.
Неко нам утире пут
И покаже у правцу одсутних.

Савршенство летњег јутра
Топлог додира Сунца
Израња иза облака.

ЕУЋЕНИЈА БАЛТЕАНУ

КРОЗ СЕНКЕ, ГОДИНЕ

Сакупљај године расуте по улицама
на булеварима, у лављој чељусти
у песку и води.
Направи кратак подсетник, добро конципиран
И немој да заборавиш значај свега.
Топли отисак испод душе
Кратки откуцаји срца, кључ испод прага
(значи, кључ испод прага)
цвеће испод прозора непостојеће куће
можда постоји у сновима
или негде расуте по снегу.
Сенке чудесних липа у цвету
(Којих липа, о чему причаш
сада, у смирај дана)
зар не знаш да њихова сенка обитава
испод мог стопала
још топлог од дугог хода кроз светлост.

Тражи на прашњавим полицама шума
Очи вука
Стављај их затим на длан
Њима ћеш моћи
Да додирнеш небо и сазнаш недокучиво
(О чему ми причаш
знаш да не поседујем никакав кључ
и немам моћ да отварам капије исковитлане
магле).

Касно је и ноћ већ полако спуза испод земље
Не додирнувши наша рамена.
Слутимо само тихи шапат хладних киша.

Не могу да сакупљам године
Расуте по влажном камењу
Да сакупљам своју сенку, чујеш ме?

Зашто ме не чујеш?
Вичем из лавље чељусти
Зар не видиш да очајно тражим кључ земље?

ПЕТРА БОШЊАК

СТРАСТ

Нек се таласа ноћ
и звезде на вртешци
окрећу, све ће остати
исто, само наше трагове
засуће беле звезде
што бешумно слећу
и плаве равницу.
Јутро нас неће памтити,
ни ватру што је промрзле
прсте грејала, и топила
студен око нас.

ПЕТРА БОШЊАК

СВЕТЛОСТ У ТАМИ

Ти си прапочетак свих мојих мисли
и путовања кроз време,
тињајућа страст дубоко скривена
у мом бићу.
Вечно тражена и никад нађена искра.
Ти си месец свих мојих ноћи,
светлост у тами,
сунце свих мојих јутара,
златни лептир мојих снова.
Ја сам богиња чекања, са круном
наде к'о пахуљом на длану.
Поносна и понизна,
јача од гранита и крхкија
од пламичка на ветру.
Течем коритом сопствених жеља
које неумитно стреме ушћу твојих дланова.

ПЕТРА БОШЊАК

ОНИМА КОЈИ ТРАГАЈУ

Нека никад не згасне нада,
светлећа звезда ваших путева,
светионик трагача за оним
неухватљивим дахом
што срећа се зове,
копача у руднику
неостварених жеља.
Ви Магелани у срцу,
што сањате и тражите
скривене путеве
до ваше обећане земље,
падате и дижете се
следећи паучинасте нити
острва снова,
лутате степама праштања.
Сигурно негде и вас
коначиште чека,
смирај свих немира,
последња станица,
досањан кутак вечности
због ког вреди трагати.

МАРИЈА БУГАРСКИ

ДА ЛИ ЈА СУВИШЕ ДУГО ТРАЈЕМ

Тамо где је била мала топла кућа,
сада се бела зграда вије.
А где је јаблан вити небо хтео да дотакне,
сада вијуга пут, дугачак и бео.
Од шесто божјих година тај јаблан
ни сто није могао саставити.
Свуда око мене нека нова лица
која не могу за пријатеље примити.
А како је лепо када у неком далеком граду
и после десет година на истом месту,
могу новине купити.

МАРИЈА БУГАРСКИ

ПРАВО МЕСТО

Лети, када ваздух градом ужарен трепери,
желим да одем на оно место
где свежина увек у смирај дана
док сунчев зрак трне,
однекуд долази,
где блиска шума опојни дах лије,
где је месечева светлост расплинута,
где на вечном небу звезде су чистије.
Тамо заборавим на практичне ствари,
јер у том ваздуху само љубав лута.

МАРИЈА БУГАРСКИ

СУНЦЕ НА ЗАЛАСКУ

Ја волим прозрочно вече,
кад златно по прочељима кућа тече
и сија иза крошњи густих.

Гледајте небо, облачне струје и ешарпе плаве,
кроз њих светлост сунца сија,
од ње кров куће скромне сав се блиста
као златни кров палате.
По тамном травњаку када она сине,
сјајни се потоци злате.

Ох, гледајте небо! И у смирај дана
увек свуда нек' вам душа очарана
валове тог неба сања:
Неком чудном тајном они су прожети
зими кад су сиви као и
лети кад звездана носе ткања.

ЕЛВИРА БУДАЛИЋ

КОРАК

Отима се корак од живота,
да бих кренула даље
не да ми сан.
Јер траје и траје.
Отима се корак
корацима стиснутим.
Убрзаним? Смелим?
Нестални кораци смењују се,
непрестано и неуморно.
Корак до чежње,
корак до стварности.
Још један корак...
...до излога додира.
Просто пленим,
што стојим и посматрам.
Како се корак, од живота отима.

ЕЛВИРА БУДАЛИЋ

ТИ СИ ЖИВЕО

Ти си живео у слову.
Ти си живео у авантури.
Ти си живео у другу.
Ти си живео у плачној птици.
Ти си живео у бледом витезу.
Ти си живео у природном току,
У снази жене, у погледу ока.

Ти си живео у парчету огледала,
мирису парфема,
у страсти големој.
Ти си живео у месецу што дрема.
Ти си живео у лавици скривених бедара.

Ти си живео у несаници,
у погрешном човеку, у туђој души.
У рањивом детету и тужној песми.
Ти си живео у прошлости,
Живиш и сада...можда и тада...
ти си живео.

ЕЛВИРА БУДАЛИЋ

ПИСМО

Већ је прошло пола живота
ја још увек пишем писмо,
не могу га завршити...
само ћутке додајем речи.
Нестаће мене и света,
писмо ће остати незавршено.
Описала сам и небеса
и стрепљу,
и кад је све речено,
и зоре будне...
Гуктање неких птица,
неке моје мале мисли...
...све што је невидљиво.
Опет нешто ново.
Стајање испред огледала,
Схватања лепог и озбиљног.
Твоја рамена и лице.
Бескрајни опис будног ока,
што чува будну свест.
Стварност,
да сам добра у вртлогу карактера,
јер неуморно трагам за разбацаним сновима.
Живим између звука и знака,
додајем само речи...
...не и тачку...

ВАЛЕРИЈА БУРКУШ

ДАЛЕКО ИЗА ХОРИЗОНТА

Не морам више
да гледам у висину
да видим.

Стигла сам у време
када намргођена
ходам погнуте главе
по рушевинама.

Тражим у себи
тог младог верника,
каква сам некада
била
уздигнуте главе
стајала у редовима
док су беснеле олује.
Узалуд.

И верујем да је жуто што је жуто,
Само су моји снови
избледели у жуто.

*Превод са мађарског
К. Даниел и И. Тот*

ВАЛЕРИЈА БУРКУШ

НАСЛЕЂЕ

Већ у утроби мајке
посетила ме туга.
Топови су грмели...
и позив је један
оца далеко однео од нас.

На свет још нисам ни дошла
а већ сам знала
шта је чекање у стрепњи.
Мајчино срце лупало је у мени,
кад би пред кућом застао поштар.

Тада још не видех ја сунце,
ветар још није мрсио ми косе,
али ме научила стрепња мајчина
да се сигурном
не осећам никад.

Под мајчиним сетним срцем
туга ме повела за руке,
јер тамни је један
звекетави воз
оца далеко однео од нас.

*Превод са мађарског
Петар Вуков*

АХНЕТА БУЧКО

НАДАЊЕ

Надам се, убрзо ће процветати цветови,
багрењем њихаће се гроздови,
дунуће лахор Дунавом,
прелиће се таласи
и оцваће јабука.

Видим промиче снег,
фењер у тами на улици тиња.
У белом Тврђава спава,
са суседног прозора чује се песма
и пуцање леда са Дунава.

Знам, кад сећање пригрли збивања
заболи ме глава
на сваки спомен.
Моје срце оголи као дрво
о које се сутра нико неће обесити.

АХНЕТА БУЧКО

БУБАМАРИН СУНЧАН САН

Ако ми је добро било
кад ме није било
што ме је уопште било?
Ако је мој живот сан,
преко кога ме покојни деда Митар
води преко ружичастих гробова
где ће ми скончати тело,
што ме је морало бити?
Ако ми је живот вихор-вир
у којем се види дечја рука
још увек испружена ка сунцу,
са десетогодишњим дланом
коју ће једном појести вода,
чему је био овај лет вилиног коњица
над површином?
Ако ми је живот алка од сна
везана за земљу
одакле кренух
и проклетство сваке бразде
изоране очевом руком,
чему је било ово везање?
А можда би ми добро било
кад ме уопште у бубамарином сну
не би било?

АХНЕТА БУЧКО

КАД ОДЛАЗИШ

Пожели ми мирну ноћ
Међу птицама и рибама
Кад ме остављаш саму.

Пожели ми лак сан
На крилима умоченим у воду
Кад одлазиш увече.

Пожели ми тихи ветар
И мирну воду
У Нојевој барци
Без голубице.

Сутра зором
Донеси ми зелену гранчицу
- можда ћу ти веровати
да постоји живот.

ЗУЗАНА ВЕРЕСКИ

БОЖИЋНА

Непрегледну равницу
бели покривач штити,
шарене куће
белом паучином обавија.
Дрвећу капуте навлачи
све се у белом плашту
таласа, сија.
Празнична тишина селом влада.
С молитвом на уснама
Божјићни празници се дочекују.
Свакој се породици
здравље, мир и срећа жели.
Сваки се зрачак здравицом поздравља.
С небеса оглашава се глас мира:
– Благословени да сте добри људи,
негујте мир у наручју свом.
Бог нека вас чува од сваког вира.

*Превод са словачког
Ана Дудаи*

ЗУЗАНА ВЕРЕСКИ

ЋУТАЊА

Речима не доказујеш љубав,
ни о песмама причати не умеш.
Не можеш изговорити да ме волиш.
Ћутањем одћутиш,
додиром осећам
из погледа читам
ребус ће будућност решити.

*Превод са словачког
Ана Дудаи*

ЗУЗАНА ВЕРЕСКИ

ЧЕКАЊЕ

Чекамо рођење
чекамо мајчине груди.

Чекамо играчку
Чекамо сведочанство
Чекамо диплому
Чекамо љубав.

Чекамо плату
Чекамо аутобус.

Чекамо унуче
Чекамо пензију
Чекамо на ред.

У чекањима посустајемо
кад спознамо
да нисмо дочекали.

Остарели смо.
Због тога сад, никад јуче
сад, никад сутра.

*Превод са словачког
Ана Дудаиш*

СЛАВИЦА НИЋИФОРОВИЋ-ВЕСЕЛИНОВИЋ

МИ СМО ДВЕ ОБАЛЕ

И ми смо у овом животу две обале,
две обале а речи нема.

Ветар фијуче даљином неке горе
зелене ливаде и бели цветови расту
далеко негде шуми једно море...

Додирнуо ме, а додир остао.
Можда спаваш
док пратим путању Месеца
и не дам да подивља оловка у руци,
стискам гумицу за брисање у џепу
и зубе
да истина остане дубоко у нама.

И ми смо у овом животу две обале
две обале а моста нема.

У СНУ

Уснула те губим
у црниту ноћи
у тренутку кад се ноћ зором претвара
док ветрови треште гологлаве горе
руке ширим небу,
душа се отвара:

Ко ли ће ми усне поклањати
док пролеће цветно раздрљи ми прса
птице шире крила
и док звона поје
док сјај звезда огледам у оку
док мрвице људског извиру у мени
и док росу сматрам милим родом својим
Ти ме болиш ноћас, образи ми суви
ја тол'ко постојим
дишем
само док умем да волим.

Душа се затвара.
У црниту ноћи родила се туга
да те не изгубим.

САЗНАЊЕ

Ружа сама себе не може убрати!
И док ми нису шапнули у уво
да сваки чобан смрди на своје крдо
мислила сам
да свака униформа нешто значи
да свако јутро доноси ново свитање дана
мислила сам
да се и упала плућа добија од љубави
и веровала у зелено лишће.
А кад су ми шапнули
ту сировину у уши
и кад је стигла преко срца
до свести
од свег остали су ми само
лањски снегови
искорачани по тротоарима
у сећању.
Ружа сама себе не може убрати
и сваки чобанин смрди на своје крдо!!!

ВИНОВА ЛОЗА

У олуји бола – на олтару – прозор се отвара
Подигла сам руку, и помиловала: нека расте високо
 Винова лоза
После Голготе, о Лепоте, за којом чезне цела
 Васиона!

Нека расте – високо – Винова лоза
Нека расте у Телу – нека расте у Души
Да бисмо Небо дохватили – нека расте на Земљи

У олуји бола – на олтару – прозор се отвара
Нека расте – високо – Винова лоза
Подигла сам руку и помиловала; После Голготе,
 о Лепоте
За којом чезне цела Васиона!

ТОЧАК ИСТОРИЈЕ

Речи се растављају на слогае
слогови се деле на делове
коло се окреће
врти се точак историје
Стомак, и даље – гладује!
Пипај по мраку – буцаку
Пипај, пипај – мачка је у цаку!
око-ло, око-ло бооо-жеее!
И чвор се стеже
Одреси, подери, раз-де-риии!
Џак!
Маказе служе за сецкање-штрицкање
Штриц! Сецц-сеццц... Парче по парче
И точак мора да стане
Све што је уморно, мора да клоне
У гнезду света, леже се петлово јаје.

ДАНИЦА ВУЈКОВ

У КРУГУ

Ништа се није догодило, а догодило се – све.
На Земљи, под земљом – свеједно је.
У кругу – ту – на трагу – о, зашто ниси пружио руку
да осетим тугу – растанка...
Ништа се није догодило, а догодило се – све.
На земљи, под земљом - свеједно је...
Заједно у кругу, и то већ целу Вечност траје...

ЈЕЛИСАВЕТА БУЉОВЧИЋ-ВУЧЕТИЋ

ЈЕСЕЊЕ КИШЕ

Јесење кише умивају поље
Свила кукуруза мирише на смиље
Кишне капи клобуче Мораву
Шапућу романсу вараву.

Сетом пролазности душа устрептала
Туга притиска као магла
Живот јесењим бојама исписује
Зима носи последње откуцаје.

Тмурни облаци се комешају
У долини муње севају
Само Морава мирно тече
То је само једно кишно вече.

ЗЕЛЕНЕ БУЛКЕ

Заспао сам ти на рамену
У мирису зелених булки
Сновима у походе
Класалој пшеници шуштање.

Зелене булке ме додирују
Твојим црвеним уснама
Ја са њих росу пијем
И миришем твоју косу.

Заспала сам ти на рамену
У мирису зелених булки
Буђење ми освану
У цветним црвеним булкама.

ПОЉУБАЦ ЈАБУКЕ

Љубим ову јабуку
И спуштам је у Мораву
Нека се све воде на земљи
Оплоде љубављу.

Све реке и мора
Океани и кише
Нека угасе пламен рата
Нека угасе мржњу и освету.

Сем ове јабуке
Нек посади дрво мира
Које ће рађати
Румене јабуке.

ОЛГА ГРАЧКО

РУКЕ

Младе и нежне
као крила лептира,
својим меким покретима
лепоту дочаравају.

Вешти прсти клизе
по црно-белим диркама,
мелодију обухватају
као руке љубљеног.

Руке се мењају,
сада њега мазе
њему се предају.

Године пролазе
руке пропадају,
старе су, празне,
наборане.

Без љубави и пажње
немају више снаге,
али и даље раде
све док живот траје.

ОЛГА ГРАЧКО

МОЈА ВИТРИНА

Од црног дрвета, стаклених врата
огледалом обложена – витрина стара.
У њој свега има, а све се дупло види,
сервис за колаче и кристалне чаше,
шољице за кафу од кинеског порцулана
из времена стара.

Овде је место нашла и Аладинова лампа,
бакрени свећњак и египатска ваза
од гравираног стакла.
Коњ вилењак, разне кутијице
и псећа породица од керамике.
Ту је и циганка, стаклена, мала,
у руци јој карте, спремна је да гата.

Све је ово драга породична збирка
с љубављу сакупљана и чувана,
сваки дан је милујем погледом
у витрини старој, пуној огледала.

ОЛГА ГРАЧКО

КРПИЦЕ ЖИВОТА

Док смо сасвим млади
снови су нам леви,
наде велике
а жеље нескромне.

Како време одмиче
слике се мењају,
кад се две судбине
љубављу спајају.

Брак, бриге, немаштина
љубав раснују,
па од страсти
само крпице остају.

Снови се распрше
нада се покида,
све је мање љубави
а више закрпа.

И све тако,
док се задња нит не одмота,
и од снова остану
само крпице живота.

ИВАНКА ГРУЈИН

У САЗВЕЖЉУ ПЕСАМА

Само сам са песамама и у песамама своја:
самосвесна, смела, сигурна, независна...
Само у њима и са њима
ником не сметам,
ни од кога не страхујем,
све је јасно, блиско, сагласно,
чак и у стиховима
препуним разбукталих страсти
све предвидиво,
као стишавање кошаве,
као свитање.
Размишљам:
поезију желим
као пролеће и светлост.
Песмом треба започињати и завршавати
послове и подухвате
као што Мамула
стиховима започиње и завршава
(е)мисију
У САЗВЕЖЉУ КЊИГА.

ИВАНКА ГРУЈИН

ТРЕНУЦИ

Куд год да пођем, исто ме чека –
тамнина ледна одасвуд бије.
Као што беше сад више није
и неће бити до краја века.

Времена ми је остало мало,
на коју страну света да кренем,
како светлости да се окренем
још док све није у амбис пало?

Осећам: клизим с ивице сплава,
за борбу немам снаге ни воље
јер не знам игде да ли је боље.

А можда ово и није јава,
можда су само горки тренуци
на путу к некој спокојној луци.

ИВАНКА ГРУЈИН

КАД ЈЕДНОМ ЗАТВОРИМ КЊИГУ

Када у јесен заплачу кише,
и цвеће у башти почне да вене,
сетна сам, ал' не желим ништа више,
само да сте ви ту, покрај мене.

Када ме замишљену и нему
звезда падалица из мисли прене,
спокојна сам и радујем се свему,
само кад сте ви ту, крај мене.

И када једном затворим књигу
а мој трошни брод у неповрат крене,
одагнаћу стрепњу и страх и бригу
јер ви остајете после мене.

РАНКА ГРКОВИЋ

ДЛАНОВИ

Твоји дланови
шкољке
за моје бисерне
Образе
Гнезда
За моје изгладнеле
Птице
Твоји дланови
Баршун ми
По телу простиру
Крвотоком владају
Смеху и сузи
Дају смисао
Твоји дланови.

РАНКА ГРКОВИЋ

ЧЕЖЊА

Погледом ме као мумију увијаш
Брезином кором ме покриваш
Треперим
Лахор ми у буру претвараш
Уснама ми на телу
Пупољке раствараш
Бујам
Цветом
У тебе се затварам.

ТВРЂАВА

Кристална стена извела реку
на прави пут.
Немо гледа трагове времена –
вечна тврђава.
Дигнута капија – сигурност
зидана каменом речју.
Тунели страха издржали
све опсаде.
Шеснаест циновских змија
у утроби стене.
Непослушне казаљке мере
своје сате.
Кула на врху – птичји поглед
на слагалицу града.
Авети прошлости плешу са
новим Одисејима
Пролази брод. Обале крију
ритам живота.
Вода под стеном
подлокава.

ТИСКИ ЦВЕТ

На свету
само један
цвет постоји
који живи
један дан:
од изласка до заласка
сунца.
Врста вечно
траје
као река Тиса.

Рибари га
хватају
по површини
нежним
мрежама
као
лотосов цвет,
раштркан по целој
Тиси плива.

ДЕТИЊСТВО

Лепота живљења
са првим плачем,
кораком, речи...

Топлина дома окружена
деловима срца, пуна љубави.

Божихни, ускршњи празници...

Ђурђевданско кољиво,
новогодишња јелка,
окићена жељама.
О, будућности...

Свињокољски дани
и вечере.

Свадбе и рођења.

Болести и смрти.

Све у једној кући,
у широкој улици колоније Сенте...

О, будућности!

СЕЛО

Своју баку
памтим у сну,
и топлим креветом уз њу,
мирисом дуња и јабука на пећи,
ушушкана у дуње спим.

У запећку паорске
пећи, играм се луткама
од кукурузовине...
док пуцкетају паљени кукурузи
у ватри, мирисни хлеб и лепиње
из пећи се ваде...

Мучу краве и овце и
дају ми свеже варенике,
ја уживам у запећку и даље
на селу, у банатској равници.

МАГДОЛНА ДАЊИ

О ЛЕТА, О ТОПОЛЕ, КОПЉА ЖИЋА НАШЕГ

Чује девојчица своје име, чује позив,
али се не одазива, не миче.
О лета, о тополе, копља жића нашег! Када се
ни лист не мрда у раскошно подне и начас
све бива оним што јесте, безнадежно.
Преврћући се у влажним, тамним јарковима, залуд
бисмо
призивали њено лице. Поглед јој случајни,
одавно већ!
На мраву, с белим теретом, што трчкара
наоколо
у сенци бутине њене, ужасно далеко, на корак
од мравињака. За доброту сад нема воље,
поглед јој блуди. Тмулим сјајем заблесне пред
њом
пуж прилепљен на суву травку. Као да
све ово збило се већ, толико је бесмислено
стварно. Након бесаних припрема, ово
непроменљиво
равнодушно усијање. Бесмислено, без
будућности.

ТАТЈАНА ДЕЛИБАШИЋ

ДИСЦИПЛИНА СТИДА

Ту је с главом маслињаком
стар као све записане мисли
од првих слика обременен смислом
у смисао уклесао слике

вратио се у завичај стид
за сваки стих има алиби
исцедио језик из тела
зажео се у реч.

ТАТЈАНА ДЕЛИБАШИЋ

ОГЛЕДАЛО

Огледало загонетки
огледало варки, самртниковог даха.
Огледало лицем у лице, посланичко
где љубав постаје једна нарцисоидна
истомислећа, потом мистична, вечна.
Лицем у лице с одразима. Приказама.
Једног дела свеказајућег.
Огледало Негроманта, чаробњака
који уз помоћ у огледало призваних
демона подиже мртве.
Његови вирови!
Огледало између опсене и збиље
Стварног и овог света Алисиног.
Огледало наспрам огледала
златне средине обе стране крајности
као да крила носе најдаљим
крајевима, варварима већ судареним.
Огледало газиместа,
борбе с магијским,
с олујом мртвих мозгова
отисака, са сном.

ТАТЈАНА ДЕЛИБАШИЋ

ЉУБАВ И ТЕКСТ

Поред текста љубав има мало шанси.
Врзма се ту и тамо, облизује пуцкетавим,
врцавим, вапијућим заточеништвом
у еротском исходу.
Постаје ирационална,
устремљује на слабу тачку
после које настаје рез.
Пребираће по смислу празна а горда,
по зачуђујућем и слојевитом
да га поравна
до површине листа.

АНА ДУДАШ

ПЛОДОВИ

Напрсле махуне
зрневље
у бразде љубави нижу.
Време на опупело биље
замириса.

У равнотежи тишине
нема силе
да је помери,
корење да јој сатре.
У рађању
сва је саткана
од нежности,
љубави
и ватре.

Зрневље клија
а она
облистала
простор украшава.

АНА ДУДАШ

ЖЕНА ЦВЕТ

Преживећу и ову таму
надживећу
ако то будем хтела
и сопствену смрт
и вратићу се
у лавиринт света
изнова,
нова
у другом облику и лику.

Можда ћу бити
на хоризонту живота
трептај светлости
једне галаксије,
или само
обичан мали цвет
који се после мраза
из сна буди
да сваког пролећа
има живот више,
лепоту има.

Преживећу и ову таму
ако будем обичан мали цвет.

АНА ДУДАШ

У ИСТОМ КРУГУ

Видим вас како уз ветар
 усправно ходате,
док стреле олујне
 нит времену мрсе.
Видим, небеску дугу
призивате
 ушћу се надате,
да уливом
 зрнца проклијала
сачувате.
И, гледам како плодове
сакупљате
 апокалипсе да сатру
пурпурни да
 цветају светови.
Грешни се искупљују
 да добротом зраче
светови.
Видим,
 кроз љубав у срца
људска улазите.
У очима звезда се разлистава
безнадним
 до циља пут осветљава.

НАТАЛИЈА ДУДАШ

АГОНИЈА

Испод планина
друг мој непознат
пеvuши мелодију
у мени притајену
о мору далеком
изван нас

девојке би му цветале
испод дланова
да не буди мене

искрадамо се препредено
кроз шуму
иза хотела
и ћутимо
где је витез в е р е
што не додирне и мене

на месечини реској
поред санаторијума
ловимо сенке смрти
по гробовима

никако да у воду склизнемо
заспимо.

НАТАЛИЈА ДУДАШ

ДОДИР

До влажне шуме заносних јаука
на првом замаху лепокриле зоре
у тромом испољавању трајања
дохрлисмо сунцу склони
ниједна реч не би исказана

уз наклон свету постојећем
из недра извадисмо душе
дрхтећи
самотни
свесни
чекали да се отвори
месец да умине
диња распукне
крикне ћук

иза дрвећа
сакривени неми
очајно смо се волели
ни лепоте ту да буде
ни примамљивог чара бескраја
душе смо изјели

слепо пипајући земљу
морала сам ето душу своју да такнем
претиле су развратне обрине

у додиру хармоничном
заборавила сам тебе

додир тек
само.

НАТАЛИЈА ДУДАШ

ЗАШТО ПИШЕМ

По нашим кућама
испод молитвеника на гредама
пије се ноћима вино из црних флаша

окупе се браћа знанци стари
у белом платну уштиркани
окупе се мудраци преци кошчати
баке доносе хлеб на ткању

није то сахрана
болест је мојих песама снага

крв на конопљи плесан хвата
док муње секу
дечје снове
о вилама женама у расцветалом маку
падају лестве с тавана

а горе
горе је светиња
виле којима је деда убијао
нечисте духове и кртице
кудеља којом се бака сатрла
и кадифа којом је мајка
у младићима преко Дунава
песништво искушавала
зато смо сви писали

немам куд
видим знам
ту је греда
на њој се збива
савршена песма.

ЉИЉАНА ДУКИЋ

ТАЈНИ ВЕНАЦ

Нудим усклик да будем
име у љубави твојој
Носим целов вечности
причам чујности твојој

Слепим мишем бивам ти
гост предноћни

Удаљена савест таме
киши прасвешћу душе твоје

Зовем те белим цветом
на изгубљеној стази путника
Дивота у одсјају сунца
Ти имаш датост моју
уписану листом смокве
на крају пута
Биваш тајни венац славе
у срцу мом.

ЉИЉАНА ДУКИЋ

ПРЕПЕВ

Дуго сам ћутала
пред онима што су јели
речи у незначењу
гушили им први удах

Тајном љубави била
доиља одбаченог детета

Изучише занат да
речима прекривају лаж
Речи се побунише и
одредише у бизарност
која зазивље
прастари препев свој

Зачух песму и пођох
њеним путем.

ЉИЉАНА ДУКИЋ

ГЛАСНИК ДУБИНЕ

Мирис уткивам у небо
пљусак кише брише корак
будан је
верни сетник туге

Полет усукан у груди
немам исказ до у теби
ватру снова да у поток слијем

Процветава твоје око песме
гаси немир слутње
нова светлост ореол је тебе

Сама мисао тебе оцртава
заискри у срцу гласник дубине.

ДАНИЕЛА ДУЛИЋ

ДАН У ШУМИ

Душа као јутро
око као вода
коса као слама
Са Севера
ти ми не знаш име
ја ћу ти рећи своје име
да знаш
Моје је име
Дан У Шуми

Да живим имам још много
још путева много
још почетака много
још далеко и још даље

Дан Зелено Земља
Срећа
још много има да буде
још много има да се зна
још много хтети
много разумети

У том свету који не разумемо
још много љубави

Тако мало ствари које волимо
мало ствари које нам требају
мало ствари које знамо
које желимо.

ДАНИЕЛА ДУЛИЋ

ГОЛА ПЕСМА

Гола песма, голих људи,
на голој земљи,
под голим небом.

Гола песма са четири руке.
Једна рука од голе лепоте,
друга рука голих осећања,
трећа рука што моли за милост,
четврта рука којој никад није доста.

Гола песма са четири ока,
људи којима није остало ништа,
само четири стране света.

Стоји ту поред тебе
и каже:
„Гладна сам.”

ДАНИЕЛА ДУЛИЋ

СТАРЕ УЛИЦЕ

Посматрам свет другим очима
видим други свет
прошлост испод
свега што се сматра
добрим лепим и могућим
и само тако ко зна
куће прозори врата дворишта
куће у којима су некада живели
куће добре куће старе куће
у улицама које су старе
и заборављене и у њима је тишина
улице које имају неки чудан распоред
и ако не знају увек такве само такве
и ако не знамо увек су такве и само такве
и стари закони и стари разлози
стварају градове и свет
који се види
само другим очима.

ДРАГОМИЛА ДУРУТОВИЋ

БУЂЕЊЕ ПРОЛЕЋА

Сањиве очи пролеће отвара,
па нас цветном руком грли и милује,
а заносан мирис шири из недара.
И пој драгих птица ево, већ се чује.

Сунчаним осмехом разлистава гране,
зелене тепихе под ноге нам меће.
Шета се дуж стазе, стазе расцветане.
Благо милујући и људе и цвеће.

Својим топлим дахом дечицу целива,
неке младе руке у љубави спаја.
Лети преко кућа, улица и њива,
има широк осмех, осмех до бескраја.

Ведрином зоре пролеће се буди,
осмехом сунца повоздан се смеје.
Срећна је природа, срећни су људи,
јер и ноћ хладну уме да загреје.

ДРАГОМИЛА ДУРУТОВИЋ

НЕ МОГУ

Не могу да те пронађем
изгубила сам адресу.

Не могу да ти се јавим
заборавила сам све речи.

Не могу да те сусретнем
путеви нам се разишли.

Не могу да те препознам,
јер си к'о остали.

Не могу да те загрлим,
јер срце не да рукама.

Не могу ни да заплачем
сузе су за те пресахле.

ДРАГОМИЛА ДУРУТОВИЋ

НАЈЛЕПШЕ

Најлепше ствари никада нису записане,
зато што у себи свако по светињу носи.
Део те светиње кроз сузу нам кане,
а остали део бели се у коси.

Најлепше речи никад нису изречене,
јер време би их забораву дало.
Оне заблистају кроз душу и зене
у себи их носимо као благо мало.

Оно најлепше чувамо у себи,
да би пркосило киши и бурама,
да га време никад дотакнуло не би
и пребројавало данима у нама.

ГОРДАНА ЂИЛАС

ЗЛАТНИ КАВЕЗ

Око поднева киша стане.
Вечне завесе, начас се размакну.
Кратки су тренуци одлуке,
а дуго траје њихова примена.

Све се пред очима блажи и растаче.
Предмети губе оштрину а
контуре смисао.

Ја, закључана, по ко зна који пут,
и опет,
у свом златном кавезу,
размичем пахуљасту измаглицу,
не бих ли видеда,
долази ли ко,
има ли путника намерника,
ил само птице промрзле
слећу на кров
мог уплахиреног срца.

ПОГНУТЕ ГЛАВЕ

Расту, с пролећа нежне висибаве
узаном стазом долазе, тик
између варљивог ветра или најаве неког
бесмисленог, у овим временима, снега
па непрестано на тој црној, влажној подлози
истрајавају.
Прозрачност нека озари и мене
што пролазим. Оне разлог су што, сутра се, ето,
радујем поновном сусрету.
Па се поздрављамо, као саучесници у лаком
и осветљеном јутру.
Погнуте главе, обе, што тајну неку, светску,
Откривају. Али о њој ћуте.
Спокојно и дуго.

ЈУТРО У СЕПТЕМБРУ

Ово је део дана у којем би могао
да уживаш.
И ко зна шта ће бити након тог трена.
Ни богови не знају. Слушај,
напољу огрева септембарска светлост,
капи сунца распрскавају се по
још зеленим крошњама у прозрачност.
Ствари сијају на нов начин и нема
тромог летњег блештавила,
замора биља, ни ноћног оживљавања
дрвореда што као пук постројене војске
очекује долазак месеца.
Мало мира и тишине
пре дечјих игри, пре пиљарица,
пре ужурбаних возача.

Проверио си, сви које волиш су
добро
И за сада не мораш ништа да чиниш.

Када жамор дана започне
са новим покушајима да
живот уобличи у датум, познање и звање,
питаш се где си, као кључеве,
затурио обећање да ћеш то осећање носити
као залогу.

МАША ЂОЗИЋ

ЈУТАРЊА ЧАРОЛИЈА

Небо је још мокро од ноћи
И боје са облака слећу на земљу попут птица
А тиха, нечујна Зора
Када откључа капије дана
И отвори незнане висине
Дозволиће да из процепа неба
На Земљу уђе
Светлост

Малене светлוצаве кугле
Населиће тада ваздух
И као зажарена сунца
Сурваће се на земљу
Да донесу пролеће

Да се из земаљског цвећа
Расцвета Дан.

МАША ЂОЗИЋ

ВЕЛИКИ ПРАСАК

У ширине ме преварише даљине
У висине дубине
У тишине гласнине
У препуне празнине
Плавнине

У светлости милине
Ушуташе силине
И свет се из нигдине
Преломи у светлине.

МАША ЂОЗИЋ

ЕТРУ

Купи ми малине
Поведи ме у светове у којима још нисам била
Води ме под океан
И изнад звезда
Води ме међу крошње
У јабуке, у семење
Води ме на почетак времена
Да нађем крај времена
Да нађем почетак вечности
Да нађем
Води ме
Нашла сам
Песме.

КАТАРИНА ЂУКИЋ

МИСЛИ

Мисли скривене
по ћошковима
упетљане у паукове мреже.
Мисли усковитлане
простором круже,
застају на час
и већ некуд беже.
Мисли надолазе и
као набујала река
по обалама се разливају.
Мисли повремено
на починак одлазе
Питам се
Да ли сновијају?

КАТАРИНА ЂУКИЋ

СТРАСТ

У налету страсти
кад мисли наше
око нас лебде,
очи ти заблистају
драго само за ме
к'о најлепше на небу звезде.

Кад твоје руке нежне
милују моју косу и лице
осећам драги
у тим тренуцима,
да си за ме
најдраже биће.

Ћутимо. Погледи наши
и даље разговор
само њима знан воде.
Слутим да смо досегли
тренутке ретке,
за које су наша бића
и требало да се роде.

КАТАРИНА ЂУКИЋ

КОРАЦИ

Корачам кроз живот
што у хиљаде искричавих
капљица пршти...
Корачам кроз воду.
Корачам по трави
што бљеска
под звездама посутом
небеском своду.
Корачам кроз
живот
а око мене све
као у кошници ври,
корачам сама
а гдегод да сам
са мном си и ти.

СТАНИМИРКА ЂУКИЋ

СВЕ ЈЕ СЕНКА ИСТИНЕ

Попут тмине разума и слике су овога дана
жал пријатељству оданог бога Моћи и сунца
кад Бог љубави одавно већ само калема
Чаробну реч страсне заљубљености
па са песмом песника и писма имају душу
вољеног човека, очи цивилизацијски оплакују
савест своју, ореол забаве у завери творе
– у савременој песми само речи су савремене.

СТАНИМИРКА ЂУКИЋ

ЦВЕТНА ГРАНА

Процветала грана
већ пре априла
и ветар је носи
поносно к'о вила.

Свако јој се диве
већ ових дана,
ускоро ће постати
пчелицама храна.

Свако јутро птичице
слећу на грану
и оне ће овде
да потраже храну.

Листићи су мали
испунили гране
а цветићи мирисни
на прозор нас маме.

СТАНИМИРКА ЂУКИЋ

МОЈ ЗАВИЧАЈ

Мој завичај мали
у говору свако хвали
и баш зато што га воли
ја о њему песмом зборим.

У њему сам детињство провела
и причу прву написала,
испевала и песму ову
уз једну тајну нову.

У завичају мом
никад се није чуо гром
а на свеопшту радост
никад се није грдила младост.

ЈУЛКА ЕРЦЕГ

ЖУБОРИ ЖИВОТА

Жубори у срцу вечито трају,
уvek изнова, никад не престају.
Жубори у души увек се јављају,
нашу наду никад не остављају.

Жубори се рађају, расту,
греју се сунчевом топлином
стварају потоке, реке,
гргоре, журе у крајеве далеке
Жуборима се увек дивим,
без њих не умем да живим.

ЈУЛКА ЕРЦЕГ

ДОМЕ МОЈ

Миришу ноћас завичајне руже у мени,
доме мој, образи су ми сузом умивени,
успомене на те кидају ми рану,
шта ћу, куда и на коју страну?
Ноћас у мени тону предели
давно заборављени,
никад те заборавит' нећу,
доме мој порушени, сагорели.
Нема те више на мојој земљи,
ливади и трави;
ово су ми најтежи живота дани.
Мру ноћас завичајне руже у мени,
не цветају, не миришу више,
и моје срце за тобом мре,
све тише, нечујно, тише.

ЈУЛКА ЕРЦЕГ

У ШАПАТУ ЗВЕЗДА

Видим те у јутарњој роси,
у полусненим зрацима
тек рођеног јутра.
Видим те у трави што клија,
у латицама тек напупалих цветова.
Видим те у беличастим облацима,
у тананој кори брезе, у лету птице,
у тек заораној бразди, у набујалој реци,
у даху ветра који ми шапну твоје име
и душу ми разгали.
Видим те у шапату брезе...

ЗАВЕШТАЊЕ

Тишину расеку зора и петли
олуја свака расплаши птице,
љубав се тешко рађа и траје
стрепње долазе немилице.

После пада живи само нада
једино уздарје срца трачак,
на небеској ваги све мерено бива
или си зумбул или маслачак.

Када долазиш и када остајеш
моја те мисао у стопу прати,
кад једном пожелиш да љубиш
никада због њих немој стати.

Због њих никада, у ноћи и дану
не остављај срце усред рода,
може се десити сасвим случајно
да се у замци нађе слобода.

Да вода плави љубав и срећу
да све потоне на пучини,
зато док љубиш опрезан буди
због њих се завештај истини.

ЉУБАВ И ПЕЛИН

Између нас колевка бола
око ми влажи, у чежњи се губим,
достојно пијем чашу успења
и нећу престати да те љубим.

Све је тако лепо а горко к'о пелин
испијам јаву, санак да се роди,
љубав се рађа птици и слободи
најлепша је кад се срцем згоди.

Сваком светлу приговара тама
она шеће видокруге знане,
душом ме воли, узвратићу више
у све тренутке разигране.

Све је тако лепо, а горко к'о пелин
занесе дубоко, далеко да ниче,
високо је поље, далеки су путе,
љубав је лепа кад у нама кличе.

Док доноси освет и односи море
у бело стиже ниоткуда свима,
затражи прсте и свилу паука
и док шапуће игра се речима.

МАРИНА ЖИНИЋ-ИЛИЋ

ЧАРОБНО

Има нешто твоје
што са мнош зелени,
што расте и цвета
пуши и семени,
има нешто твоје
што са мнош времени,
само мени дато
што траје и пени,
има нешто твоје
што буја у мени.

Има нешто твоје
што пева и плени,
што шуми и шапће
што са мнош вилени,
има нешто твоје
од тебе ка мени,
блиско а далеко
од вене ка вени,
има нешто твоје
што кликће у мени.

ЈЕЛЕНА ЗАРУБИЦА

КРИЛА ЗОРЕ

трзам ово јутро очима
ноћим безнађа
устајем шкрта падања
измирујем побуне
убјеђујем отпоре да пођу са мнош
заједно
у корак свемогућ
обзиру осмијех растежем
санте леда пуцам
ријеку крећем
у сваки кутак
овог простора наливам своју снагу
мој стрелац живот
данас ме не погађа
дан сам овај зграбила
да комад свог времена потрошим
живим данас задуго задуго.

ЈЕЛЕНА ЗАРУБИЦА

НЕМИР

Испред мене
Замршено клупко.
Мешају се
Изливи ватре
И пламсања воде.
Једна ме нит поведе
Топлином неком –
Преда мном трепери сан
И дршће брезино пруже.

Драга нит истргне обећање
И заоре дубоко,
Све љуће,
И опет живи спој мене
И нечег другог.

Поново изливи ватре
И пламсање воде...

ЈЕЛЕНА ЗАРУБИЦА

ПРЕКОР

Крај нагорела писма
Стоји прекор.

Испод текста је
Простор бео,
Колико писмо дуг.

Некаква рука
По њему хода
И опет –
Траг јој је сив.

МОЈ САН

Миришу твоје очи на перини мога сна,
још те тражим у булкама и пољима,
окрећем Сунцем нови дан.

Изађи из мојих мисли,
знам да нисам твоја,
и кад схватиш да је суза болела,
нови ће се новим даном звати
и неће ме додирнути мисао
да ћеш се покајати.

Иди од мене да ти пут не преплави
загрљаје мојих ноћи,
избледелих речи.

Иди, да ме поглед не врати
на почетак лудих чари.

Све оно што ти се оствари мој је сан.

Ја ћу речима утехе да пишем,
иди да се зора не пробуди,
заборави, да смо били луди.

ОН

Још кад бих рећи знао колико сам те волео
и кад бих признати хтео
не би ме осмех заболео,
не онда кад бих те поново видео.

Знам да ти се осмех прикрајком смеши,
ако мислиш да кораком бежиш
вратићеш се на пут прави.

ОНА

Ја могу да у самоћи својој
признам празне ноћи,
да сачекам нове,
а знам да нећеш доћи.

Ја могу да разумом ћутим,
из сна да се никад не пробудим,
да додиром надмудрим,
лаким кораком прескочим,
сваки твој несигуран план.

МАРИЈА ЈАКИМ

УГАО НЕБА

Маријо мајко
роди нам земљу четвртасту
да се више у круг не окрећемо
често сам шапутала пред спавање
мрдајући стопалом
вртећи главом
којом је управљао Сизиф
У тренутку кад се зауставио да
предахне
нешто ме је зграбило
Маријо мајко
била сам разапета
између ђавола и бога
Неко је неког
истеривао из мене
Када сам се стрмоглавила
нашла сам се у лудачкој кошуљи
Шћућурена у углу Едена
кличећи
често сам разговарала са њима
али тог разговора више се не сећам
Задовољна што земља није четвртаста
да не останем у оном углу
а још се и окреће
од новог подстанара у себи
нисам тражила личну карту.

МАРИЈА ЈАКИМ

КОЦКА

Тек што смо
речи у чвор свезали
Благоје прхну пахуљу
те почесмо сипати пахуље
пахуље
пахуље
Ал' моја се претвори у лед
у ледену коцку
па удри по глави
па по глави
па удри

Коцка по коцка
коцка на коцку
коцка у коцку

Коцка

Међу мојим пријатељима
бејаш
укопана
учетворостручена коцка

Кад то виде Благоје
поче ужурбано развезивати чвор наших речи

све се крстећи
и дозивајући Господа

МАРИЈА ЈАКИМ

БИТИ ЗЕЛЕН ОРАХ

а ја почех – клизити

Ал' хазардери ме спазише и зграбише
Гракнуше
Игра на срећу

игра на срећу

Од руке до руке
рука до руке
и ја се почех – топити

На крају
видех децу
како је бацају
у игри
од један до девет
од девет до један
у игри
Не љути се човече.

Бити зелен орах
негде у трави чекати
боља времена
језгро бело
љуштуру прозирно танку
Скривен од људи – глодара
Стрпљив до дана ноћи
Чезнути за белим зубима
који ће свету показати
моје белило и нежност.

ТРАГОМ ЊЕГОВЕ ЉУБАВИ

Видио је гране крошњи
у којима се птице гнијезде,
како ласте младе хране,
док дријемају прве звијезде.

И Он своје Оцу иде,
криж крвави њежно грли.
Спуштајући поглед мајци
опрашта се, небу хрли.

Крист ускрсну и тиме нас
крвљу светом својом опра!
Љубећ' људе, смрт на крижу
тада надом поста.

Да л' умирућ видио је
како сунце бјежи спати?
Вјетра пуше, облак носи
да не гледа Њега како пати.

Нема срџбе на том лицу...
Врела суза кану лака...
Душа боли кад се љубав
плаћа шаком сребрњака!

Он издахну!
Небо црно.

КАДА ОДЕМ

Када одем,
свака ће росе кап
бити знак
да сам ти близу...

Када одем,
сваки ће сунца зрак
на љубав тебе зват,
што ко дани
до вјечности
пролазе
у низу...

МИРЈАНА ЈАРАМАЗОВИЋ

У ИМЕНУ ТВОЈЕМУ СВА БЛАГА СТАНУЈУ

Кад ме бичују невоље,
на криж разапну зловоље,
знам –
Име Твоје је
утјеха за моје болове!

Кад ме неправо осуде
ради Имена Твојега,
знам –
Срце Твоје је
ту близу,
покрај мојега!

И кад ме слушкиња препозна
а пијетао трипут се огласи,
у Имену ћу Твојему
опет опроштај пронаћи...

У Имену Твојему
сва блага станују!

Кад човјек, ко Пилат некада
водом испере обзире,
а влак –
без реда, станице
за собом повуче немире...

Скрећем поглед ка небу
гдје душе никад не самују
и славим Име Велико
гдје птице небеске станују!

МАЈА ЈОВАНОВИЋ

РОМСКА ПЕСМА

Кад Цигани пут путују,
шта их чека, не знају.
Сви на једно место иду,
смеју се и сузе лију.

Када Цигане срце боли,
играју и певају.
У песми налазе утеху,
други живот немају.

Кад Цигани сан сањају,
виде звезду сјајну,
Иду напред с Богом,
и путују с болом.

МАЈА ЈОВАНОВИЋ

ЖЕЉА

Ја сам далеко,
тешко ћеш ме стићи,
својим сузама,
не можеш ме дозвати.

Не чекај ме...
не моли ме...
ал' једно знај,
волим те.

Друга ће бити поред тебе,
ти ћеш ме заборавити,
доћи ће време,
када ћеш ме пожелети.

МАЈА ЈОВАНОВИЋ

ЗАШТО

Не знам шта желим,
да ти чујем име, чезнем.
Зашто да те молим,
кад знаш да те волим.

Остадосмо сами.
Среће нам побеже.
Да не буде још теже,
заборави на мене.

Снови су нестали,
отишли...
Туга мене мори.
Ти си срећан,
А мене душа боли.

Путеви нам се не знају,
косе не милују.
Руке се не додирују,
наде не осећају.

ПАУЛИНА ЈУРИЋ

ПЛАМЕН

Знам
из твојих очију
пламен ме прати.

Реч
и да не изговориш, чујем
део је мог казивања.

Додирујем спону
непознате путање,
то ме чини
веселом ватром,

големо је
моје остајање
без твојих искри
што пожар пале,

немој се крити,
покажи се,

сви смо ми ватре
које се гасе.

СЕНКЕ ПОД ЗВЕЗДАМА

Играју плес векољубља
светлошћу распламсавају, спокој доносе,
сводове земаљске, небеске,

рађају путеве Божанске,
тајну прахом звезданим сеју.

Откривају блага духовна,
проговарају језиком пророчким.

Заузимају просторе мира,
миропомазањем освећењем,
циљеве граде далеке.

Крштењем воде истини Христовој,
просветљењем даноноћно зборе,

виле небеске чувају умилне,
племенити истрајни,
векују под сенкама неба.

МÊНЕ ПРИЈАТЕЉСТВА

Небо ми подарило светлосне мѐне
лирске сводове, анђеоске звуке,
што с висина Божијих плене,
доносе смирај, важне поруке.

Небо ми подарило љубави зраке
које урезајем лирским стихом,
бројим сузе, запажања уздахе,
мирно се оглашавам мудрог полемиком.

Из даљине душом гледам
пријатељства пружам руку,
живот имам само један,
издржавам искушења, извлачим поуку.

Из даљине душом зовем,
на сусрете обећане,
у дубоке снове тонем,
да издржим тешке дане.

Свенебеско срце куца,
На земљи смо пролазници,
засијала братства луча,
огласили се праведници.

Свенебеско срце зове,
враћа нас на наше стазе,
титраје нам шаље нове,

РАЗМЕЋА

осветљава путоказе.
Корачамо стазом мира,
светлост нам је души храна,
небо својом тајном дира,
судбина нам зацртана.

Корачамо стазом славе,
за Господа и за Христа,
смернице нас воде праве
да из срца зрак заблиста.

Корачамо узвишени,
на земаљској стази смерни,
од Господа услишени,
Господу нам драгом верни.

Корачамо душом свесно,
земаљска је ура кратка,
извршавамо задатке успешно,
дајемо се без остатка.

Корачамо стопом часно,
откривамо своје чуди,
боримо се непристрасно,
да нас светлост наде буди.

Враћам се свом почетку
потоку набујалом
ушће своје што слуги
узалуд тражећи одјек
топлих румених нада
у хладном кориту кама.

Соко сам сиви што пружа
крила уморна вјетру
спокој у лету носи
мисао сунчану-праву
у јутру искона крије.

Шуме плаве-далеке
пепелу мога почетка
хоћу ли поново наћи
свијетлу Велику зору
којој се увијек враћам
са руба каменог свијета
корјене своје да нађем.

МОЛИТВА НЕВЈЕРНИКА

Подари снагу ријечи
осмисли дане моје
грч неизречен искажи,
бол преточен у тајну
задржи начас
ослободи
просвијетли.

Не дај злу звијери
да убија
не дај мачу осветника
да разара
не дозволи безумнику
да надвлада.

Сачувај цвијет љепоте
оплоди зрно доброте
не гаси наду искона.

Ускрсни човјека
човјека да остане
молим ти се.

1991.

СТРЕПЊА

Над развалинама безумља
рађа се нови миленијум
са помахниталим сунцем
у распрнутим зеницама
док пустињски ветар
над панонском равницом
ковитла одјеке несталог мора
заборављеног у врбацима.

Румени сутон
прекрива трагове
дана који нестаје.

Да ли то
јецај или песму
ветар преплиће
међу трскама?

НИЈЕ ИЗВОР, НИ ПОЉЕ, НИ ШУМА

Истиха, не наваљујући, али за те гласно,
позивам те да дођеш са мном
на једно место где се некад јављају прелепи
снови
као вештице.

Није извор, ни поље, ни шума,
тек дубоко пребива у нама, годинама,
у инат распуклом свету,
и зрачи жељени мир, мек додир.
Ко лек ће ми бити, само пристани,
гуши ме сребро у коси и речима
та атмосфера смисла пуна ваздуха,
лепога цвећа и нежних покрета.

Тек путем, склањајући ти косу са чела,
видим да те нема,
остаде тек понеки знак навике.

МОЋ И НЕМОЋ ТРАЈАЊА У ОДРЕЂЕНОСТИ ШТО МЕ ЗАТИЧЕ И ПОМАЖЕ ДУБОКО ИСПОД НАСТОЈАЊА И НАМЕРА ГУРНУТИ СИДРО У МЛАДО БЕСКОНАЧНО ПРЕДВЕЧЕРЈЕ...

Само претеће, опасно језеро
испуњава цео простор свести
и обгрљује га горком провидном водом.
Спречавам себи да погледам у њега: видећу само

расуту обојену светлост
и бескрајно преламање привидности у њој...

Кад би само могло да дуже остане тако,
без узнемирене површине.

Кад бих само могла
дуго остати тако,
стегнута под спуштеном трепавицом,
преблиско уз око,
у тој честици воде заустављене испред обале,
недовољно клизава да напустим топли лежај
и откотрљам се кроз бол, кроз умор, кроз све...

НАТАЛИЈА КАЊУХ

ГОЛУБОВИ, РИБЕ, СВИ СМО ЖЕДНИ...

Причајући којешта не много важно,
примитивно,
са времена на време започињем пловидбу
реком, морем,
под далеким налетима ветрова,
на несигурном месту,
где изненадна бура у тренутку дотера таму
и омеђен предео земље нагло постаје
хладан предео неба.

Јер, пречесто се догађа у разговору
да неодређеност изреченог неискрено зазвучи,
продирући оштро у уши, у очи, у руке...
... и остајући дуго тако, траје и покреће ми
лађу...

Па пловим тада, пловим данима, вековима,
са голубовима и рибама
као пијанац коме се вино гади.
Нема жеље за домом ни сузе,
никаква чиста осећања више нису одговор...
... само даљина, азурно јасна и мирна
привлачи ми лађу...

Голубови, рибе, сви смо жедни,
глад и жеђ,
а мени се глава љуља као од љубави,

Не, не смем пожелети лепше столице
од траве на обали,

црвено вино је већ при крају.
Отпићу само мало, мада ми утроба ври,
можда ћу лакше отпловити ка обали
а голубови,
рибе,
нека се сналазе како знају.

ЛАУРА КОВАЧ

ПО ДУЊАМА ЗНАМ

Речи ти расцветавам
на даху пролећа
За лето спремам
отиске презрелог воћа
На орманима већ се зацрнеле дуње

Дошао си стао на праг
длан пружио ка сунцу
и вратио се усхићен
златној крлетки свакодневице

По дуњама знам да си био ту.

ЛАУРА КОВАЧ

ТАЈНА ШКОЉКЕ

Тада смо почели да пишемо песме
Ни ти моју
на ја твоју никад осетити нећу
На пошти неко упорно окреће
увек исти број телефона
Девојчице облаче своје најлепше хаљине
и с вечери одлазе до обале
да чистом својом слутњом

у длан згрну тајне шкољке
Она се лако не одаје
Неће је сазнати
Тада ће почети да пишу песме.

ЛАУРА КОВАЧ

ЉУДИ ИЗ НАШЕ ПРОШЛОСТИ

Одлазе некуд
бољом страном сећања
О повратку не размишљају
или не казују
Изненадити могу
Људи из наше прошлости
још мисле
да у некој скривеној ладици
имају попис наших особина навика и умења
Мисле да знају све и да је то њихово све
довољно
На лошијој страни сећања
стојимо ми
и мислимо исто.

ИРИНА ХАРДИ-КОВАЧЕВИЋ

ЧЕКАЊЕ

Није празно
ни у зеници, ни у откуцају.
Ово је чекање
без граница
за виђење, за речи,
за далеко и блиско сутра.
Чекај, па ово је пролеће
и овај ветар и киша
личе на њега.
Сутра их можда нећу срести,
неизвесност је на њиховој
и мојој страни,
зато смо сви једнаки.
Сутра ће нас, можда,
неки додир претворити у облик,
па ћемо се наћи.

ИРИНА ХАРДИ-КОВАЧЕВИЋ

ПОСВЕТА

Ономе што је нигде
који је безгласан саговорник
мојих дијалога
привид мојих мисли
као што су и оне
привид мог постојања

Ономе што по точку вечности
јури свој осмех
и љубичастим траговима
дозива у сусрет
на неком од безбројних кругова

Ономе, иза сваког добра и зла,
без тежине моћи и крила жеља
отварам гробницу са писменом
мојег несигурног јуче
и мојег убедљивог сутра.

ИРИНА ХАРДИ-КОВАЧЕВИЋ

РОДНО СЕЛО

Лед на каналу пуца.
Васионска светла просипају снег.
То кристални додири зиме
пламене цветове
распаљују на лицу месеца.

Ухваћено светло на врху тополе
пружа дрхтаве руке од иња.
Тишина ме зове
у мисли
и још даље...

Све престаје
и ничег више нема:
само мир овај
и одјек позива
из једне будуће даљине.

МАСЛАЧАК

По ливади непрегледној
просуо се свуд маслачак
кô да летњег неба део
ту остави један трачак.

Диже главу, шири лати
да покаже сву лепоту
ал' кад сунце засја јаче
он заклопи ту дивоту.

Кад починку Сунце крене
засијаће опет брег
те звездице ситне мале
сврстаће у недоглед.

ВАТРЕНЕ НОЋИ

Догорева угарак на утрини широкој
пуцкета још понека жеравица тихо,
грејала је ватра промрзнуте душе,
док на равницом падала је киша.

У очима пламен,
на уснама песма,
руке у трептају,
игра у телима,
ватрене ноћи у
черги циганској.
Љубав без страха,
рачуна и стрепње.

Пре зоре ће устати
да се с росом сретну
на јутрење да
изађу с душом,
да сунцу рођење честитају песмом
и плачом детета придошлог са пута.

Рукама ће топлим и уснама нежним
пригрлити пристиглог дошљака
упознаће брзо он живот Цигана
сазнати зашто виолина јецајући прича.

БУЂЕЊЕ

Ено видим ледник се покреће
мразу дане одбројава пролеће
уснулој брезе пупољци крећу
плавом пролећу доносе срећу.

Играју зелене јелове гране
Ветар шапуће стихове песника,
Маестрал морем лагано плеше
пробудише се љубавне гласоноше.

Бресква се рана на бехар спрема
Река посети рецитал припрема
Младости срећној шапутања нежна
Долазак најави чежња далека.

Чујем дамари по наковњу кују
Звезде неком судбину кују,
Сокови пролећа убрзавају кретњу
Мени носе поруку и стрепњу.

Песме славуја по лугу се чују
Њива и плуг од зоре другују,
Живот нам често зна да пркоси
Набрекла река све пред собом носи.

КРАЈ ТАЈНЕ

Неизмерно ми је жао
дубоки свете
што дошао је крај тајне
Даје се више
него што потребују истине
наше илузије богати снови
Прекорачујемо могућност себе
уз помоћ лупа
разваљујемо преграде
и ту смо готови

Неизмерно ми је жао
дубоки свете
осиромашења у служби
досезања моћи
слика без правих извора светлости
и нових потреба
што нам копају раке
у које ћемо лећи
као никад до сад
равнодушни.

ПЕСМОМ

Још једно сам дужан рећи
није истина то шта говорим
овде у тишини и чистоти била
ја искрено патим и над свиме тужим
и нисам миран и не пристајем лако
као што каже себе сита песма
луд сам
и тежак од бола сваког човека
ма и сваког бића што било је икад и долази
Песма је ту да ме сакрије
буде ми родитељ и топли дом
пријатељ што неће га дозвати жеља
Она је ту да научи смрти
и за живот учини неспремна
а ја ћу проћи кроз њу и поред ваше сумње
тунелом таквим изнети душу
на светлост саму из густе тмине
у мир дотећи самоћом везан и патњом цео
целцат људима кидан
Изговореном или никад реченом
стићи ћу песмом.

ДОБРЕ ЖЕЉЕ

Неће ваљда бити све што сањам
не би смело
крај толико оног што уме да буди
јаче од радости
Има у тачности више смисла
него у свему жуђеном
И нећу ваљда још дуго желети
сама у веку
свикнутом на умор
и срећу напречац
Толико добрих шума и извора живих
тек да застанем крај њих
и ништа више да ми не устреба
наспрам сунца.

ОЧЕВ ВИНОГРАД

Сунце се у гроздове
 претворило
Пева вино у преточцима
 дана
Расквашене бразде чекају
 бераче
Окишило, заракијало
Плачу празна бурад
Празни бадњеви, подруми
Са истока домолио топлине
Дозвао пчеле у роју
Гвоздобери заорили
Песме се до сунца слегле
Пева рампаш у тамбурама
Игра радост у сватовима
слегла се равница у један
Гроздоберни дан.

ЈА О СЕБИ

Дете сам равнице банатске
Кћи једне сељанке
Мајка сам, домаћица
Жена и нечије дете
Узбуђују ме пролећа
Плач дечији
Ратови
 Глади
 Неправде
 Залутале комете
Другујем са децом
 С књигама, песмама
С хлебовима и варјачама
Са домаћим задацима
С хармоникама
Са залуталим птицама
С пролећима
Јагњећим
Облацима
И високим ценама
Обична сам жена, мајка
И нечије дете
Мало мекша срца
Мало топлијег ока
И руку грубих
Од воде
 Ветра и
Година.

КРАЛА БИХ ТИ СНОВЕ

Не знам сад
како ти цветају
стазоходи
Да ли си сам
Да ли си мој
или те краду
свакодневице.
Уселила бих се радо
у твоје несанице
у твоје зенице
крала узглавља мирисна
крала ти снове и жеље,
испијала бих ти изворе
мрсила путеве и распутице.
На твоје изворе доводила
све своје звери.
Руке бих ти у
бесне хртове претварала
бесне хртове претварала.
Жеље у ватру прождрљиву
Све твоје тренутке
Уплела бих са својим
Раздаљине уништила
мачем жеља
украла те заувек
населила у моје здање.

ХОДИ СА МНОМ У МИТОЛОГИЈУ

Ходи са мном у митологију,
која говори о мени те стога је ризична.
Двосполно сам биће: лажљиво. Дакле искрено.
Једино о себи дајем информацију
а пошто то сваког занима, од општег је значаја.

Ја сам плод само-мучења, то јест самољубави.
Ходи са мном у митологију,
пропада сав мој досадашњи рад,
нећу да будем уметнички предмет. Разбијам окове,
створитељ нема више нада мном моћ.
Немам никакве изгледе. Ја сам актуелно.

*Превод са мађарског
Арнод Вицко*

КАТАЛИН ЛАДИК

ПАЛИ АНЂЕЛИ

У пауковој мрежи укочен зури.
Залазак небеског тела.
Принесе га до ломаче.
У врту разгранатих тајни
На операционом столу затрпан црним биљкама
Анђео, а заудара на човека.
Под тамним велом таласа
Улива се у слузаву срећу.
Припије се уз њега и молећиво гледа.
Пошто га је у овој накићеној временској зони

најзад

пронашао
Спреман на задњи суд откопчава своја крила
Уморан, преварен, прегрли попут магле
Расплинуле ноге свог судије-крвника.

другог

На звезданој путањи све удаљеније једно од
Два чудовишта урлајући се дозивају.

Превод ауторке

КАТАЛИН ЛАДИК

СКРИВАЛИЦА

Пуна кофа вруће воде
Ладик Като приђи ближе
шкљоцну шкаре косу врате
немаш кости само трње
вири испод твоје косе
која није овенчана
нити има у пећи лешника
а под главом сјајно огледало
њу ће драган ипак наћи
младожења суворуки.

*Превод са мађарског
Арнод Вицко*

МОЈЕ ПЕСМЕ

Хтела сам им рећи – не
потиснула их у други план,
покушала да не пишем више
ал' изродио их је мој сан
и почех да сањам
песме дуго ненаписане
што вапе зреле у мени,
уточиште траже
и моје руке и речи да их оплемене.
Узалуд венем од стварности,
узалуд ме други изазови ломе,
моје песме, побеђују,
оне су јаче и од мене.

ПУТНИК

Путујем овим животом
не питајући ништа.
Дотакнем срећу на трен,
па се кријем.

Односе ме године.

Путујем
као послушни путник.
Свака бора наговештава
станицу више,
а свака зора
један дан мање.

Залуд негодујем,
залуд се надама трујем,
кад све што помислим
краја нема.

крајем ми се
у срце зарива.

ДУГА

Моје су речи
отопиле кишне капи,
ћутање ти блиско поста,
продужио си немо
ал' све у теби говорило је
остао би живот цео.
Неизговореност оста
и заостале туге део.

То говор тишине
 истину зове,
то љубав осећа
 нове снове,
то кришом
 нестаје туга,
то на нашем небу
 рађа се дуга.

ИСКРИЧАВИМ ИЛУЗИЈАМА МОГА СНА

Лежећи под небом
расутим горе
видим Сунце и
неко друго море.

Друго?

У првом је звезда
остала сама
и снено и тужно
покрила је тама.

Лежећи под небом
посутим звездама
сањати о својим
илузорним чежњама.

НЕРА ЛЕГАЦ

Моје су тајне постале дуга
Појаве се увек с капима кише.
Како је дивно немати те више
И немати на себи терет сене твоје.

У огледалу снова
Нема те
Препознајем само себе
Напросто препознајем се,
И дивно имам се.

НЕРА ЛЕГАЦ

У најлепшем светлу битака својих
Стојим и смешим се свима
Не постоје препреке више за мене
Само победа свуда куд пођем.

Срце ми пламти великим огњем
Радосно склапа ноте среће
Ту постојим само ја
И жеље оствариве и веће.

Све могу и све хоћу
Кад хоћу.
Остварен сан се ретко сања.
Уживам данас и сутра ћу опет,
Кад нова се чуда
Откривати почну.

ИЗБЛИЗА СА МНОМ

Све што пре да сам била
сада више нисам
туга као шкољка
задивљује мене
силно отргнута;
ни мисли у предворју
не корачају.

Сада сам оно
што сам снила
агонија израсла
од бола, а без страха.

Сва очајна, младост
поноса нема
недовољна за слику
неправде
на кантар што стави
судбина туђа.

И била сам крива
што бол препознам
и кад заћути.
Данас сам оно
што заблудом се зове.

МОЋ МИСЛИ

У слободи душе лик мој –
носим га са собом
док звук моје мисли
живи за створени час.

Слободна је гордост моја
ту на камену клечи,
не боји се смрти, већ дише
сва од патње, уздигла се,
и кличе,
Докле више!

Зар живот
слободу да ми пружи,
и окове без тела да ми узме.

Да приђем ближе,
можда осећање чула смрти
дозове живот
на путу који расте
за вечност.
И бити ту а дисати сатима
у лето јесени моје
тихо док живот крадем.

ЛЕПОТА ЛЕТЕЊА

Што си миран данас –
жаоку ти тражиш
довека да дишеш.

Сласт ти чини
док облећеш око цвета
пун милине
од природе рујне,
ал' вреба на цвету,
веруј,
крај весељу твој.

Тек тада се цвет
расцветава
и мирис нуди сјај;
тек тада кад
себе положиш,
део си неверног опоја
што завешта крај.

КОРАЦИ

Шта ће ми путеви
кад су ми кораци празни.
Преваре понекад ноћи
па се залута
онда је раскорак
од самоће већи.
И онда опет
нешто празно одзвања
путем док се иде.
Треба ли тада
скренути с пута,
ил' корачајући
скренути с ума.

МИ НИСМО ДАВАЛИ ИМЕНА ЗВЕЗДАМА

Ми нисмо давали имена звездама
да би нам значиле вечност.
Нисмо се трудили да речима
учинимо неизбрисивом ону шетњу,
даровали смо само тренутке тишини.
Нисмо вукли истину за руке
да попуни празнину,
били смо радосни.
Усамљени занесењаци
намамљени погледима,
лутали смо,
а онда се губили
и сретали поново крај ветра,
на крају пута.
Ми нисмо давали имена звездама,
стварали смо сећања.

ЧЕКАЊЕ

Није празно
ни у зеници, ни у откуцају.
Ово је чекање
без граница
за виђење, за речи,
за далеко и блиско сутра.
Чекај, па ово је пролеће,
и овај ветар и киша
личе на њега.
Сутра их можда нећу срести,
неизвесност је на њиховој
и мојој страни,
зато смо сви једнаки.
Сутра ће нас, можда,
неки додир претворити у облик
па ћемо се наћи.

ЈЕЛЕНА МАРИНКОВ

ЛЕГЕНДА

Тамо где пчела скупља зној
цвета скривен под наборима
тиркизних круница, где жироскопи
ластивица хватају тангенте
света и кљуном окрзну
криве полова и магнета
некада беше среброносни гај.
У сенци грана, за сребрним
воћем прсте је пружио лопов
млад, ал' пошто га убра
мртав плод га савлада и
усне му скваси сама вечна глад.
Отада се чује плач крадљиваца
како се слива низ мрко стење
града, како се ломе намере
створења на дну боравишта.
Између обала ток зла изнова
протеже век железних испарења,
изнова се види како сунце бледи
а море се згушњава у прах.

ЈЕЛЕНА МАРИНКОВ

ЛЕТЊИ ПРИЗОР

Град је пресушио. Збогом лепе
летње сцене... Паклена врућина.
Прокапала сам у лаганој памучној
кошуњи али ипак мање него други.
Човек до мене је полуго.
Субота увече.
Имала сам беле патике, осећала се
сигурно. Кладила сам се да ћу му
узети новац и побећи. Под мост,
у шахт, брзином конкорда,
с новцем у непознато.
Али све то није потрајало.
Нешто као мрак немоћи. Као
цртани филм. Сркала сам
блудно вино из његовог
бистрог ока.

ШУМА

Небо слива слику шуме:
као меки снег либанских гора,
омотач кисеоника одвлачи ми
душу у дубине.
Фотограф,
удаљени црв у магли,
у црвљем плесу.
Светло и сенка и мрак
у нимфском зеленилу.
Нећу пожелети да ме неко сустигне,
нити да ми се врати, нећу се пожелети,
тако мислим и опрости ако изговарам
лаж.
И клупе у цркви подлежу тој плими
и жар прстију у печеној глини.

Змије су то, под дрвећем,
спавају слатким сном.
Док сам ту, нећу пожелети
да се пробуде.
Под намером светла букти
отровна ноћ.

ПОВРАТАК

Неме стене сличне мени,
камење казује да време постоји.
У месту се упалише лампе
броднице се љуљају на валу.
Мирис мора опија к'о вино
и сетих се прошлог лета нашег!
Жеља немам зато се не борим.
Стена ми је столица од цвећа
Море моје пуно успомена.
Валови ме уљуљкују немо,
галебови машу са висина.
Борови ме милују к'о чедо
а рибице шапућу нечујно.
Седим овде и гледам у море
у месту се упалише лампе
мирис мора опија к'о вино...

МИРЈАНА МАРКОВИЋ

ПОНОВО БАГРЕМ ЦВЕТА

Опет једно пролеће, хладно
као оно наше!
Поново багрем цвета.

Поглед лута тамо ка пропланку
спојен са плаветнилом неба
и белим багремом.
Мирис опија и сећања навиру.

Сва су пролећа иста, али ми не!

МИРЈАНА МАРКОВИЋ

*

Још једно празно место.
Улицом корача скривено око.
Суза се стапа с капима кише.
Корак напред назад никад.
Одзвања тврд ђон,
шетајући године у вечној тами.

Да ли то глуво доба зове?
Срце куца и мислиш куца сат.
Не назад. Нема тамо ни зрнца,
ни мрвице за гладне усне.

Напред није сигурно да ћеш
се зауставити на празном месту,
што чами у мислима да залута
у изгубљеној ноћи у наручју шетача.

МРТВОЈ ПТИЦИ

Под мирисном ружом
Бијела птица спава,
Мирне снове снива
Њена мала глава.

И сања да небом плавим
Кружи њено јато,
А сњежно бијела пера
Падају у благо.

Грлица је наслонила главу
На два крича бијела,
Док безброј зуји бумбара
Око њеног тијела.

Тишина, ништа се не чује,
Сунце је легло на бок запада,
Из даљине допиру крикови
Тугујућег јата.

Желим да ме поведеш до ријеке
Ријеке нашег живота
До бистре воде узавреле
Од младости наше и жеља
Јер, ти ћеш ми дати своју руку
За коју ћу везати
Све своје наде и своја хтијења
И дуго, дуго ћемо пловити
Ријеком нашег живота.
Сигурно и мирно
Љескаће се наша тијела
На сунцу и мјесечини
Дајући свој јасан одраз
Без бојазни ти и ја
Грлићемо се у ријеци наше љубави
И смејаћемо се и играти
Лудо и до бесвијести
У мирној и бистрој ријеци нашег живота.

Плаво моје њежно свитање
Благи повјетарац мога сна
Ти зрачиш љубављу и пјесмом
Ти будиш све оно најљепше у мени
Буди ту и никуд не иди
Хоћу да ти дотакнем руке
Твоје било куца мојим срцем
Хоћу да будем свила
И да грлим твоје тијело.

ЧУВАР ТАЈНЕ

Нема нико – само ја
и велики туђи свијет око мене.
Тко ме рађа,
тко ме одгаја,
тко поставља рампе невиђене?

Ја сам тајна
ја сам чувар тајне,
ја сам слијепац што рјешење тајне тражи.
Ја сам капија два свијета
а за мене ниједан не важи.

Куд сам стигла, куд ћу стићи,
има ли ме?
Само вријеме.
Вријеме имам, оно има мене.

НОЋИ ДОЋИ

Ноћи, црна удовице
на гадове на кровове
падни, падни с крова.
Проспи звијезде по стазама
неће знати, неће слутит људи
што је међу нама.
Ноћи, сестро мајко
дијете моје у јаслама,
ко двориште отвараш се
па ме мамиш,
да ја лутам
да ја тражим гдје ти чамиш,
и под каквим тарабама.
Кад си видна, што се кријеш?
И голема, гдје ноћиваш,
гдје мјесеца, звијезде скриваш?
Ноћи, дању гдје почиваш?

НЕКИ НОВИ ЉУДИ

Отресам са себе прах земље
из које устајем
погледом обухватам свијет
и јединствен у срце уносим.
Моје небо и моје птице,
подијелит ћу с тобом,
али да свијет дијелимо
од мене не тражи.

Мрак скупљам, снагом воље своје
и под ноге га бацам
да се свијету мом на очи не навуче.
Али драги људи, снагом воље своје
нови мрак шаљу.

ДОК СЕ БУДЕМ ДВОУМИЛА

Ту ништа није несигурно трешња ће процветати
Пролеће је вично своје послу
Док се ја будем двоумила у свему изданци ће расти
Без сумње у победничку снагу надошлу
Дрво зна свој циљ – да озелени
Башта своје чудо краткотрајну цветну власт
Без ичега излишног у тој промени
Од оголене гране до светлости у лишћу
неприметан
је час.

МОЈ ПРИЈАТЕЉ ОД ЗЛАТА

Сада сликаш цвет на моме челу
и већ ми у мозгу окреће
беле и топле латице.
Већ се окрећу, већ се мешају
хиљаде крила нечујних
што односе вртоглавицу.
Сада сликаш цвет на моме челу
и диван ми је између очију
са прашницима у круг,
у љубичасту резбарију.
Уз вид ми се већ приљубио
тај знак који си за мене открио
и цео предео твоје љубави
у зеници је мога цвета.

ЈАСНА МЕЛВИНГЕР

АВАНС ЗА ДАНАС

Ова је планета
Истрошена монета

У цепу других галаксија
Кумова слама
Ко биједни ситниш сија

Прокартали су нас
Око неког другог сунца

Родоски Колос
И вртови Семирамиде
Одоше давно приде

Шуме више не шуме
То је аванс за данас

Воде више не воде
У бистрија јутра
То је аванс за сутра

ВЕСНА МИЛИН

СВАКОДНЕВИЦА

У времену
белих душа,
белих коса
и белих јава
падало је лишће
на моје руке.
Сузе су постојале млечне
нагризајући темеље града.

У времену без мостова
безличних лица
тице су одлетеле далеко
певајући
о свежини и сунцу.

СЛУТЊЕ

Више не сијају хоризонти
нити у даљини звезда пада.
Тој искри не видим лик,
слике постају густа магла.

Први планови – обична светла,
мрак прекрива равно.
Не видим више ни грану брескве,

то дрво је сасвим само?!

У страху невином
ослушкујем ветар,
мрежа се лагано креће.
Сивило, бетон
и стална ларма,
има ли у овој песми среће?!

ТРАГАЊА

Трска окера
прекрива равницу.
Све је још увек
мирно и не цвета.
Кртице копају у стомаку земље,
на поветарцу још дуго
неће пролетети шева.

Отрови ми нагризају чело,
нови уздисаји су горчи.
Ветар тражим у жељи
за свежим мирисима.

Одлетећу где је све лако и чисто,
где срца другачије звоне
у крилима лепоте,
у замаху нових изазова.

ИВАНКА Б. МАЂОР МИЛИВОЈША

ОГЛЕДАЛО

Речи страха омеђене лажима,
скривен поглед упрт у тло.
Огледало живота прикривено.
Душа као грудва снега
топи се низ кору старог храста.
Постајем земља,
нек заћути добош у грудима.
Мир на длановима отвореним.

ИВАНКА Б. МАЂОР МИЛИВОЈША

БИСЕРИ

Запете струне.
Мелодија обавија тела.
Комешају се осећања,
сласт силази у поре,
брише бол.
Дубоко у нама
отварају се шкољке.
Дарујемо једно друго.
По први пут.

ИВАНКА Б. МАЂОР МИЛИВОЈША

АЛБУМ УСПОМЕНА

Листам успомене.
И слике промичу.
Терам полагамо
кротке мисли,
замишљено ходам.
Подижем главу,
а у зеленилу јела,
крхких платана
новине у руци и седиш.
Топли таласи оплакују тело.
Растем сваким кораком ближим.
Улазим у твоје очи,
улазим у твоју душу.
Капи кише на длану.
Улазиш у моје очи
улазиш у моју душу.
Срећна пред тобом стојим.

ВЕРА МИЛАДИНОВ

МИРИСНЕ РЕЧИ

Да одем
да се винем
где шуме славопоје
птице хором певају

Да одем
да се винем
где срна пландује
где ветар плахује

Да одем
да се винем
где ће неко
мирисним речима да ме милује.

ВЕРА МИЛАДИНОВ

ВЕТАР

Ко шапат
ко пољубац
ко да ми лицем милује груди
озеленех

У јесен
чудо ми се догоди

Ветар замахује топлим
спусти нову тајну рађања –
расцветах се.

ВЕРА МИЛАДИНОВ

СТВАРНОСТ

Ти и ја
смо навика
обликована трпељивошћу

У служби живота
све чешће лично
на јесење сивило јутра

Како се помирити
са својим лицем.

ТРИ МОЈА ЛИЦА

Моје прво лице би се обрачунало
када би могло, смело и знало,
од стола – до пароброда,
са свима – што је мушког рода.

Моје друго лице – зарило би се у шаке,
молећи да поштедим све некад вољене дечаке.

Моје треће лице би, опет, као кочијаш клело,
што ми је један мушкарац – заувек населио чело...

ПРЕСВЛАКА

Треба бити на опрезу:
кријем стотине женских лица...
Ти – једним пољупцем спустиш на то резу,
па стојим безнадежно слаба. Девојчица.

Споља сам бодља, унутра рана,
унутра брижна – споља отров и лед.
Ти умеш да пронађеш пукотине где сам
насмејана
да из понора туге прсне ватромет.

Жена сам, могу што ђаво не може,
ал' нико, сем тебе, не силази испод огрлице...
Ти ме увек нађеш меку испод коже
– ноћима ми скидаш змијске кошуљице...

ЈАСНА МИЛЕНОВИЋ

ИШЧЕКИВАЊЕ

У власти твога чела
и убитачног ока:
овчица заблудела
кад сретне крволока.

Недодир што дрхтури.
Тишина која зјапи.
Срце које ти јури.
И чежње капи. Капи.

У несаници јутра
челик твога смеха.
Неизбежна, изнутра,
лава ерупцију чека.

МАРИЈА МИЉКОВИЋ

БУЂЕЊЕ

Боса и танка
позлаћена сунцем
ја
трска
девојка
ја
шевар
невеста
стојим пред тобом
обнажена
као јутро
пред жетеоцима

изронио ме
из зеленог
глас фруле

мокра и глатка
на прагу рашчешљавам
ја
капља
девојка
ја
жубор
невеста
са недрима
од кукурузне свиле

осуши ме
ватром
жежени громе.

МАРИЈА МИЉКОВИЋ

ПОНОЋ

Спавај
ти
који не знаш
тајну цветања

на душу ти
моја бесаница

мирише у ноћи
хлеб твоје косе
житокоси
док плетем
омчу крви
над неосетљивим
сном

спавај
недозрели
винограде

срцем
догорева
безумна
реч.

МАРИЈА МИЉКОВИЋ

У ПРОЛАЗУ

Чаролија сусрета
која тренутак
претвара
у љубав:

наранџа дана
распрсне
ненадано сазрели
плод
и сасвим ново небо
легне у око

па следиш
зането
нестварно сунце
са нечијег рамена

док он
већ
увире
у даљину
као река
у непознато
море.

ДЕСАНКА ПЕТРОВ-МОРАР

КЛЕЧИМ

Клечим пред старом
иконом детињства
и молим опроштај
за ластарке поломљене
у винограду којег тражим.

Магла гуши,
времена тешка и грешна,
да ли се то неко
нашом душом поиграва,
или нас је мајка
мутним млеком подојила?

Молим опроштај
за нашу душу
и вихор времена
у којем нам деца
остадоше некрштена.

ДЕСАНКА ПЕТРОВ-МОРАР

МРЕЖА БАНАТА

Ти си ми љубав
и звезда водиља.
Сместио си се у раму
од артерија и капилара.
Љубавница сам твоја
и грешница.
Да л' је то дар Божији
ил' казна Његова?

Све се може волети
и мрзети на овом свету,
све има свој почетак и крај,
само сам ја уплетена
у вечне мреже Баната.

ДЕСАНКА ПЕТРОВ-МОРАР

МОЈЕ ИМАЊЕ

Нисам испекла цигљу
да кућу себи зидам.
Моја је кућа од речи и боја.

Људи куле зидају,
а ја у сваку узидана.
Кров ми је небо,
прозори топле речи.
Расејали ме по пољима
и шоровима Баната.

Моје имање је песма и слика;
ја по целом свету,
а завичај само у мени.

ФЕЛИЧИЈА МАРИНА МУНТЕАНУ

КОЛИКО СМО БЛИСКИ ЋУТАЊУ

Колико смо блиски ћутању
Док се смејемо звонким гласом
Од којег пуцају стаклене мрене месечине?
Препознамо већ далеки звук рога
Дахтање дивљачи
У месу болесном од љубави,
Препознамо већ старе ране детињства
Крвоток птице која сваке ноћи
Пада као метеор, убијена у лету,
На крошње израсле нам из чела.
Препознамо старе трагове светлости
Што трају са оне стране нас,
Али ко то у нама зазидан
Удара песницама и зубима шкргуће,
Ко нам се то кроз мутна окна слова
Све више приближава,
Ко то у подераним шавовима времена
Нагло покреће усијане бусоле?

ДРУГА ДВОРАНА

Мирно облачимо воштану маску ноћи.
Оно што се никада није десило живи у
огромним стаблима.
У камену белом крај напуштеног пута.
Можда нас очекује земља изгубљене тишине
у старим напуштеним сатовима.
Можда бука водопада долази
из наших угашених вулкана.
По један стих записујем за сваку згажену траву
и најзад смирили упознајемо неку другу дворану.

*Прев са румунског
Славко Алмажан*

КАД НОЋ ДОЂЕ

Ноћ када дође
Ноћ када улази у моју уплашену крв
Очи ми наједном постају дубље
Линија тела топлија
Ноћ када дође претварам се нагло
Из пепела у пожар из пустиње у пакао
Рукама откопавам бол што расте као река
Будим боје у дуги хлорофил у биљкама
Безразложно загрљено дрвеће
Ноћ када дође пале се мали фењери
У тесном простору мога стиха
И дрхтећи осветљавају мост
Преко којег ћу прећи на другу обалу.

ИЛЕАНА УРСУ-НЕНАДИЋ

СЛИЧНИ ОБАЛАМА

Делимо хлеб
и постељу
О сновима није било речи
Страхујемо један од другог
као да водимо борбу

Слични обалама
грлимо исту реку
цветамо, носимо жеље и патње
а све ређе нам у мисли дође
колико дубоко река копа.

ИЛЕАНА УРСУ-НЕНАДИЋ

ИДЕНТИТЕТ

Отворићу прозор
и пустићу да ми се у срце увлаче
поља цветна
камена и дубока корита.

Окренућу лице према вама
и нећете ме препознати
у мом срцу
уместо сећања
песма ће се гранати.

ИЛЕАНА УРСУ-НЕНАДИЋ

*

Неко са једним бледим образом
и застрашујућом мирноћом
рече да се мртви мртвима хране

Неприпремљена тела
дође на мене ред
кажу никад се не зна ко је први
знала сам да у мени се крије
јагње за зававање звери
и ипак веровах да и сад
и ту
последња сам на реду.

ВЕСИЉКА НИКОЛИЋ

МАГДАЛЕНА ПРОЛАЗИ

Господе!
Ево, жене ноћнице,
расуте косе,
сасушеног ока.
У сенци подочњака
мужјак склупчан.
Она њише боковима,
разлеже чулно звоно
испод свиле.
И песак
на ушној шкољки шкрипи
овлажен жвалама старца.
Она пролази Могреном.
Силази са Месецом.
За руку води дечака
у дослуху са морем.

ВЕСИЉКА НИКОЛИЋ

ЈУТРО ПОСЛЕ

На прељубу опоро мирише јутро,
од напрегнутости тренутка цела соба.

Крхотине рогатог Месеца између
изгужваних кожа и згрушане влаге.

Ребра изумрла од греха на стопалу зоре
и уморни коњићи пенушаве крви.

Нагорела жеља гарави усну,
ти одлазиш
низводно од моје распамећености.

ЈОВАНКА НИКОЛИЋ

ОВДЕ НИКО НЕ САЊА

Овде се дочекују немири
сваки пут све обичнији и сличнији
углачаном плишу.
Овде се испраћа истина
кад се уморно отворе прозори
па допре глас да је пролеће.
Овде у јесен уместо кише
падају ноћи
увек у истом облику.
Овде нико не може да затвори очи и оде.
Овде је чак и тишина будна.

ЈОВАНКА НИКОЛИЋ

КРОЗ СЕНКЕ

Само понекад
пројуре бели коњи
испод капака
кроз сенке
напрегнутих нерава
остављајући копита
за собом.
Посежем за њиховим
топотом
да се врате.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ

НИЧИЈА ЗЕМЉА

Кад умрем, знам да
нећу
седети на крилу анђела.
Исто тако мислим да
нисам
заслужила баш ни
пакао.

Све некако верујем да
постоји
између њих ничија
земља.

Ја бих најрадије ту
стајала.

Једну бих ногу ставила
у сочну меку траву раја,
а другу у усијано
гrotло пакла.

Тако не бих заборавила
ни боли ни радости
живота.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ

СЕНКА

Куд год кренем моја
сенка
У стопу ме верно
прати,
Ако ја случајно станем
И она ће одмах стати.

Ако бришем руком
сузе
И она их одмах брише.
Једино још кад
заплачем
Тада она мукло ћути
Зна да ми је врло
тешко
Па све као да се боји
Да ме можда не
наљути.
И добро је што ћутиш
сенко
Мене дуго још неће
бити,
И ти ћеш се верна
друго
Као пламен угасити.
Нестаћемо истог дана
Ох како ће то дивно
бити,

Јер ветар ће дувајући
Наш пепео разносити.
Из пепела цвет ће нићи
Ал ти нећеш бити с
њиме
Нити ћу ја постојати
Остаће ми само име.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ

КАД СЕ ПРОБУДИМ

У соби светло умирућег дана.
Ветар њише златно лишће,
Небом витлају неправилни облаци.

Над видокругом живота
Спустио се застор.
Док слушам ход Твојих корака,
размишљај како си увек био испред мене.

Кад се пробудим,
одгурнућу Твоју сенку
иза које си ме дуго скривао.

БИЉАНА НИШКАНОВИЋ

САН

Дуга, танка дијагонала сна,
попут тршчане свирале,
пробада око игленим телом.
Зелене, непрецизне, живе нити алги,
на каменом тлу праве звезде,
кругове меканих звезда у телу воде.
На дну је и – овај век,
модеран предмет са задахом старинског,
попут вешала!

Светлост је нестала
кроз цев,
одејај остао на чашама.
Они су гледали прошлост,
мимолазили ме,
дим је јечао
за њима.
Толико гласног смеха
претворило се у лавез пса,
у тихо суочавање,
у ломљаву гласа,
у гласни страх...

Лепо је бити на сплаву самоће,
љуљати се у нежној тишини,
пити из медног извора сунца,
капати с њим нападнут сенкама.
Лишће обамрло под водом, дављеник,
реч са усне модро грожђе,
што га гутају усијана чула.
Са сплава далеког само обале жељан...

Плави ветар дише дубоко
и шумно дише Посејдон,
његов дах мирише из мора.
Само овде на сплаву, дрхћућа самоћа,
а испод и изнад бескрајна дубина
што завршава тамом.

СВЕТЛАНА ГАЈИНОВ-НОГО

ЧАК НИ ТИШИНЕ...

А умире се сваког часа брзо, и у лету попут *Белог ангела*.
Е, који сагоре в светлост небесних орлова
ко на властитој вагри.
Гле, бди окат.

А моје очи шупаље. Спремне, зар за толику немоћ?
Ослушкујем ћутања и саблазни ноћи.
Бездно одјека шума било каквог
чак ни тишине... нигде,
никог.

СВЕТЛАНА ГАЈИНОВ-НОГО

Око вечног стабла окраћале сени тихују в равници
пре, мачеви зоре. Згубише се риме в чудних миловањах
в ткању златном самцијатог звука... бруј срца ми.

Јал' в сазвежђу ком, јал' кроз ваздух струјим
од невере орла, ех дремнога ока
за осмех дрвета можно
за осмех ва
истину.

СВЕТЛАНА ГАЈИНОВ-НОГО

*

Но умех ли, да се одаљим од чудног цвркута,
од свица в травах с вечери до сванућа, и нелетевша
птица гргурава.

Од поја милог плавих крила, ил укус душе в
крошњах јуродива, силна. Но умех ли,
од звезде снуле зелене
бити још и још
тиша, ах?!

МЕЛАНИЈА ПАВЛОВИЋ

ТВОЈИ ПУТЕВИ

Напољу кошава дува.
Слушам симфонију
Чајковског.

Гледам кроз прозор.
Чекам...

Путеви твоји
у мени
трепере.

*Прев са русинског
Михал Рамач*

МЕЛАНИЈА ПАВЛОВИЋ

НЕДОХВАТЉИВО

Зелена трњина
на гранама
горе,
у сновима плавим.

Одлетеше бели голубови...

Видик,
попут неког скривача,
захвата
белосивим преливом
и односи
у неухватљиву даљину
боје,
пој,
гугут...

Остаде само
лишће јесење
и шушти
под ногама.

МЕЛАНИЈА ПАВЛОВИЋ

МАСКА

Осмех на лицу
у мени – тама.
Радост пружа руку,
стисак је – маглен.

Туга
није нечији прозор
да кроз њега
завирујеш.
Зато,
ставићу маску
на неспокој
душе.

И небо
маском
плаветнило прикрива.

*Прев са русинског
Михал Рамач*

ТАЧКА

Небо је оковано уздасима,
канџе грања цепају простор,
у души раширена груба слутња –
не могу без себе, не могу са собом.

Мисли ми море проклети звуци,
вино се шири сањалачком крвљу,
у дубини страха неко чудно вене,
одбачен од људи, само не од себе.

Сати се ломе и престати неће,
топи се сан о ужасној жудњи,
у даљини само назире се цвеће,
једна лепа стварност, безгранично сама.

Спавати не могу.
Сањати не могу.

А бити будан?

ТРЕПТАЈ

Осећам само твој дах на грудима.
И ништа више.
Слеђен од чежње,
не примећујеш у ваздуху
светлуцаве искре.
Бојим се.
Дотичем хладни ветар.

Отишла сам.
Оставила незнађе.

Горим...
Лутам у сну.
Лавиринт без наде.

Ходам.
Још увек то умам.

Све је пурпурно.
Ходам.
Сагорећу...

Врисни!
Ја не знам боју твога гласа!
У ком сам кругу пакла?

Желим да се заврше дани страха.
Дани неизвесности.
Где је земља цвећа?

ОЛИВЕРА ПАВЛОВИЋ

ЗАБОРАВ

На измаку дана
који још није добио име,
заборавила сам прошлост.
Своју једину историју.

Свет се распада.
Пламен лиже небо.
Огољеног тела,
са огромном лоптом пуном празнине
на врату,
тражим очи, блиставе од снова.
Сва сећања стопљена у њих.

Прогоне ме тегобни звуци.
Широко небо прима умрле душе.
У глави тутњи.
Тражим очи, слане и дубоке.
Свој одраз у пучинама,
давно потиснутим.

На измаку дана
који још није добио име,
заборавила сам прошлост.
Своју једину историју.

Не сећам се више.

ДУШИЦА ПАВКОВ

НЕДЕЉНИ РУЧАК

Сваке недеље
поједем две кокошије ноге

усавршавам се у лагању

после
седам дана оне чепркају
по мојим устима

изврћу ми језик у лаж

како време протиче
све мање видим истину

одлазим очном лекару
кокошије слепило – каже

ако овако потраје
звезде обећавају
порашће ми перје
и праве птичије канџе.

ДУШИЦА ПАВКОВ

ПЛЕТИЉА

Жена забодје иглу у бутину
једну нит извуче из кућног прага
другу из кобиље гриве
навије их око струка
задњу нит извади из лудачке кошуље
задене је међу очи
почне да хекла
из сваке омче одзове се
једно мушко
жена га не чује
искључила је апарат
не могу је дозвати
ни напујдани терапеути
ни доктор с инструментом око врата
а чипка расте разапета преко кревета
жена одложи одећу на под
уђе под чипку
проведе ноћ чекајући.

ДУШИЦА ПАВКОВ

НЕДЕЉА

Дође недеља
кокошку утерају у фрижидер
нож јој ставе под крило
препечају јој перје
свако задене по једно у шупаљ зуб
главу јој набију на колац
да осматра
кости баце у ватру
урликне на оцаку
лимени петао ветроказац.

ОЛГА ПАВКОВ

БЕЛЕ ГОДИНЕ

Исту причу, сваког дана
доживим. Као, била једна жена
и имала ћерку. И живеле су срећно
у избици топлој,
крај брезика белог
и лишћа свелог
на прегршт.

Срца од студи Севера
јеле им чувале,
пас и зец бели
хладили било од чемера.

Свијале гнездо
сновима њиним
беле голубице.

ОЛГА ПАВКОВ

СТАБЛА

Зађем у наше сене
и мир се јави:
и у трави ко на небу!

Стабла ми се одвише склањају.
урањају у облаке нада мном.

Да ме пут до људи не води,
пружила бих вам руке,
о стабла, занавек.

До њих ми пут
узалудан.

ШУМА

Шума се од јутрос злати.
Ветар нагао био,
па је пробудио.
Бегунац рањив био
и у њој заноћио.
Чобанин чурак био
те се збунио пред њом.

Шума се од јутрос злати.

Смео би златар био
који би благо покупио и снио;
смео би сликар био
који би је насликати хтео;
смео би песник био
који би је стихом окитио.

Шума се од јутрос злати.

Какав би грешник био
када би овде замак саградио,
па све њих заточио
да све то не виде.

СТАРИ ДОМ

Отварам врата
Под грлом ми
брош успомена
светли

У срцу сунцокрет
златно око
прошлости
у башти смеха

Ноћ
ивањског цвећа
сазрева
лето у тишини

Морам да се вратим
под грлом ме
брош успомена
стеже.

КОСАНА БОЖИН-ПЕЈОВИЋ

ДИВЉЕ ЦВЕТАМ

Како дивље цветам
у срцу јутра
 жедним
Од ока до гласа
од речи у вагри
до ћутње и беса
 пијем

У цветању јутра
заметак вечери
ја опијена.

Од погледа отвореног
од корака сустижућег
 до зимског неба.

КОСАНА БОЖИН-ПЕЈОВИЋ

МОЈЕ СУ МИСЛИ

покисли голубови
на крову старе школе
Немоћни
не могу с места
већ поређани један до другог
као зачарани стоје

а кад ми снови дођу
више нема спасења
кад прва мисао прхне
све друге за њом полете
и почињу да траже
неког ког можда и нема.

СЛОБОДАНКА ПЕРКУЧИН

ЗЛАТНО РУНО

Сви смо ми једно
Бело стадо
Грејано големом
Шубаром небеском.
Базамо поваздан
Урвином, утрином,
Стазом козијом,
Левом и десном.

Под нама земља
Долама зелена
И тежак гуњ
Црницом чињен.
У нама пастирска
Фрула невина
И сан на мајчинско
Руно привијен.

СЛОБОДАНКА ПЕРКУЧИН

ЗАГОНЕТКА

Хоћу да живим у тајни
Што човеком је зову
И то негде на самом дну.
Хоћу да видим чега ту има
И ко се све крије ту,
Какве се виле и аждаје,
Але и жар-птице легу
У том чудесном Божијем Чардаку,
Ни на Земљи ни на Небу.

СЛОБОДАНКА ПЕРКУЧИН

ВРЕЛО

Вода-жива,
Од колена до колена,
Извор-чесме Правремена
Понорница невидимка
Не устаје.

Од босиљка, од пелена,
Окађена, огрчена,
Крв предачка
Пенуша се
Памтивечна.

ЖИВАНА ПЕТРОВ

ФРЕСКА

Насликана земљом и крвљу
На малтеру на плашту зидине

Печатом вечности
На зиду судбине
Леже

Слика анђела мироносца
Белокрилог спокојног

Као звездано небо
И људско око у њему.

ЖИВАНА ПЕТРОВ

СЕЈАЧ

Невидљиви играч
Расипа и чека док
Тарлија пуста њива и
Огледа се цвет у небу

Дунав плави глади га по лицу
Ветар шуми косу прочешљава
О Боже о сви врачџи отворите
Облаке

Витке гласове славуја подижем до неба
Људско тело сејач гони
Амо-тамо-амо-тамо
Као вејавица из шаке му пршти семе

Љуби страсно жеравицу
Крик је земљи онемео
Роди земљо
Роди.

ЖИВАНА ПЕТРОВ

МИРИС ВЕТРА

Из даљине пријатни мириси
Ветар чаробњак са југа
Све каже
Седи и прича
Да лоза
Добро клизи

Мирис ветра нека
Донесе кантарионове латице
Проклете и уклетџе векове
Осушено трње

Све пркосџе и инате
Неузвраћену љубав
Пелина

Горком жалфијом и
Пепелом
Овако плаћам.

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ

ОН ЗНА ПУТ

Идем путем
ОН –
зна пут.

Управљам мисао
на ЊЕГА.
Чекам да јој ОН
отвори врата...
Да ли ће свест
бити обасјана
чудесним светлом
праштања?!

Затварам очи
светлост ме походи
– верујем –
да идем
правим путем!

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ

САЊАЛА САМ ПРАЗНИНУ

Стојим пред великом
сликом у нашој соби.

На слици море
У мору живот – сликара!
Лево
десно
и позади мене
нема више
Т Е Б Е
На крају –
сањала сам празнину...
Сад знам –
колики је свемир!

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ

ИСПЛАКАХ СЕ НАД СОБОМ – КАКВУ НЕ ПОЗНАЈЕМ

Измиче пролеће
пред ратним вихором.

Све што садржи срце
у врелим данима јула
– РАСТЕ!

Падај кишо!
Помози ми да се исплачем.

Јулска оморина
пали ватре неразума.

Киша на прозору.

Са молитвом
у свакој пори бића
исплаках се над собом
- какву не познајем!

РАДМИЛА ГИКИЋ-ПЕТРОВИЋ

ДУЊА ГЊИЛИ

(Милице Стојадиновић Српкињи)

Зри сунце у гори. А снежи.
На длану дуња гњили.
Опомена у ветру и коси. Јануар је.
Снатрим ти руке и ум помућени.
И кажем: скути недирнути о љубави ћуте.
Разгревам крв и наду.
Исписујем дневник теби давно знан.
Говорим о путницима, кочијама.
Досежу до тебе манастирска звона.
Владари ти поруке шаљу, ти мук и песма.
Ватра запретана.
На пут си далек пошла, светлости ниоткуд.
У бело свитање засенио те ум.
Хрле звери. Ти длан потураш свој.
Хлеба и вина. Не речи и конак не.
Да песму изрекла си у часу безумном
Какав би то био стих!
О теби сада говоре једино моћни и умни.
Твој живот изнад песме. Ти изнад свега тог.

ЧУДОУМНИК ИЗ АЛАХАБАДА

Љубави пено моја, јеси ли чудоумник или просјак
у храму.
У длан ми реци како се каже на језику теби знаном:
име града и земље где се дише са биљем и учи језик
звери.
Прах ти је чудан по лицу, гле, и шара на челу:
брахман си.
Љубави сено птице, твоје перје је по мени.
Из Алахабада крени. Нека ти капи буду на усни.
За пут далек.
Чекаћу те у врту. У башти у којој сам воће брала.
Дођи у моју собу. У њој су само пријатељи били.
Из ње су писма блага драгим људима слата.
Свега ће на столу бити. У њој и смрт је топла.
Свети човек је прошао друмом. Застао је и пред
вратима мојим.
Дотакла сам му руку као тргу лице убогог.
Надлетеће нас птице. Лешинари већ крилима круже.
Чудоумник си, љубави моја, не оклевај, крени
из Алахабада. Све је за твој долазак спремно.

ПЕТОГОДИШЊИЦА

У плетиво речи те остављам.
Стих ти на челу, као жиг отискујем.
Јер сажели смо немушти говор.
Лепу сам ти бол подарила: као зовин цвет
удишеш моје име и ход ти спорији бива.
Зар само пена да будеш.
Чегртаљку држиш у руци,
окрећеш је у светилишту и кажеш:
у skut главу стави, сузу не.
Разбијаш мозаик: јасан ти постаје лик.
На рану сам ти усну ставила. Благу реч.
Још умом владаш и кротиш моју мисао,
али како да наслутим одлазак твој.
Јер: изгубили смо нашу прадомовину
сада живимо у завичају мајке.
Учимо језик, заједничко нам, заборављамо.
Зато ме памти старим ликом и
говором светлосних миља, поднебља нам
далеког.

САЊА ЂУРАН-ПЕТРОВИЋ

ГРАД НА КРАЈУ ПУТА

Град на крају пута
пун очишћених душа
спокојно спава.
Светлошћу свећа
обасјан је
на Задушни дан.
И мој тата почива тамо.
Лучица му увек
уз узглавље тиња.
Обилазим га често,
причам му о животу
који водим
и себи олакшавам тако.

Град на крају пута.

САЊА ЂУРАН-ПЕТРОВИЋ

ОГЛЕДАЛО ЖИВОТА

У огледало се
погледај.

Препознајеш ли
свој
одраз?

Учава ли се
на њему
бреме
година?
Година
испуњених
прво
дечјим
плачем
и смехом
потом
девојачким
жељама
и чежњама
и на крају
болом
и горчином.

Бреме живота.

САЊА ЂУРАН-ПЕТРОВИЋ

ГАШЕЊЕ ЖИВОТА

Бесциљно улицом шетам
упијам шарене слике
удишем ваздух свога града
збогом изговарам.

Спокојно лежем
очи склапам
филм се одвија
од детињства до сада.

У последњем си кадру
смешећи се твоје лику
живот ми се гаси.

АУРОРА РОТАРИУ ПЛАЊАНИН

СЕЧА ДРВА

Деда пажљиво притиска дебло
затим га једним удацем секире
комада,
док иверци одскачу до неба.
Потом се шире мириси шуме,
из хлада горуће снажне ароме тешке зиме,
ОН ведрог чела и самоувереног погледа,
следи птичији пој ка небеском плаветнилу,
док грчи квргаве руке,
притиснут мислима које се расипају
по гвозденом сечиву.

ОСВЕШЋЕЊЕ ВОДЕ

У недељу ће доћи поп
да освешта загађену воду у бунару.

Деда ће полити хлеб
чашом вина,
обићи ће сто три пута и
окадити га, као што је ред,
а затим, након одласка “богова”,
мирно ће сисати мождину
из костију детињства.

*Превод са румунског
проф. Данијела Попов*

ЕХ ЈУ

Отишла сам на одмор
као некада.
Све ми је сасвим познато
много година уназад.
Заиста, нећу залутати.

У Адашевцима, зауставићу се први пут.
Ту ћу попити јутарњу кафу, са Марком (Хрват).

Једва чекам да га видим
иако има много посла, за мене он је увек имао
времена на претек,
а motel му је... препун.

У Добоју, направићу малу паузу
немогуће је не доручковати са Медином
(Муслиманка).
Заиста, на послу смо
најчешће то радиле.
Тузла, незабораван тренутак
са Радомиром (Србин), сретну се
као у студентским данима.
Загрићемо непролазне године љубави.

Јову (свог земљака)
сретну у Травнику.
Ту ћемо заједно ручати
и испричати се...

ВЕРУЈЕМ

све док не будемо заборавили на време.
Ми смо заиста увек знали

о свему и свачему да причамо.

У Сплиту (брачни пар Валерија и Шиме),
пијемо поподневну кафу.
У луци, чека ме
брод: “Ванга”
(Немци, Швеђани... и ми)
стигли смо на одредиште
по бившој мапи ЕХ YU.

Не идем више на одмор,
већ дуго година,
тачније, двадесети век
година 1999 (симболично).

Ја нисам рођена
да живот проведем
на клупи за резервне играче.

Верујем
да негде ипак постоји неко
са довољно духа
да препозна моје потенцијале
и са довољно храбрости
да се упусти у ризик
и позове ме у своју прву поставу.

Истина,
нисам баш неки нападач
али сам зато
сјајна у одбрани
и фантастичан додавач.

А то су већ,
признаћеш,
одличне предиспозиције
за низ победа
и лепу будућност тима.

ПРЕОСТАЛЕ БОЈЕ

Ухватила сам правац
без имало воље
да се осврнем иза себе
и осликавам погледом
пређене пејзаже.

Нека остану нетакнути
такви какви су
полузаборављени
већ одсањани.

Не могу на то да трошим
преостале боје.

Требају ми
за оживљавање простора
који тек следи.

И те како ми требају.

КАД ОДЕМ

Кад одем
испуниће те
 празнина.
Набујаће нагло.
Опна ће јој се затегнути до бола.

Кад одем
испуниће те
 тишина.
Њена гласност помутиће ти ум.

Кад одем
испуниће те
 туга.
Можда ћеш тада схватити.

Не претим.

Знам.

СЛАВКА ПОПОВИЋ

МАЛИ ЛИСТАК

Гледала сам листак мали
Питала се, шта му фали?
Зашто тако нагло вене,
Муче ли га успомене?

Успомене лепе, младе,
Кад тињаху разне наде,
Златно сунце да га греје
Чак и када снег веје.

Стигла јесен, лију кише,
Нема сунца, нема више.
Зелен листак увенуо,
На земљицу црну пао,
Тихо јеца и заспао.

СЛАВКА ПОПОВИЋ

ХОЋУ ДА ЖИВИМ

Волим душе искрене, чисте,
Љубави пуне,
Волим онога ко ме разуме.
Филозофе, докторе, научнике...
И оне што клече,
Остављам једне другима
Нека се лече.
Хоћу да живим
У свету свом;
Чистом и лепом – племенитом.

СЛАВКА ПОПОВИЋ

КАРИЈЕРА

Ја не волим високолетаче
Они ми, баш, ништа не значе,
Они само гледају себе.

Летите горе до миле воље,
Док се не опечете ко Икар,
Док вам крила не изгоре.

А онда, слободним падом,
Скроз на ниже.
То је та, чувена, каријера!
Е, па ко вас тера!

НАДА ПОПОВ

НИТИ

Прорекла је моје рођење
сплет косе и очију ми
пренела ми жељу за ватром
и тајну пламеног знамења

знала је ко ће мене
а кога ћу ја
до колевке приносити

одредила је где ћу срцем
а где челом
где ћу косити
а где ћу откос бити

моја прабака Ангелина Брустул
док је слепа ноћи проводила
у пламен загледана.

НАДА ПОПОВ

АУТОПОРТРЕТ

Моји снови су одморишта
за уморне птице
зато ми ноћ постељу
до звезда подиже

равница ми се
по венама размилела
па расцветали багрем
круном неба очи окитио

ако се у багрем загледаш
кад мене не буде
звезде ће ти у јату
на раме слетати.

НАДА ПОПОВ

МЕСТО НА ДЛАНУ

Дому приводим
срце лугалицу
и међу јабланима
руке твоје тражим

у равном кораку дана
руменој шари
одгађам пут
да ме чежња не ода

смирај ме сунца
на конак призива
да омамљена чекам
место на твојој длану.

ЗЕЛЕНА ПЕСМА

Зелено поље, зелене зоре
Пролеће ово што на зелено мирише
Зелено моје Панонско море
На овом свету волим те највише.

Да ходам не бих
Већ да летим сва поља зелена да прелетим
И зелене сузе да пролијем
Када се црне стварности сетим.

Мајци природи много хвала
За све зелено што ми је дала
И вредним рукама које у пољу раде
Јер нашој деци зелену будућност саде.

И драгом Богу од срца хвала
Што сам у животу срећу имала
Да зеленим очима у будућност гледам
А зеленим пољима да нестану не дам.

САТИ

Сати на земљи откуцавају
Кроз цвеће шарено
Птичје срце малено
И моју жељу велику
Да беремо сваки дан
Жуте, зелене, и црвене јабуке...

Кроз живот један
Нећеш бити бедан
Претворићемо свет у црвено, жуто, зелено
Горко и слатко...

Изабери боју и укус
Кад већ можеш да бираш.

Обриши моје сузе зелене
Претвори сваку кап у јабуке црвене.
За то добро дело награда следи
Најлепшу и најслађу јабуку поједи.

ЈАСМИНА ПРОДАНОВ

ДОБРА ВИЛА И РОСА

У дворишту мом
Ченејском
Лептири се росом умивају
Свако јутро...

Замочих и ја усне
У те сребрне росе
И претворих се цела весела
У осмех који и сада лепрша...

Они су поклонили мени
А ја ћу теби
Росу сребрну...
Чисту – као љубав исту...

Ако је попијеш
Крила ћеш да добијеш
А ја ћу бити добра вила
Која те је у лептира претворила.

ГОРДАНА ПУНГУЛ

КРУГ ТРАЈАЊА ПРОЛАЗНОСТИ

Лепота и ветар, време и дах
и самоћа, као месечина,
као светло које у мраку
обасјава ужас, кајање и страх.

И бесконачна празнина круга
коме је пролазност почетак и крај.
Вечност и стрепња плету уздах
да кане суза, разлије се бол,
и последњим бљеском уживања,
све утоне у смрт.

ГОРДАНА ПУНГУЛ

ЗВУК ОДЛАСКА

Међу нама, ничија земља,
и неко страно ћутање.
Колико сутра ти ћеш
хтети да одеш
неким новим причама
и поново поклониш себе.
А ја ћу пожелети
да уплетем речи
у нит твојих
одлазећих корака...

ГОРДАНА ПУНГУЛ

ДЕЦА ВОЈВОДИНЕ

У коси носимо боју зрелог жита,
у очима имамо одсјај плавог неба.
Када нам је душа од радости сита,
не треба нам ништа сем соли и хлеба.

Бес нам је Кошава, клетва као муња,
а опроштај широк к'о ова равница.
Свачија је душа на ормару дуња,
спокојна и златна – ових њива скица.

Све су наше сузе као летња киша,
а смех као јесен, као зрела диња;
и црквено звоно сваки глас утиша:
ова наша душа панонски је сиња.

Наши су кораци као реке течни,
поглед нам је уперен увек у висине.
Дамари нам нису као време вечни
ал' сигурни бију, ритмом Војводине.

ЈЕЛЕНА ПУХАЧ

СИЛУЕТА

Ја сам тамо,
у твојем кораку,
кроз твоје очи
мој се поглед разлива,
у твојем осмеху
мој осмех почива,
кроз твоју сузу
моја се суза слива.

Ја сам тамо,
у твојем јутру
моје се јутро умива,
у твојем дану
мој дан пребива,
твојим сутоном
мој се сутон покрива.

Ја сам тамо,
у твојој стварности
моја стварност цвета.
Кроз тебе дишем
и жуборим.
Овде је само
моја силуета.

ЈЕЛЕНА ПУХАЧ

ЈЕДНОМ ПУПОЉКУ

Немој се будити
из тог топлог сна,
јер,
овде је тако мрачно,
ледени ветар дува...

Овде ће ти благо
украсти белину!
Овде ће ти мраз
изгристи врелину!
Овде ће ти ноћ
згазити ведрину!
Овде ће ти јецај
исећи тишину!
Овде ће ти јесен
убити свежину!

Не, немој се будити
из руменог сна!

ДУКАТ

Ходам долином плача.
Сиви тренуци
бацају ми се у наручје;
срећем избраздана лица,
изгубљене погледе...

Зима ме осваја.
Посуштајем.
Ледим се...

Одједном:
бљесак светлости!
Топлота ме нека окрепила,
крила ми дала.
У мору суморних, сивих:
дукат!
Једна особа се насмешила.

ПЕСМА КОЈОЈ НЕ ТРЕБА НАСЛОВ

Нека и даље све те звезде изнова сјаје сваке ноћи пут
којим нећу стићи којим нећеш доћи у срж сржи саме
Ја нећу: ништа
Нећу ни: све
Да ми је мало
али то је тек премного премало за ме
Од времена које не уме стати тражим тренутак да процури
Ко сада жмури?

Хоћу да отворим без кваке врата
без силе без ноге тек дахом: Сезаме отвори се
Све ћу да платим тако ми свега
иако лажем иако знам да знаш да лажем
иако све већ је плаћено
и оно што би и оно што не би
и такнуто-макнуто
и оно враћено
у ову садашњост склиску

У кутији сам (да јој све по списку)
а знам да сам шира од ње просте
и не питај ме да л' картонска је драгонска је л' лажна ил' права
сад
кад са смешком чекам госте.

СНЕЖАНА РАДОЈЕВИЋ

НАПУШТЕНА КУЋА

У усамљену кућу на брду улази празан пут
Стиснута у наду тврду
забодена у тишину
моли ветар да са кваке крадом брише паучину

Једнога дана угледа кућа лице јој драго
Од силне радости димњак испружи руке
закорачише врата
прозор надиже дреку
и сва се кућа нагну шкрипава према
човеку
који зачуђен стаде
Од страха изгуби рану
Окрену се на другу страну
и нестала путем к'о дим

Стара кућа још увек лута светом за њим.

СНЕЖАНА РАДОЈЕВИЋ

ХАЉИНА БЕЛА

Ево ти песма из сред несна
која ме лечи истом раном којом се и отворила
и ћути исту реч којом је проговорила
Њом ће и тама постати лилава између сме и не
сме
предодређена да истим и говори и ћути
после сваке запете из сопствене песме
Ево ти речи округле и меке
да их волиш и мимо мене саме
за сва мила и драга која ти не уумем дати
рукама провученим кроз круну и стабљику
у корен цикламе

Дај ми то твоје трње и смирну
тек да ме чујеш немиром мирну
како се провлачим кроз твоје раме
и плешем за тебе белу пут
док Вивалди стоти пут први пут свира четири
годишња доба
И зашто ми се чини да стојиш на млечној стази
која се круни
док ми прилази
А ја се понашам као да време не пролази
као да не знам шта ми пршљене размиче
пред олујом што сриче почетак заборављене
старинске приче
као да не знам где су пале капи са твог чела
и чујем
звечкају сузе зарђале
и видим
улицом тихо пролази хаљина бела.

РАЂАЊЕ ПЕСМЕ

Села сам испред споменика
са листовима изгужваних песама
испод мишке
и са голубом на ципели.
Свако нешто ради:
песме се љуте на мене,
гужвају се као слепи путници
у градском аутобусу,
нису рођене по мом плану
замишљеном.

Голуб кљуца ципелу на туфне,
мисли да је жито.

Ја бришем панталонама
прашину са камена,
са глувог камена
без слуха за стих.

Да побегнем из те гужве,
успавам нервозу
и напишем песму за душу?

СТРАХ

Немаш разлога плашити се
комшијског кера
ако га ниси гађао камењем
преко накривљеног плота.
Страх има моћ
једино када је сит,
једино када га ти
од срца нахраниш.

Немаш разлога избегавати ме
прекоревати и казнити
ако ми ниси украо
ни мрвицу хлеба
ни капљицу воде
ни зраку сунца
ни парче слободе.

Страх у теби оживљава
само када му ти
удахнеш душу
само када га ти
као издајника
увучеш и штитиш
испод властитог крова.

ВИСОКИ ЛЕТ

Из истог неба
грабили смо топлину
за одрастање ситних корака.
Исто небо нам је слало
летње пљускове
за бистрење мутних погледа
а онда...
онда се то исто небо
расцепило на пола:
твоја половина се развукла
чак до земље,
прострла ти брзи лет под ноге
и дигла те у висине
мени недостижне.
Моја половина је остала горе
и на тананом концу ми спушта
кап по кап стрпљења
кап по кап наде
реч по реч љубави
зрно по зрно жита за хлеб...
да не потрошим душу
због једног банкета,
једне бесплатне вожње
у краљевској кочији
и једног краткотрајног
крхког задовољства
бичевати туђе коње
свом силином.

КАП ЖИВОТА У СУЗИ

Моја је песма птица
на крилу пустињског ветра
она је кап живота
у сузи стварности

Моја је песма снага
планинског водопада
и цела је у лишће одевена
не може од свог извора
од корена својих побећи

И ником не могу рећи
колико бола
колико туге
колико празних сати
до изласка њеног сунца је протекло

Само је у очима пекло
кап живота у сузи.

КАТАРИНА РЕЉИН

ПТИЦА У СРЦУ СЕНКЕ

Само тишина памти ход звезда по небеском
своду
само тишина чува тајну неизговорених речи.

Можда у срцу неке сенке спава птица,
ко то зна.

Али неко ће доћи кроз таму,
кроз пут од лишћа,
кроз капију ноћи.

Неко ће доћи кроз олују
из бездана,
из изгубљеног простора.

И пробудиће се успавана птица,
срце сенке постаће срце човека,
тишина ће открити тајну неизговорених речи.

И на граници
на којој се смењују векови
запеваће пробуђена птица.

КАТАРИНА РЕЉИН

ИЗЛАЗАК ИЗ ТАМЕ

Из љуштуре страха и несигурности
из таме живота
извири моја храброст непозната
сазнајем да постојим

Не дам да ме додирну тамне сенке злобе
и да ме сломе
не дам

Јер моје су мисли хиљадама дужина далеко
и не постоје путеви којим бих сишла
у пећине душа им опустошених
срушила сам мостове презира
и сад постојим.

МОЛБА ПЕСНИКА

Нек' песма кô гитара запева!
Нек' се реч кô хармоника рашири!
Нек' се бол кô бубањ огласи!
И нек' цео град прочита душе пад!
Нек' уз предах застане свима дах...
Само Ти коме песме писах...
Нек' те сутра украде време!
Само ти док у души траје бој.
Само ти читати песме немој...
Душа твоја у крзно нек' се свије!
Да ти суза лице не умије!
Да од песме не зајеца човек?
Који беше према мени прек!
Само Ти док траје у души бој, немој!
Молба песника је увек мала
Унапред ти хвала.

НЕКАДА

Некада...
постоји нада да ћемо срести некога
ко уме немушти језик да разуме.
Некада,
постоји нада да ћемо срести некога
због кога постоји птица златокоса у нама
и чека данима да рашири крила.
Некада,
постоји лет ка магловотим јутрима
принудно спуштање на тле без олује
Некада!
Пожелим да НЕКАДА буде САДА
и да си стварно крај мене.

ИЗ ОЧАЈА

Престаћу да те волим!
Овако моћно;
онако како жена воли човека –
Снагом орла у грудима
Спремна да лети и падне
из очаја.
Престаћу да те волим!
Овако немоћно...
Туга моја клупко умотано,
а у средини перце
којим се пише твоје име
по храстовој кори,
лако забрањено је.
Престаћу да те волим...
и моћно и немоћно
Јер, снагу Феникс птице
немам више у недрима
и не може се у пепелу
Уништених снова,
Градити кула љубави
Док пешчана олуја траје...
Тек, престаћу да те волим
из очаја.

ПОЗНАЈЕМ ТЕ ДОБРО

Заноси те жеља за осмехом светлим,
разбокорен живот, кажу, често грешни,
док је зрелост таква – као што је твоја –
лудује и тражи младост да је теши.

Метеж и лакоћа живљења ће увек,
човека одвести у грех, ал' то крије,
истина је грешни да безбрижни нису,
а ти мислиш грешности да у теби није.

Кад ти осмех буде нежна, тиха сета,
схватићеш да радост и пролазност има,
касније што следи, отмена је патња,
јер туга долази као на крилима.

Знао си ми рећи понекад удвоје,
неспособна да сам блажено да живим,
са мношћом немој срећу, а ни бол да делиш,
познајем те добро, па ти се не дивим.

ЗОРИЦА САВИЋ

НЕ ДОЗВОЛИ

Свет два лица има – не траже се дуго
једно је издајство, невера је друго,
то изрека каже, истина је стара,
зато срцу не дај неверу да ствара.

Лутаћеш кроз живот, сретаће те туга,
тражење љубави ко ноћ зимска дуга,
не дозволи срцу неверу да штити
јер довољно вољена никад нећеш бити.

Не дозволи стрепња да ти снове вређа
и не дај да срећа окрене ти леђа,
јер тихи и дуги и болни и ситни,
сви вапаји твоји – зар су коме битни?

ЗОРИЦА САВИЋ

ТИШИНА

Да ли си знао тишина да има
најлепше звуке што не чује свако,
да ли си знао да вешто скрива
теби што скрити и није лако.

Тишина мени најдража бива
када се месец појави жути,
када се љуби чедно и снажно,
у трену среће када се ћути.

Онда се споје тишина и уздах,
откуцаји срца у једно се стопе,
рука у руци нежно се стиска,
поглед се губи, очи се склопе.

АНА СВЕТЛИКОВА

ДАНАС ЈЕ ПРАЗНИК

Данас је празник
на столу чаша вина
и букет белих ружа.

Данас је празник
звоне звона,
звезде светлуцају...

Твоје очи сјаје као увек.

Један бео венац
светли над твојом срећом
док празнина
надолази са одзвоном звона.

Данас је празник
на столу разбијена чаша
и букет увелих ружа.

АНА СВЕТЛИКОВА

ПТИЦЕ НАД КОВАЧИЦОМ

Изнад моје Ковачице птице ће летети
и када мене више не буде било,
када ме уснулу положи земљи у крило.

Ни црни облаци, нити севање жар-муња
неће ме пробудити, од земље раздвојити.
Изнад моје Ковачице птице ће летети
параће сунчеве зраке да стигну
неизбежној мети.

*Превод са словачког
Ана Дудаи*

АНА СВЕТЛИКОВА

НА ПУТУ ДО ЗВЕЗДА

1.

Више не гледаш
црвени усвит класја,
ни сребрне капи росе,
па дуга дана
на стази живота
све мање израња.
Само твоје стопе
ка млазу сунца
у песку стоје,
до првог ветра.

2.

Ветар је на мој праг
само самоћу донео,
туга је извориште
у очима пронашла.
Заточена сам.

3.

Поноћ је
а тебе ни у једној звезди
нема,
поноћ је
а сан ме прихвата.

4.

Мисао на тебе
ко муња ме располуди,
а ја гаснем
ватром обујмљена.

*Превод са словачког
Ана Дудаи*

НА ИСТОМ ПУТУ

Знам да остављам
рањену птицу на путу
громом погођено крило
знам да ме треба
и срце јој
и било
а идем даље

једном сам тако
лек била
на истом путу
човеку налик
топлином са усана
лед топила
и окривљена истог дана

можда ме страх оптужбе људи
можда ме на реку дозивају праље
или ме ђаво у свет шаље
свеједно

идем даље.

КОРЕНИ

Кажу
да на мајку личим
бледим лицем
и погледом тужним
потребна ми је стално
нежност мека
а плашим се
када ми се пружи
ко рањена срна од човека
кажу
да на оца личим
да сам трагач
у лутању дугом
изазова што мами и прети
као да су оцу мом
и мени
са ђаволом на истој планети
а ја кажем
у наслеђе су ми
оставили преци закључана
тајна врата
у дубоку таму
па сад лутам
и кључеве тражим
не бил' тамо
нашла себе саму.

СПАСЕНИЈА СЛАДОЈЕВ

ЗА ИСМЕВАЧА ПЕСМЕ ЉУБАВИ

Мислима болним
нараста стиховима плима
тананој души прислачак хлеба и вина

девет кћери бога Зевса
лепоту лирску надахњују
а на виделу дана исмевача оштар брид
дроби метафору
да песнику наметне стид

подсмевачу до гола песму свлаче
изврћу руглу
а потајно удишу је
предивом милопреље
преоблаче у себи громаде сиве

кога да молим за пресуду
да осмисли казну ко би пристао
и ко би песниковог срца проверио мисао.

МИРЈАНА СОКОЛОВИЋ

ТРАГ

Постоји једна утабана стаза,
којом сви можемо поћи,

постоји судбина срећом предсказана,
која ће насмејана некоме доћи!

Али ми нећемо утабаном стазом,
Упорношћу крчимо путеве наше,

маме нас судбине непознате, нове,
предсказане увек збуњују и плаше!

Ветар нас шиба и сунце жари,
док жеља води у пространство чисто,

ненадано ту нас дочека спознаја,
да многи већ прошли су кроз путиште исто!

Кушају нас слутње, питања се роје:
Чему је вредела утрошена снага?

А судбина насмеши се оном који јесте,
преваљеним путем оставио трага!

МИРЈАНА СОКОЛОВИЋ

ВРЕМЕ ПРАШТАЊА

Када ми суморна туга
болно дотакне лице,
прапорци опомену разум –
ослободи веселе птице!

Када се кукавна мржња,
Подмеће духовној лепоти,
прапорци подсети душу –
отвори прозор доброты!

Када се гресима туђим,
закупи збуњена машта,
прапорци најаве срцу –
време је да се прашта!

МИРЈАНА СОКОЛОВИЋ

ШАПУТАЊЕ

И ти кишо падаш, к'о
обезнађени људи,
ипак, твојим загрљајем
успаван се живот буди.

Шапућеш ми под прозором,
тајанствена ноћ је дуга,
док ја спавам, сном вијоре,
шапутања нека друга.

Теби земља недра нуди,
за додиром твојим вапи,
мени снови нудили су,
додир, неких топлих капи.

Трептај срца, призива јаву,
недосликан сан се брише,
разбуђена, препуштам се,
шапутању топле кише.

ЗОРИЦА СРДАНОВ

ЧАРОБЊАК

Ушао си кроз прозор
као светлост пуног месеца
и узнемирио уснуле просјаке
љубећи им руке
Измислио си мирис
букету од расутог цвећа
крстио мусаву децу
крај пута
и расплео гриве морским коњићима

Кажеш да си чаробњак
и да звезде певају о теби

Вероваћу ти ако ми покажеш
да знаш да волиш.

ЗОРИЦА СРДАНОВ

РОСА

Рески цвркут
снених птичица
најавио је блиставо свануће
Прохладни талас
јутарње свежине
спрао је заосталу
месечеву прашину
Бритки сунчев првенац
вешто је просекао
тамни плашт ноћи
Весела зора
расула је јато
капљастих стаклених зрна
по плишаним образима
уснулог цвећа.

ЗОРИЦА СРДАНОВ

БУЂЕЊЕ

Свануло је
с благотворном свежином промене
Погледом се прострло поље
засејано семеном сна
Ситни кристали наде
затечени у оку
при сусрету с божанском
достојанственом светлошћу
оивичили су поглед
филигранском мрежом
у коју ће са задовољством
да се уплету
препознати неслучајни пролазници
пробуђени да се и ове зоре
моле за свога лица боје.

РАНКА Д. СРДИЋ

БЕЗ ЗАВИЧАЈА

Ко небо без звијезда,
Ко птица без гнијезда,
Ко пчела без маја,
Ја без завичаја.

Ко манастир без икона,
Ко црква без звона,
Ко светац без раја,
Ја без завичаја.

Ко десница без Дамјана,
Ко слава без тамјана,
Ко морнар без мора,
Ја без Шатора.

Ко чунак без Таре,
Ко коцкар без паре,
Ко граничар без карауле,
Ја без Момчилове куле.

Ко бреза без шума,
Ко свадба без кума,
Ко боем без пића,
Ја без Срдића.

САЊАЛА САМ

Сањала сам мајку драгу,
Руке шири на кућноме прагу.

Сањала сам ћаћу, кашун прави
И комшије на јутарњој кави.

Сањала сам стада бијела
И гламочка л'јепа села.

Сањала сам у вршају вранце,
Кршне стјене, завичајне кланце.

Сањала сам своје другарице
Да на прелу везу марамнице.

Сањала сам косце, на ливади машу
И пред њима драгог косибашу.

Сањала сам сеоске игранке,
Симбол краја – гумене опанке.

Сањала сам шљивовицу љуту,
Стару баку врло забринуту.

Живим неки живот нежељени,
Па ће снови доћи главе мени.

ПАМТИМ

Ја знам ко сам,
одакле корјени ми крећу,
надојена снагом и пркосом,
за милост молити нећу.

Ја знам да патим
и жалим свој завичај,
ја патим и памтим
мајке отаџбине загрљај.

Ја сутра казаћу своје сину
кад ме упита за корјене:
преци ти живјеше у Црном Вр'у,
чедо моје, крај Шаторске ст'јене.

Бјеше село, а ране осташе,
грлише га три вјерна обруча,
пепелом му прошлост исписаше,
тронеђа: Дрвара, Грахова, Гламоча.

ДАНИЈЕЛА СТАНИЧКОВ

ПОГЛЕД У НЕДОГЛЕД

Старица налик на усковитлано лишће
споро размазује улице.
Са неба реже хиљаде псећих очију.
Мокро самопоуздање дрхти на ветру.

Подвизи гасну још испод покривача
у топлој постељи.

Људи постоје у једноличности.
Људи шире руке немоћни.
Људи остављају недовршене приче.

Обезглављене очи владају.

У мраку видик не постоји.

Постоји само недоглед.

ДАНИЈЕЛА СТАНИЧКОВ

ПЕСНИК

Песник се изродио
из непресушне несигурности и сумње.

Знатижеља га је пружила на длану.
Окупала га је жуч.
Показали су га голог
туђим очима
устоличен је у ругло
бестидне погледе.

Избезумљено је хтео да утрчи
у самоубилачку наду
изгребе лице песмама
сакрије своју голотињу.

А он се само збуњено смешкао.

ДАНИЈЕЛА СТАНИЧКОВ

ЗАЧУЋУЈУЋА БЕЗИЗРАЖАЈНОСТ

Истрошене речи покренуле су малодушност.

Бледа полутама
размазује своје тело
у ћутљивом простору.
Млаки ваздух чами у углу
као прекорено дете.

Зачућујућа безизражајност.
Газим у гласове.
Људи се смеју.
Указана непресушна несигурност
искричави осећај шкрипи.

Желим да ноктима загребем насмејане
прождерем халапљиво радост
полижем шаке.
Урићу љубомору
исклесаћу ново лице.
Претопићу се у мирноћу
неразмишљање.

Оштар угриз.
Бол.
Начети зуби.

Исмејана као савети стараца.
Поруга се неживљено смеје.
Безумље је раскопало раку.
Мртво сећање лежи у њој.
Ћутања.
Повлачење.

НАТАША СТАНКОВИЋ

РАШИРЕНЕ РУКЕ

Окрећем се око себе
раширених руку.
Волим
тај ветар у мојој коси,
сунце у мојим очима.
Волим
земљу на длановима,
воду међу прстима
и ову ватру у грудима.
Волим
пахуље на образима
и кишу у ципелама.
Волим
небо у мислима
и звезде у речима.
И трептаје сребрних крила,
волим.
И одсјај сунца
на росном листу.
Окрећем се око себе
раширених руку.

НАТАША СТАНКОВИЋ

ПЛЕТЕМ РЕЧИ

Речи без звука
плетем.
У хартији
огледа се суза.
Речи разливане.
Допусти,
не играј се концем,
да плетем речи
док зора не дође.

НАТАША СТАНКОВИЋ

САВЕСТ И ЛАЖ

А ви,
огрните и мој плашт,
ако вам ваш није довољан.

Магија је кратка,
чари неисцрпне.
Била сам у недоумици.
Савест и лаж
у мени су се борили.
Мисли прегажене саветима,
а по души копа обећање.
Мами лаж,
пробуђена.
Је ли савет или
подсвест крива?

Трепавице
до обрва сежу.
Зора само што није.

КУЋА

Кућим кућу
сву немушту

Незбориви, под звездиштем
Испод тмине засели смо,
за огњиштем

Па се неми запитасмо
Чему кућу окадисмо
Живим кречом
За туђине из Нигдине

Немуштица моја сушта
Раскућена крик-зов
пушта.

ДОМ

Ко вода у бакрачу
на гаравим веригама
вриш по утроби мојој
У кући мојој без прозора
лик твој окно је чађаво
О шарке окачено твоје тело
врата су моја давно одваљена

Нису моји опанци
за твој праг
Није мој гуњ
за твој чивилук
А кућа се моја трошна
на душу твоју плашљиву ослонила.

ПРОСИДБА

За совром оставих
сватове незване

Кумове из незнана
У прочељу целата
На рузмарин мирише

Око куће коловође
што порушише вратнице
у траву угазише

Опасах се тканицом
Уплетох жилу куцавицу
у црну плетеницу

Погачу и душу
Ставих у торбак
Слику са креденца

Па пођох да ти вратим
јаје кукавичије
У срце моје подметнуто.

ЈЕФИМИЈА

Да није туге
Никада перо
Рука моја не би додирнула
Никада реч моја
Не би стајала крај пута
Да је доука чељад сусрећу

Зарано ме остави
Младенац Угљеша
Зарано сам чедо моје
Од четири лета
На Светој Гори Атону
У Хиландару сахранила

Мој су жал у икону урезали
Бисерјем и драгим камењем
Богородицу и Христа прекрили

За мном је остала Похвала
Покров за ђивот са моштима
Светог Лазара
И две његове црне сестре
Над руком мојом да наричу

Док су насмрт уморне везиље
Кроз иглу сребрн-жицу провлачиле
Нису знале ни слутиле:
Ја сам првим словом
Од туге запевала
Ја сам се прва
Пред светом разоденула.

ДРАГИЦА СТОЈАНОВИЋ

ПОДНЕ ЈЕ

Ти одлазиш долином
Гуњом огрнутих рамена
И твој обрис
Није онакав
Како стоји у антологијама:
Обрис јелена
Лагано гацајући по блату
У црним каљачама
Посве дубоким
За скок у лету
На прозор ослоњена
Гле! Не видим
Ни секиру ни шуму
У којој грана стабло
Које ћеш оборити
– Тек измаглицу на пропланку
Једну влас белу

Која се јутрос дрско отела
Оштрици жилету.

ДРАГИЦА СТОЈАНОВИЋ

ГЛАДНЕ ИСПОВЕСТИ

Ја сам кћер пекара
Свакоме дарујем
Векну хлеба

Чиним добро дело
Али у истом трену
Чиним и грех

Јер они што душу
Ко пушчану цев
Највишој грани устремљују

Несити остају
За свагда да скупљају усне
За птицом одлетелом

Птицом чији пут траје
Тек колико се отвори капак
И у чуду зенице рашире.

БОГДАНКА СТОЈАНОВСКИ

ШЕСТ МАЛИХ РАМОВА

Кад одеш
у шест малих рамова сместићу ово поподне.
у горњи леви
наслућено доподне,
тек да не изгубим јутро.
У средини очекивање,
т а ј н а.
Онај десни, богат колоритом,
дрхти, наслућује,
обећано му па се нада.
Доле лево припреме –
зачас се може огласити.
Средњи миран,
уједначено дише,
дочекао.
Сасвим десно – зрело платно,
рембрантовски процветало,
обгрлило љубав и из оквира
разлива се по зиду.

У шест малих рамова
један садржајан дан.

БОГДАНКА СТОЈАНОВСКИ

НАСЛИКАЈ МЕ

Смешај одговарајућу боју
пази на количину
одмери праву нијансу
насликај ме

није важан потез
густоћа боје
неважна је и техника
пази само на сенку туге
да се не појави у мојим очима

премери сваки прегиб
свако место додира
дрхтај
мој поглед
осмех
и почни

нацртај ме већ једном

одбаци светло
здоби форму
нека ме нема
али... насликај ме

твојим ме очима ионако
нико други неће видети.

БОГДАНКА СТОЈАНОВСКИ

УМЕСТО ЕПИТАФА

Нек је бурно море
мој једини гроб
нек су звезде гости
нек ме чува гром
нек не буде важно
где је крст пободен
мук што је у срце
као реч прободен

нек су морске траве
нежан мајчин скут
нек је шкољком белом
поплочан мој пут
нека плима вечна
прекрије то дно
брижна рука драгог
отера сво зло

море нека брише
за мном сваки траг
нек ми на гроб дође
само срцу драг
нека не доноси
цвет, вино ни плач
нека само речи
уплете у драч

ја ћу... ја ћу знати
да је неко драг
по дрхтавој сенци
и лаванде траг
стихом што ће рећи
одагнаће бол
слан ће ветар морем
раздувати мол.

ДЕТИЊСТВО И СНОВИ

И схватићеш ипак
сред таквих дана
да ни срећа није више потребна,
да свих неостварених снова
ни за пола века није било доста,
да је чаша до врха напуњена
свим осећањима,
да је веза са светом
створена...
Тек понекад
сред бола
присетићеш се уз благ осмех
тих изгубљених дечијих снова
што су ти некад били срећа...

ЈЕСЕН

Вечерње звезде последњи пут
блистају у тамној ноћи...
Киша је на улицу пала,
летњу спарину угасила,
ластивице испратила
на далек пут,
уморне дечије очи склопила
и сву природу успавала...

У башти нема летњег цвета,
мирисног.
Са мразем умире све.
Само беле и жуте хризантеме
болно цветају.
Тихо је.
Само повремен лавез,
цело село спава,
кораца су сви замрли, утихнули.
Јесен је.

РАСТАНАК

Цигарета у твојој руци догорева,
кроз дим не видим твоје очи,
поглед не дижем са чаше вина –
то је наш растанак.

Кроз толико заједно смо прошли,
а сада су и речи постале сувишне –
ћутимо.

Полако устајем
и последње речи наше љубави
као откинуто цвеће остају на столу...

*Превод са русинског
Наталија Кањух*

ТРАГ У ПЕСКУ

Ходамо обалом загрљени –
са Дунава ветрић благ,
шапућеш ми речи љубави,
твој поглед је бескрајно драг.

И све је лепо и све је моје,
Дунав и бела лађа,
птице због мене певају,
сунце се због мене рађа.

Пружих руку да те додирнем,
брод се огласи – и ја се прену,
руку испружених у празнину
осетих само таласа пену.

Осврнух се тражећи тебе
и поглед умиљат, благ,
обала пуста и крик галеба,
у песку само један траг.

Разабрах у магновењу
да плод си жеље моје,
ветрови одуваше илузију –
два трага више не постоје.

СТЕНА

Нема искри у очима,
нема руке на рамену.
Моје срце камен поста,
нема сузе у камену!

Звезде више не трепере
моје срце – сад је стена.
А ту стену створила је
љубав твоја неискрена.

Кад протутње сви возови,
кад пожелиш љубав моју,
крхотине срца мога
раниће ти душу твоју.

Кад пожелиш да ме видиш
да ме грлиш, љубиш страсно;
бејаш жена, сад сам стена
и за све је сада касно!

РАВНИЦА

Равница, ко мајка мила,
млеком ме напојила,
хлебом оченашила,
кандилом окадила,
босиљком намирисала,
медом омедила,
росом умивала,
погачом осилила,
храстом остасила,
кошавом косе уплела,
житом оплеменила,
булком наруменила
црницу – у зенице уткала.
У Босуту ме крстила,
Босут ми море,
Радинска, моја шума,
шидске падине – моје горе.
У виноград благо закопала,
од старина мудрост украла,
на длану истину открила,
тајне оголила.
Ширином видике отворила,
бећарцем, бећаре направила,
тамбурицом срце разиграла!

КАТАРИНА ХРИЦ-ТОПОЉСКИ

ДИСХАРМОНИЈА

Могли смо поделити
 Баха
на два уједначена
 склапања очију
без трајања четрдесет светлосних година
између моје фуге
 и твог
 барока.

КАТАРИНА ХРИЦ-ТОПОЉСКИ

ЦЕНЗУРА

Требало је да буде роман-животопис
истинит
 без гледања у звезде
без патетичних излива
без трагичног краја

од њега је остала само песма
 о самоубиству

и голи животопис.

*Превод са словачког
Ана Дудаи*

КАТАРИНА ХРИЦ-ТОПОЉСКИ

ЛЕПТИР У КАВЕЗУ

Ти си заробљени тренутак
за забаву крвожедних богова
лепршаш крилима
мачујеш се
са металним решеткама
чак се кавез зањихао
окачен
у тишини свемира
и сад

шкрипи

а они сви
да би те утешили
искеженог лица
уносе ти се у очи на крилима
трпајући прсте у кавез
упорно ти цвркућу ласкаве речи:
о, како си само леп
такав
још увек неприбоден
у наш егзотични инсектаријум.

ДРАГАНА ЋАТИЋ

ПУТОВАЊЕ ЗА ДУГОМ

Пођимо данас на изворе нове
заједно и далеко од људи.
Бистре ће воде наше снове
у ружичасто да обоје, као пре.

Заборави на све што боли,
избриши траг са лица што га туга дуби,
само с погледом напред душа ће да воли
чак и прошле дане што сјај им се губи.

Водичи нека смо од сада једно другом,
путоказе што бележе на скретницама
јер, путовати увек ваља за шареном дугом
кад нам ветар уплете љубав у очима.

НА ЗРНУ ДУШЕ

Осмех ми на образу оставио
закачен, као у реверу цвет,
пољупцима у косе заронио
пратећи – лептиров лет.

Руке као гране на грудима савио
у гнездо – дом за птице
и у шарено љубав завио,
упорно тражећи нежне свице.

Месечеву тугу у очима нацртао
кратким потезом душе своје,
поштом ветра снове разаслао
у време друге, плаве боје.

А није знао да се лет лептира
на ужареном завршава трагу
и да, плишаних свитаца лира
са сивим јутром губи снагу.

И знао није да крчки птичји дом
олује некад, тек из хира сруше,
и да у снове развејане кад оде ОН,
остаће и даље – на зрну душе.

ПРИЈАТЕЉУ У СПОМЕНАР

Сама са собом у празној тишини
ослушкујем себе, збрајам свој ритам,
да л' јако желим, ил' ми се тек чини,
ал' хтела бих, друже, да некуд скитам.

Зато, кад сутра не буде ме било,
тихо кад прхнем под крилом галеба,
поверуј да се моје срце скриво
баш у златножутој зеници неба.

Слушај и памти песме које снујем
дубоко негде испод младих трава.
Не тугуј што морам да отпутујем.

Клонуће моја од умора глава.
А, кад бели лептир на длан ти слети,
мене се, пријатељу, радо сети!

МИРЈАНА ЋИРЛИЋ

УЛИЦА

Улицом истом нова младост буја.
Дрворед сведок и стара оронула клупа.
Сад, сакупљам прошлост што године
брује, у тој мојој улици ређале се оне.

Свака нова бора тајну неку скрива, ја бих
тако хтела светлошћу да сија.
Где то време лети? Не могу да схватим
некад дечја лица а сад људи прави.

Улицом истом мај раскошно блиста
можда ова сета неки разлог има.

МИРЈАНА ЋИРЛИЋ

СВЕТ ОД СТРУНА

Преплићу се сати и
претходни дани са
љубављу овом и
свећа већ пламти.

Песма нова из чежње
пише се у ритму музике
јутро ће да свиће.

Понекад и сумња из
прикрајка вреба тад
с месецом пустим свет
хоћеш да мењаш.

У тој игри снажних бора,
родила се љубав чудна.

Градили смо свет од струна
на маргини самих мука.

ЦРНО БЕЛИ СВЕТ

У сећању чувам необичан дар,
на истој стабљиви расцвет'о се
црно бели пар.

Љупке, мале крунице сачиниле цвет,
црно-белим очима спознале су
свет.

Налетима ветра, одолева цвет!
Нежна бела круница сунца
чека глед.

У истом тренутку, црне лале
цвет, радов'о се како ветар
свуда прави ред.

У сопственом греху таложио
јед, из корена би почупао
само бели цвет.

Са небеског свода, појави се
бљес, на руци ми остао мали
бели цвет.

ЗАВИЧАЈ

Дуго већ мислим
о давно остављеној реци
и сањам да шетам
крај храста у сенци.

Желим да се вратим
и очима загрлим
своје родно место
и о томе срце плахо
сања врло често.

Тамо је сад пролеће...
Сутон је и шишмиши лете,
танконоги паук
мрежу своју плете.

Шуми и шапуће бистра река,
певуши и на мене чека.
Небо је плаво као после кише
и сузе се моје
негде загубише.

Желим да се вратим,
а река је далеко.
Опрости,
Опрости што ти не могу доћи, реко!

ИГРА

Ноћ.
Облаци што се сударају на небу.
Звезде.
Ја и моји немири располовљени негде
између јаве и сна.
Не мислим ништа. И ништа не чиним,
само ми кораца још застају
у нечијем сну.
Расплићем сенке.
Ураћам у месец и ткам твоје снове,
а онда их просипам над твојом сенком.
Ноћ.
Твоје руке испружене у тами.
Пружаш прст судбине и дотичеш моје срце.
Топло. Без боје. Мириса.
Последњи откуцаји беже ти из руке и
корачају као ја.
Из очију мојих нешто мало смеђег
просипам по звездама, јер сувише светле.
Плаши ме тај сјај. Издајнички ме открива
месец
и звук ветра на твој прозору.
Сан.
Не знам да ли је.
Знам само да су у ноћи одлетеле све ласте
са моје терасе.
Једна је заборавила.
Прекршила је правила природе.
Знаш, чуда се ипак догоде једном.

ПЕСМА КОЈА СЕ САМО ЈЕДНОМ ПИШЕ

Тишина.
Распаљена ватра у очима плаши ме и вуче.
Завлачим руку у џеп и вадим последњу цигарету.
О чему размишљам док хрлим у сусрет висинама?
Шта сам?...
Ко сам?...
Ноћас бих да се пронађем у песми
која се само једном пише.
Подгревам успомене на санти леда.
Палим ватру тамо где је никад није било,
коцкам се са жељама,
извлачим последњег аса и
провирујем кроз трепавице на једну звезду.
Није ова ноћ променила мене.
Ја сам њу.
Чујеш ли како долази дан?!
Жури да сакријем образе црвене од тајне.
Ноћас сам пронашла себе
у песми
која се само једном пише.

МАРИЈА УТАШИ

ПРОРОЦИ

Има их много
који су пророци
у лажном оделу духа.
Немојте да им верујете...
Прави пророк
иде у одвезаним ципелама,
спаљује себе да би светлео другима

Онај у коме гори дух,
не сме да ћути...
У похабаној незграпној обући
проповеда:
Више волим да погинем за своје идеје,
него да ми идеје пропадају!

МАРИЈА УТАШИ

У СТВАРИ

Срећа није далеко острво,
нити закаснела грађанска илузија.
Она је у нама,
раскошна, тајанствена тама,
инкарнација слутње;
безимено стање;
непрекидно таласање љубави
које се не да речима описати.

*Превод с мађарског
Марта Ковач Кењереш*

МАРИЈА УТАШИ

НЕ ТРЕБА МИ

Не треба ми пола смрти
из твог ока строгост мог ока
трчи
кроз хладну галактику
до наде води
не треба ми пола хлеба.
У срцу твом бич мога срца
допире до неба
не погађамо се и не делимо
не треба ми пола смрти.

РУЖИЦА УХОР

СНОПОВИ

Године праштањем огрезле
у снопове везала.
У њима зрење прошлог одише.
Затегла чворове слабости,
ломачу надом потпалила...

У згаришту пепео.
Снагу пламена обара...

РУЖИЦА УХОР

ГДЕ ОЧИ НЕ ДОСЕЖУ

Навику трајања
величином додиром простирем.
У прстима нежност зри.
Неречено смело дрхти.
Ослушкујем...

Покора небом забита,
разлог повратку тражи.
Из притоке река осуде надире.
Под тишином земље –
острво моје победе...

РУЖИЦА УХОР

ЗАКЛОН

Назирем пут
удвојницу отуђености.
У дому луталице
Сан,
без ноћи остављам.

Земља злобу одронила!

Безлична круна
сујетом незнађа,
таоце заблуде краси.

У товару јесени
гроздови оседели...

ИСТИНА ПОД МАСКОМ

Истина под маском
У возу на дуге пруге.
Уморна од скривања
на обали плавих анђела,
баца се на колена.

Погледај истину у лице!
Оком где живот свиће.

Погледај – ожилке!
Мраком осветљене.

Непослушне сузе,
Лотосом брисане...

Тајне токове река...

Погледај – како ситну,
Шћућурену голубицу,
Из твоје руке отера,
обичај – овог света.

Погледај ме –
крила ми поезијом
повезана за облаке!

Пуштена – без слободе...

НОЋ И ДАН

Након хиљаду година
Враћам се трагом
својих предака.

Дочекује ме звук
искованих струна.
И у плићаку барских трава
задрхтана сенка понижења.

Зар још увек тога има?!

Где је људскост мразног јутра,
што кида латице
тек процветале Магнолије?

Девојчица их скупља
пролећним Лахором
и прави – нови цвет.

Једра у подмлатку
налик је – старици.

Плачу папорци...

Зар још увек људи нисмо?

Зар још увек
Демон из лобање извире
И дели нас на празнине?
На ноћ и дан...

СПОЗНАЈА

Неименована!
Откривам се у сонету
Ноћних свитаца.

Савршенству живота предана.
Стиховима разливена
Корачам без корака
На друму сумрака.

Ту трну и светиљке и чула
Једино ми душа топла.
Згрејали је кончићи Сунашца
У игри помамљене несвестице.

Остајем сама са собом!
Себи у госте долазим
Са споредних и главних
Страна света.

Први пут осећам себе...

ЖЕНЕ ПЕСНИКА

Љубљене док су тврђаве.
После гаје децу,
испраћају, дочекују,
чекају, чекају...

Излазе само за нову годину,
понекад између,
можда за промоцију
неке књиге.

Само кћери их мазе.
Старе брже, ружније,
потпоре куће непризнате.
Стихове о другим женама читају.

У болести песника
једини мелем, нужан.
Кад песници умру –
љубавнице објављују писма.

ЗДЕНКА ФЕЂВЕР

ЖЕЉА

Хоћу те
као последњи откос.
Ћути.
И не гледај ме тако.
Чућеш погрешну реч.

Пласте
моје градске руке,
ми у Цијепцу,
с брда на брдо
косе звижде.

Косци ливаде
ко туђе жене
да обљубљују

Хоћу те
као последњи откос.
Ни реч да чујем
док жуљеве видим.

ЗДЕНКА ФЕЂВЕР

КУДА ИДУ СЛИКЕ

На столу албум, једанаести,
предака, потомака, успомена пун.
И као да левом коси,
неким својим апсурдним редом,
смрт сва годишта испретурала.

Куда иду слике
кад потомак потомака
очи склопи?

РУЖА ХЕЛАЋ

МОЖДА ЋУ ПОКУШАТИ ДА ТЕ ОСВОЈИМ

Кад се из даљине чује звук струне
можда ћу покушати да те освојим
занела ме ноћ и душа ми препуна

кад ме понесе летња ноћ
учинићу ти се лепа и моћна
а ја можда и не постојим

можда неспојиво хоћу да спојим
све је могуће кад се ноћ згусне
пожелећу твоје руке, очи, усне

а кад се јутро забели
заборавићу да смо се волели
слабости своје не памтим
и не бројим.

РУЖА ХЕЛАЋ

ТО НИСАМ ЈА

Ако неког видите
с месецом на длану
то нисам ја

Ако неко
прође поред вас
с осмехом на лицу
то нисам ја

ја вичем на месец и звезде
жао ми је кад исто
трају ноћ и дан
заборављам телефонске бројеве
обавезе и ликове

ја нисам
она
коју знате.

ПРЕВАРИЋУ ПЕСМЕ

Улицама ћу прошетати
недељом поподне
кад сви спавају
после недељног
обилног ручка

и с првим пролазником
преварићу моје песме

кад ми се широка душа
развије булеварима
с првим насмејаним очима
преварићу моје песме.

ПУТНИКУ

Да си могао проћи
и угледати како певамо
у сени столетног храста,
запевати с нама,
запевати било коју песму.

Путниче,
да си прошао улицама багрема,
да си удахнуо дубоко.
Сетио би се свог детињства.

Да си је посетио,
зашао у житна поља,
зашао у предвечерје, кад се класје злати
и под благим поветарцем таласа.
Да си један клас, путниче, откинуо
и понео га са собом.
Носио би је целу.

Путниче,
да си прошао ливадама тишине
док јесен дарује плод.
Да си дисао улицама кестена,
да си осетио мирис багрема, липе...
Да си ходао шумама у блистава јутра
и слушао жубор потока.
Веруј ми путниче,
заvoleо би Славонију.

СНОВИ

Моји су снови сливени у песми,
а Ви ми кажите да певам тише.
Моје песме желе пробудити заспало Сунце
и отерати траг.
Ја певам у вртлогу живота
тражећи степенице што у спас воде,
снијући снове што их млади снију.
Певам и песмом терам бол.
Моји су снови сливени у песми,
песми која се не чује,
моји снови желе прелетети небо
и зато не тражите да певам тише.

ИСТИНА

Шта је истина о нашем времену?

Име веће од смрти,
дело јаче од живота.

Или је истина да плачемо
у јутарњој зори,
пркосно спремни на поразе
и победе.
Или је истина да смо озбиљнији
од најозбиљнијих,
јачи од најјачих,
или је истина да ће од туге
потамнети и ово сунце
које нас греје.

То је истина о нашем времену!

ПОЛОВНА ПЕСМА

Смем да кажем шта хоћу
пола дању, а пола ноћу.

У полусну бројим половне минуте,
између зуба клизе њихове крње сенке;
сваком је дато да гризе свој комад тишине.

Многе године љубећи ближње,
оставих пола језика у туђим устима:
велика љубав гута мале истине.

Шта ће ми два ува, кад једно не чује
да оно друго звони на узбуну?
У ушним шкољкама расту бисер-тампони:

ту се у времена глува
за будућег чува
благо нечувено.

БРЗА ЉУБАВ

О високим стварима повишеним тоном,
о танким потанко,
о води течно, о ножу одсечно,
заокружено о свету.

Брза у љубави,
говорим на први поглед,
од прве гледам у други живот,
с другим живим у трећем лицу,
пред лицем света стојим на четири ноге,
спремна да једном петом зачепим свих пет чула.
У шест радних дана стигнем чак на крај срца:
седмог, божијег, с увом на седмој брави,
слушам га где ми у туђој глави
кришом откуцава време за одмор.

РУКУ НА СРЦЕ

Сасвим сам омекшала:
чим метнем руку на срце,
већ га и држим у шаци.

Одвише подлежем језику,
радим само како је написано,
слике се обистињују на мој рачун.

Зато, ако кажем да ми је црно пред очима,
пола баци у воду,
море ће узети свој део мрака.

Граница нас дели простом деобом:
с једним људским и једним рибљим оком
живећу двовремено,
довољно уравнотежено да се без речи
разиђем са собом.

ЉУБАВ

Не реци ништа
пусти тишину
између нас
да очи пронађу
скривене боје
у твојим очима
очи моје
да ћутање траје
ко музика чудна
ко звона болна
и немирна
не реци ништа
да речи не зазвече
да случајни додир
не распрши сан.

ЗВЕЗДАНА ШАРИЋ

ТАЈНА

Крадем време
од нас самих
и дарујемо се
скромним речима
и дугим погледима
све сунчане стране улица
наше су баштине
у својим сновима
китим те
вечерњим сенкама
и рамена посипам
раним птицама
знам
данас ћеш ми поклонити
великог лептира.

ЗВЕЗДАНА ШАРИЋ

ТРАВА КРАЈ ПУТА

Неко је седео на трави
крај пута.
Још топло улегнуће младих влати,
отисак руку на свежој рани,
сломљени вратови,
прашина ћути.
Неко је седео на трави
крај пута.
Нечија утрнула нога, крута,
нашла је згодно место
да залута,
а у трави се нешто покренуло,
јаукнуло, уздахнуло.
У младој трави срце се сломило.

РАВНИЦА

Кроз поља сам кукурузе гледала
жуте, као ореол Великог Мученика.
Плодна земља равнице сремске
модра је од црнила.
Гори на сунцу.
Ко је још видео да земља гори?
А гори; пламен лиже –
мирис семена шири.
Жито се сеје.
Време се мења.
Ако окиши остаћемо без хлеба.
И децембар је ту, а жито
до Божића мора у земљу да се баци.
На пролеће – можда ће
јечам хтети да га сузна земља прими.
Хоће да рађа – каже...

Како те данас разумем
њиво родна.
Ја сам плод сина
рођеног на равницама овим.
Нисам знала
да дишем
онако како ти утроба шапуће...
Сад знам.
Увек си у мени.

ДОЗИВАМ

Почињу да се зелене гране.
И цвет је процветао
а ја још дозивам.
Дозивам из облака
који су далеко.
Дозивам...
Мој вапај чују и звезде које трепере
и звезде које падају.
Мој вапај се чује и у дубини мора.
Он је свугде.
И испред и иза мене.
Он је свугде.

ТРАГ НА МЕСЕЧИНИ

Чежња. Самоћа. Пролеће.
Беле раде
као да ми се смеју.
Сунце ме хвата у клопку
док полако измиче у сумрак.
Месец уплови у моју луку
и ноћ огрезне у мени.
Тиха – без ропца,
дуга – предуга...
У њој сам црња од свију.
Самља од самоће.
Безграничнија од безграничности.
Имала сам црвену ружу.
Нисам видела њене трнове.
Осетила сам их –
изгубила сам ружу.
Кроз месечину је тражила.
Само је траг остао.
Никад је нећу наћи.

ПОЗИВНИЦА

Дођите у мој град
Ви, који лутате светом
Као немирне птице, као девојачки снови.
Знам да је ваш пут дуг и заморан
Време свуда поставља замке
Мудрост живота на путу се стиче
Ако се нисте напили зле воде
Са успутних извора
Понесите са собом сневе прве младости
Мало плаветнила неба и комад хлеба
За вас чувам пријатељску реч
По њеном трагу пронађите ме.

Ви, који вечито лутате светом
Дођите и у мој град
Као што долазе годишња доба
Пронађите ме
Пријатељи се по очима препознају
По речима се само разликују.

ОЛИВЕРА ШИЈАЧКИ

СОЛО НА ФЛАУТИ

Ако се изненада пробудиш ноћу
Свирај нежно на својој флаути
У музици је самоћа много већа
Можда ће акорди младости
Учинити преокрет и у мени
Већ их дуго препознајем
У бесаним ноћима.

До-ре-ми-фа-сол
Најјача нота је бол.

Твоја флаута има душу
На лицу осећам додир њеног гласа
Препознајем је на сваком месту
Оглашава се као недоречена љубав
И лечи моју усамљену душу
Зашто не би осећала и мој бол
До-ре-ми-фа-сол.

Одсвирај цео живот на флаути
И немој стати на пола
Било кад у својој љубави
ДО-РЕ-МИ-ФА-СОЛ-ЛА
Опет ћеш стићи до бола.

ОЛИВЕРА ШИЈАЧКИ

ОДЕЋА МОЈЕ ДУШЕ

Време тако брзо скида одећу моје душе,
Постајем прозрачна када сине сунце.
Зачас сам прашина на путу пролазника,
Прашина коју време односи као ветар,
Или оголено дрво без лишћа,
Које тугује за пролећним пупољцима.
Поред мене нечујно пролазе пријатељи
И не примећују више мене на стази,
Али време ће скинути и одећу њихове душе
Иако они то никада неће сазнати.

МАРИЈА ШИМОКОВИЋ

ЧИСТА ПЕСМА

Ја сам за чисту лирику за чисту дакле бол за
чисту љубав за чисте ране за чисте ударце
чисти ударци не стварају нечисту бол нечисту мржњу
нечисте ране
иза чистих удараца нема гангрене
већ потребе за борбом чистим рукама
чистим срцем чистом главом
ја сам за чисте односе чисту чашу чисто огледало
ја сам за све оно што се надам да ћу добити
и не очекујем да добијем рат
само ту једну битку за чисту песму
у којој је чиста бол чиста љубав
чисти ударци.

МАРИЈА ШИМОКОВИЋ

ОЧАЈАЊЕ НЕ СЕДИ ВИШЕ НА КЛУПИ

Очајање није више у проверовој песми
оно је у моме јастуку на седишту мога
бицикла у порубу ташне и светлијој
нијанси косе изнад мога врата
очајање више не седи на клупи
у проверовој песми
оно је устало и чврсто ме грли
као нешто потпуно моје и потпуно стварно
привија ми руку око струка
у мешавини бола и сласти
ми смо могли пасти у траву
и ми смо пали
после су стали излазити по шљунку
мали наши мали и једно је село на клупу
да чека жака или енеса
заиста није моје да о томе
судим
ја сам стара а очајању нудим своје
искуство оно ме воли и сада већ и ја волим
њег ми смо чврста спрега
успут до нечега
до чега.

МАРИЈА ШИМОКОВИЋ

ПАНОНИЈА II

Узбуђује ме порекло равнице
да ли је занета у салашким собама с источне стране
собама газдинским
или у поткровљу надничарском иза сунчаног забата
да ли под песком где се кројило слиме
у корену трске где је вода најчистија
или је никла из мириса тек поливених улица лети
између багрема и приземљуша
скрива ли планине у утроби
није ли искочила одједном готова испод
спрљеног сељачког табана
из тврде коре хлеба док се јутром вадила из фуруне
можда је зајецала крај плота или над верандом
кад је месец још био млад а лето бесконачно
беше ли отац Панон а мајка Ија
којом неслућеном жестином посејаше толико песка
с јатом гавранова
замирисаше наједном појате и месо стављено у димњак
заридаше сапуни у котлу и крикну млада испод слимена
ту је
искочила је одједном панонија право у
географију.

СМИЉАНА ШОВЉАНСКИ

НЕБО НАС ЗОВЕ

Небо нас зове
тајном своје даљине.
Обучено у нежно плаве хаљине
расуте наборане скутове.
Оно нас зове у вечне висине.
И, ма где ми били,
оно ће увек да испреда
златне звездане вреже.
Оно је изнад нас.
Вечно нас зове.
Расуте у бескрај звезде леже,
ко нити паукове мреже,
оно нас милује,
топло и меко.
Оно је изнад нас...
високо.
Небо нас зове.
Зове далеко.
Небо је стрпљива ткаља
која неуморно вековима
плете
Пелене за Земљу
своје мало дете.

ТРАЖИМ УТОЧИШТЕ

То је кад ћутиш
кад руку руком стискаш,
Помислиш;
 како су глупе
 обичне шетње по соби...
И док се помаља сунце
 ти тако радо киснеш;
а свануће се дроби
 у хиљаду меких додира...
Твоја је рука мост
 за изгубљене обале;
 сјај за капље...
Она стиже као слепи путник
 у беспуће моје
 сулуде главе...
Ја је осмехом водим
 у отете самоће
и уточишта јој тражим
 на крилу траве
што оброста крај пута...

САМА

Не знам зашто сам
 тако сама
чак и кад се
 толико других
 поред мене смеју.
Пожелим јутро у свитању
а тама гмиже још гушћа
 кроз голе врбе на кеју.
Пожелим сунце
 а магла
 простре се преко улице.
И миришу клице
 и лице смежураних бреза
чије је лишће већ давно опало.
Пожелим песка
 и станем
 на каменито стење
И осећам како гори под шљунком
 крваво стопало
И тргнем се...
 Пожелим вечност
 и ако људи умиру
 сваког часа
 без збогом...
И ја их испраћам

 са једним срцем мање.
Пожелим мир...

а оно се Дунав
још бурније заталаса
и избацује љигаве алге
са ветром у свитање.
И опет сам сама...
Боли ме нема тишина
која живи чак и онда кад се
сви око мене смеју...
Све је празно и живот
и дан који се смењује.
И човек сам као усамљена врба
на напуштеном спруду.

МИРЈАНА ШТЕФАНИЦКИ

НАСТАЊЕНА САМОЋА

Пребацујем ноћ у ормар
Међу недочитане странице
Слепљена да ми се не враћа више у азбуку
И самоубиство самоубице – победника
У тегли напола испражњеној
Нећу да подносим настањене самоће
Носим је на сметлиште
У постељу призивам прсте из дановања
Призивам грану крушке на горњи део јастука
Са пропутовања каснојесењег кочијаша –
воћара.

МИРЈАНА ШТЕФАНИЦКИ

БУЛКА УРОЊЕНА У СУНЦЕ

Оцу

Тај човек није рудар
Да је рудар
Моја би надања у злато изливена била
Тај човек није жетелац
Да је жетелац
У свако доба жетве били бисмо заједно
Од набреклих класова жито бројали
Од сваког би ми зрна колач направио
Све би ми пољске булке у наручје ставио
Целивао ме у косу и смејао се смејао
Тај човек није ни рудар ни жетелац
Ни колач није
Сведок ми је булка уроњена у сунце
Он је мој отац.

МИРЈАНА ШТЕФАНИЦКИ

МАЛЕНА ПТИЦА И МОЈА ПЕСМА

Умрећу у пролеће
Када се скупљају тужне кише
Као сви остали што умиру
Спустите собне жалузине
И дозволите маленој птици
Да ми следи пад грла
И жилу некуцавицу
Немојте плакати за мном
Ја сам човек обичан
Зашто певате
О Господе смилуј нам се
Донесите ми само
На Цветну недељу
Сребрно – зелене изданке
Биљке – Спаситељице
Које по балзаму миришу

Отворите моје зелено писмо
Са воштаним печатом
У опоруци ћете затећи
Јато из којег се истргла
Малена птица – моје срце
И моју песму – моју бесмртност
Немојте плакати за мном
Ја сам умрла срећна
Имала сам моју
Малену птицу и моју бесмртну песму.

ФЛОРИКА ШТЕФАН

НЕ НАПУШТАЈТЕ МЕ

Не напуштајте ме заноси, светлости,
цветови бујни, мирисни,
не напуштајте ме видари вида и ума.
Ко ће ону скраму
што доноси таму
да ми скине с ока?
Не напуштајте ме девојачке слутње,
слатке језе од патње мутне.
Ко ће ми крајичком речи
нежно да дотакне
мој слух од баршуна?

ФЛОРИКА ШТЕФАН

ВРЕМЕ ТРЕЗВЕНИХ ТАНАНИХ ИЗБОРА

И сад, потаман, одговарамо времену,
плимом осећајности и чврстим спонама
дружељубља, премда нас зазор све
обухвата, упирући прст у наш
заједнички лик, исклесан у болу и лепоти.
Познајемо сумњу из корена, и прави пут
без поклекнућа, што смо га сами прокрчили.
Не узмичемо, олако се не предајемо очају,
мада нас страшљивци кушају на хиљаде начина.
Ово је време за исказивање унутрашње чврстине
и доследности, време трезвених, тананих избора.

ТАКО САМ СЕ РОДИЛА

На зидовима од набоја
зној њених порођајних мука.
– Свети Архангелу на коњу
дотакни својим крилима мој бол
нек се мушко роди.
Сву ноћ је цврчак певао
у мајчином трбуху.
Сву ноћ су је урагани љуљали
над житним пољима.
– Свети Архангелу на коњу
дај да с првим петлом
мој првенац заплаче.
На зидовима од набоја
само глас првог женског плача.
– Свети Архангелу на коњу:
отац је окренуо главу,
деда је окренуо главу,
баба је на првим пеленама
оставила сузе...

ГРАНИЦЕ

Нисам уморна од живота
ни од неба и земље
ни од годишњих одба
ни од смеха и суза.
Ни од чега што божјом вољом називам
уморна нисам.
Уморна сам од граница
што одасвуд искрсавају,
корак заустављају
као метак из заседе.

МИЛЕНА ШУРЈАНОВИЋ

ОГЛЕДАЛО

Душа ми је као огледало
избрушено животним биткама.
Углачано,
да с њега суза склизне
не оставивши трага.
У њему хватам сјај дуге и мир сутона.
Од једног сунчевог зрака
добијам два,
и видим добро је
кад ми је душа глатка
испод сопственог амалгама.

МИЛЕНА ШУРЈАНОВИЋ

ДОМ

Волим свој дом
испуњен књигама
и цвећем,
травама и грањем,
облацима,
плодовима и мирисима,
дечјим лицима са фотографија.
Прапорцима са салаша,
очевим сатом,
мајчиним везом.
Ћудљива сећања спајам,
У дисање уплићем.
И бисерна зрна нижем.

И ТУ НИЈЕ КРАЈ

Из богате војвођанске књижевне ризнице није било тешко одабрати поезију песникиња, на пространој равници, где све добро рађа, поезија има своје посебно место. Можда ће нас ова књига поезије подсетити на то скривено благо, јер је поезија коју пишу жене и те како присутна на овим нашим просторима. Не заборавимо да су с ових простора поникле песникиње Еустахија Арсић, Милица Стојадиновић Српкиња, Јулијана Новаковић, Аница Савић Ребац, које су својим стваралаштвом удариле печат своје времену и традицији. Наравно, ова збирка нема за циљ да убеди, по сваку цену, да жене ствараоци желе да се наметну; напротив, она може показати колико су песникиње, на свој начин, пратиле догађаје, у жељи да њихова поезија буде израз савременог тренутка и да своја суптилна осећања искажу на оригинални начин.

Нажалост, у избору нису заступљене све добре песме, јер их има много. Песме нису биране према књижевним правцима, или разним модерним иновацијама; више се водило рачуна о песникињама које имају свој аутентичан израз. Наиме, биране су, углавном, оне песме које најбоље могу да илуструју песничку поруку, а да при томе не изгубе емоционалност, тако карактеристичну за суптилне песничке душе.

Нажалост, до сада није било много збирки песникиња да би се могло што боље сагледати вредност те поезије у прошлости; песникиње су пролазиле најчешће тихо, готово нечујно. Али, баш је овде стварана поезија, на разним језицима, у различитим традицијама (русинска, српска,

словачка, румунска, мађарска и др.) и све је више нових имена талентованих песникиња. Ни овог пута није могуће а не цитирати нашу знамениту књижевницу Исидору Секулић, која је, својим мудрим изрекама, увек скретала пажњу на оно што је битно: *Без чега поезија не може, то је живот и смрт; без чега живот и смрт не вреде, то је поезија.* Сасвим је разумљиво што је поезија толико присутна на овим нашим просторима и што јој се предајемо у интимним тренуцима. Можда је баш зато потребно имати то расуто благо у једној књизи.

У првом издању избора песникиња било је заступљено 65 песникиња. Књига је наишла на изузетну пажњу јавности, чак је преведена на македонски језик. Али, кад је изгорео *Новосадски отворени универзитет*, изгорело је и цело издање ове књиге. То нас је, на неки начин, подстакло да поново припремимо избор из поезије војвођанских песникиња да се не би заборавило да у Војводини има веома добре поезије.

Надам се да ће оваквих књига поезије у будућности бити више и да ћемо и даље бележити све оно што је вредно и што је одраз нашег простора и времена.

Оливера Шијачки

ПОДАЦИ О ПЕСНИКИЊАМА

ВЈЕРА БЕНКОВА, рођена 1939. године у Бачком Петровцу. Завршила Филозофски факултет у Београду. Пише поезију и прозу на словачком и српском језику.

Објављене књиге: *Мајски занос (Májoví ošial)*, 1964; *Словачка љубав (Slovenská laska)*, 1965; *Варијације (Variácie)*, 1969; *Обреди (Obrazy)*, 1971; *Шумски кладенац (Lesna studienka)*, 1973; *Барка сигурности (Koráb istoty)*, 1975; *Саломеја*, 1975; *Мењет*, 1976; *Велики миникрими случај (Veľký minikrimi prípad)*, 1977; *Изолдин прстен (Izoldin prsteň)*, 1978; *Дан међу ружама*, 1979; *Обелиск (Obelisk)*, 1982; *Љубљашка писца Мортине (Hajdacie kreslo spisora-tela Mortina)*, 1984; *О Мартину, мачку и контрабасу*, 1989; *Которну вечер*, 1989; *Ван Гогова поља*, 1990; *Песник*, 1991; *Heroica Slovaca*, 1997; *Книга ујстраху: výber z lyriky*, 2001; *Z našej minulosti*, 2002; *Žltá krajina, čierne drozdy*, 2004; *Vojvodina: predeli i ljudi*, 2005; *Relikviár*, 2005; *Stred sveta*, 2006; *Modrotlač*, 2011; *Stretnutie s minulosťou*, 2009; *Stred sveta a iné prózy*, 2009; *Stretnutie s minulosťou*, 2007.

ВЕРА РАКИЋ-БИЈЕЛИЋ, рођена 1944. године у Кањижи. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Неизмерно моје*, 1966; *И ја река*, 1997; *Као тиски цвет*, 2000.

ДИВНА БИЈЕЛИЋ, рођена 1969. године у Брибиру. Завршила Педагошку академију. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Земља без рама*, 1995; *Сан господина Н*, 1998; *Љубавни хепиенд*, 2003; *Прибојавам се доброте*, 2005; *Тренутак љубави*, 2007; *Писмо за Христифора: (размажена држава)*, 2010.

ЈЕЛЕНА БОСНИЋ, рођена 1941. године у Црепаји. Завршила Факултет драмских уметности у Београду. Живи у Панчеву.

Објављене књиге: *Ја, Јелена Панонска*, 1972; *Сазвежђа сребрних птица*, 1976; *Шта је то, тата*, 1976; *Срце као раднички длан*, 1977; *Мој гост*, 1980; *Где спава вече*, 1981; *Пукотином живота*, 1983; *Потрошени људи*, 1988; *Тешко име*, 1998; *Зверски мир*, 1995; *Тајни терет*, 1997; *Промоција куге*, 2000; *Чија си ти мала? „Маринина“ А шта то значи?*, 2011.

МИРЈАНА БОЖИН, рођена 1952. године у Товаришеву.

Објављене књиге: *Крвава свадба у Бразилу*, 1976; *Бресквин пад*, 1979; *Откривање Византије*, 1982; *Ледене горе, јужна мора*, 1983; *Вероисповест*, 1987; *Одговор сунчевом зраку*, 1990; *Ватра у рукама*, 1991; *Безгрешно зачеће*, 1991; *Капитал туге*, 2003; *Почетничко срце*, 2004.

ЕУЋЕНИЈА БАЛТЕАНУ, рођена 1948. у Бегејцима. Дипломирала на Вишој педагошкој школи у Зрењанину. Активно се бави новинарством, књижевношћу и преводилаштвом. Живи и ради у Панчеву.

Објављене књиге: *Варијације у плавом („Варијацији њн албастру“)*, 1976; *Неизбежна река („Иневитабилул флувиу“)*, 1982; *Концерт за моју улицу („Цонцерт пентру страда меа“)*, 1994; *Водопади светлости („Цаскаде де лумина“)*, 1997; *Последња*

прича пред полетање („Ултима повесте њаинте де збор”), 1999; „Мона”, 2005; *Огледала од свиле* („Оглинзи де мџтасе”), 2006; *Танго* („Тангоул”), 2008; *МОНА* (роман), 2008; „Три годишња доба”, 2009; „Сперанца“ („Сперанџа”), 2011.

ПЕТРА БОШЊАК, рођена 1971. године у Градачцу. Студирала књижевност у Тузли. Живи и ради у Моровићу.

Објављене збирке песама: *Шапутање с ветром*, 2004; *Светлост у тами*, 2008; *Не дам заборау*, 2011.

МАРИЈА БУГАРСКИ, рођена 1941. године у Врднику. Филозофски факултет завршила у Новом Саду. Живи у Врднику.

Објављене књиге: *Бонсаи жива уметност*, 1985; *Смарагд у равници*, 1995; *Кад птице заћуте*, 1998.

ЕЛВИРА БУДАЛИЋ, рођена 1974. године у Кули. Поезију објављује у листовима и часописима. Живи и ствара у Кули.

Објављене књиге поезије: *Сетни трептај*, 2009; *Укроћена страст*, 2012.

ВАЛЕРИЈА БУРКУШ, (1917–2006) из Ковачице. Писала поезију и прозу и преводила са српског на мађарски језик.

Објављене књиге: *Закаснело лето* (*Elkéseti nyár*), 1963; *Приче о зеленој крмачи* (*Mesélek a zöld dísznoról*), 1967; *Правац море* (*Írány a tenger*), 1973; *Преко себе* (*Magamon atszúrve*), 1981; и др.

АХНЕТА БУЧКО, рођена 1951. године у Миклушевцима. Студирала је на Филозофском факултету у Новом Саду. Живи у Новом Саду. Пише поезију на русинском језику и преводи са српског на русински.

Објављене књиге: *Одшкринут прозор* (*Oblak odhileni*), 1973; *Птица у тами* (*Ptica u stoti*), 1977; *Касне реке*, 1984; *Десет врелих тишина*, 1989; *Стриберни мотилџ и други сказки*, 2004.

ЗУЗАНА ВЕРЕСКИ, рођена 1955. године у Падини. Позната сликарка наиве. Заступљена у заједничким књигама са Аном Дудаш и др. Живи и ради у Ковачици.

Објављене књиге: *Небеска љуљашка*, 2004; *Крилато време*, 2006; *Панонски морнари*, 2003.

СЛАВИЦА НИЋИФОРОВИЋ-ВЕСЕЛИНОВИЋ, рођена 1961. године у Раковцу. Дипломирала на Педагошкој академији у Новом Саду. Живи у Раковцу.

Објављене књиге: *Под бескрајем*, 1995; *Друга обала*, 1996; *Време сна* (заједничка збирка беоцинских песника), 2005; *Моја улица калдрмисана*, 2012.

ДАНИЦА ВУЈКОВ, рођена у Деспотову 1948. године. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Ноћ као знак*, 1979; *Земаљски ражањ*, 1993; *Слово А*, 1995; *Осми дан*, 2001; *Кофери су празни*, 2002; *Зрно жита*, 2003; *Обнова романтике: Милица Стојадиновић Српкиња*, 2010; *Небеска шума*, 2011.

ЈЕЛИСАВЕТА БУЉОВЧИЋ-ВУЧЕТИЋ, рођена 1940. године у Бикову код Суботице. Школовање завршила у Суботици. Живи у Новом Саду.

Објавила књиге поезије: *Живот је тајна*, 1994; *Орфеји мира*, 2004; *Сан на Морави*, 2009; *Драга сићања*, 2010; *Летећа црква*, 2010.

ОЛГА ГРАЧКО, рођена 1932. године у Новом Саду, где и данас живи.

Објављене књиге: *Балерина*, 2004.

ИВАНКА ГРУЈИН, рођена у Ченти. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи у Новом Саду и Зрењанину.

Објављене књиге: *Живот и снови*, 2000; *Чаробни италијанци*, 2001; *Пронађене песме* (заједничка збирка), 2001; *Чудесни свет*, 2001; *Видици*, 2002; *Тражење наслова*, 2002; *Детелина са четири листа* (заједничка збирка), 2003; *Трагом светлости*, 2003; *Доживљаји једног миша*, 2004; *Молитва и ударје*, 2005; *Скривена светлост*, 2007; *Сенке и озарја*, 2007; *Башта снова*, 2008; *Светлост заласка*, 2009; *Небо над равницом*, 2010.

РАНКА ГРКОВИЋ, рођена 1960. године у Невесињу. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду и Сремској Каменици. Пише поезију и есеје и објављује у часописима за књижевност.

ЉУБИЦА ВУКОВ-ДАВЧИК, рођена 1949. године у Сенти. Живи и ради у Суботици.

Објављене књиге: *Палићки бисери*, 1998; *И кактуси из камена ничу I, II, III*, 2000; *Тиски цвет I, II, III*, 2002; *Путовањем дуге до сна*, 2010; *Тисо љубави: књига поезије о љубави према природи, деци, пријатељима*, 2010; *Волим балканско*, 2010.

МАГДОЛНА ДАЊИ, рођена 1950. године на Палићу. Пише поезију, критике и есеје на мађарском језику.

Објављене књиге: *Тамночисто (Sötettség)*, 1975; *У заседи са гроздом*, 1988; *Минка Цобел (Czobel Minka)*, 1980; *Прилози проучавања метафорских именских сложеница Паула Целана*, 1988.

ТАТЈАНА ДЕЛИБАШИЋ, рођена 1965. године у Београду. Студирала на Филозофском факултету у Новом Саду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Fortissimo ноћи*, 1991; *Дисциплина стида*, 1994, *Рачун с пешчаном зрнцима*, 1996; *Чудногласје*, 2007.

АНА ДУДАШ, рођена 1936. године у Ковачици. Завршила Вишу школу за социјалне раднике. Пише поезију и прозу и преводи са словачког на српски језик.

Објављене књиге: *Свуда ме прате мрави*, 1969; *Трагом недостижа*, 1972; *Човек на увратини*, 1980; *Жена травка*, 1986; *Ватра биља*, 1989; *Пртина у снегу*, 1990; *Дуга над Стигом*, 1991; *Буђење светлости*, 1994; *Читање будућности*, 1996; *Страсна недеља*, 1997; *Записи из бесаних ноћи*, 1999.

Из области стваралаштва за децу: *Зузанка*, 1980; *Путовање на планету Златосан*, 1989; *Чаробни ветар*, 1994; *Јахачи птица*, 1998; *Купале се чарале*, 1998; *Зорњача православља*, 1999; *До неба вас волим*, 2000; *Пусти ме да полетим*, 2001; *Сунцокрет у панталонама*, 2002; *Књига која се смеје*, 2004; *Дружина за међупланетарни лет*, 2004; *Палчић у срцу*, 2005; *Цветови који ходају*, 2005; *Љубав на први додир*, 2007; *Трилогија посебности* (заједничка збирка), 2007; *Палчић у огледалу*, 2007; *Мој љубимац*, 2007; *Мравица*

и свитац, 2007; *Љубав на први додир : приче и песме*, 2007; *Привид светлости: избор из поезије*, 2008; *Харфа Сиона: (путописне и друге приче)*, 2008; *Тако је некад било (Так боло кедуси)*, 2008; *Слога цветове отвара*, 2008; *Љубав на клацкалици*, 2008; *Реч о речи*. 2, 2009; *Пупољци на њиви Господњој*, 2009; *Христодарје*, 2009; *Кад снови јавом ходе*, 2009; *Чик погоди*, 2010; *Бисери који се смеју*, 2010; *Мама, роди ми сестру*, 2011; *Мама, роди ми брата*, 2011; *Животодарје*, 2011.

НАТАЛИЈА ДУДАШ, рођена 1958. године у Руском Крстуру. Дипломирала на Филолошком факултету у Београду. Пише поезију и прозу на русинском и српском језику. Живи и ради у Новом Саду. Објављене књиге: *Дивља игра*, 1980; *Рађање музике*, 1985; *О књижевном*, 1987; *Свила змија*, 1989; *Љуска*, 1991.

ЉИЉАНА ДУКИЋ, рођена 1952. године у Крушчићу. Завршила Медицински факултет у Загребу. Живи и ради у Крушчићу. Објављене књиге: *Неосврти*, 1996.

ДАНИЕЛА ДУЛИЋ, рођена 1962. године у Суботици. Завршила Филолошки факултет у Београду. Објављене књиге: *Виола триколор*, 1989.

ДРАГОМИЛА ДУРУТОВИЋ, рођена 1937. године у Борковићима у Црној Гори. Завршила Вишу педагошку школу у Београду. Живи и ствара у Кули. Објављене књиге: *Несанице*, 2007; *Грешница*, 2008. (награда на Међународној манифестацији „Рудничка врела 2007” у Горњем Милановцу.

ГОРДАНА ЂИЛАС, рођена 1958. године у Накову. Дипломирала на Филозофском факултету у Новом Саду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Пред огледалом*, 1985; *Господине, господине*, 1989; *Царски врт*, 1996; *Звезда југа*, 2002; *Успутна станица*, 2005; *Учитељ сећања*, 2010; *Сећање које се није догодило*, 2011.

МАША ЂОЗИЋ, рођена у Новом Саду 1982. године. Живи у Новом Саду. Објављене књиге: *Воћне кишце*, 2006.

КАТАРИНА ЂУКИЋ, рођена 1956. године у Оџацима. Ради у Народној библиотеци „Бранко Радичевић” у Оџацима.

Објављене књиге: *Виђења*, 2003; *Шкриња*, 2005; *Без маске*, 2007. Поезија јој је објављивана у часописима и добитница је награде за хаику поезију.

СТАНИМИРКА ЂУКИЋ, рођена 1964. године на Змијању. Студирала на Филозофском факултету у Новом Саду. Живи и ради у Темерину.

Објављене књиге: *Брвнара*, 1993; *Речник песме*, 1994; *Планине завичаја*, 1999; *Тајанства магле*, 2000; *Тајанства магле*, 2000.

ЈУЛКА ЕРЦЕГ, рођена у Змајеву. Школу за васпитаче завршила у Новом Саду, а Академију за образовање и васпитање у Сарајеву. Радила у Народној матичној библиотеци у Добоју.

Објављене књиге песама: *Мостови*, 2003. и *Жубори*, 2004; заједничка збирка стихова *Кућа од стихова; Путеви даљине*, 2009.

МАРИНА ЖИНИЋ-ИЛИЋ, рођена 1956. године у Метлићу код Шапца. Магистарка економских наука. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Небеска роса*, 1997; *Звоно у оку ћилибара*, 1999; *Пољубац од пуслице*, 2001; *Претпокајање*; *Восклик*, 1997; *Вечерас сам Јефимија*, 2001; *Изданак*; *Драговање*, 2003; *Кандило*, 2006; *Сустиж*, 1999; *Бројанице*, 2003; *Вилин сан*, 2007; *Видине*, 2008; *Српска дивонија: песме за велику и малу децу 1*, *За душу и тело*, 2010; *Светодарни круг*, 2011.

ЈЕЛЕНА ЗАРУБИЦА, рођена 1938. године у Милошевићима (Црна Гора). Завршила Вишу школу за организацију рада. Живи и ствара у Кули.

Објављене збирке: *Класје над равницом* (заједничка збирка); *Мостови* (заједничка збирка); *Немире своје мјерим : пјесме*, 1982; *Мисао ми пада горе*, 2009; *Кроз слан ваздух*, 2011.

ЖИВКА ПАВЛОВИЋ-ЗУБАНОВ, рођена 1960. године у Беочину. Медицински факултет завршила у Новом Саду и специјализацију радиологије у Београду. Живи у Беочину.

Објављене књиге: *Бљесак Фрушке горе*, 2002; *Кишобран на тротоару*; *Писма Јулији*; *Северно од ње*; *Позориште једне жене*; *Нисам као други*, 2005.

МАРИЈА ЈАКИМ, рођена 1956. године у Куцури. Студирала на Филозофском факултету у Сарајеву. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Бити зелен орах*, 1979; *Над распећем нагнута*, 1992.

МИРЈАНА ЈАРАМАЗОВИЋ, рођена 1960. у Суботици.

Објављена збирка: *Хајдемо заједно (пјесме)*, 2010.

МАЈА ЈОВАНОВИЋ, рођена 1983. у Оџацима. Живи и ради у Дeroњама као педагошка асистенткиња и као наставница ромског језика. Завршила школу Ромологије на Филозофском факултету у Новом Саду. Бави се преводилаштвом. Пише песме за децу и преводи песме и приче познатих домаћих и светских писаца. Тренутно ради на књизи “Ромкиње у Дeroњама”.

ПАУЛИНА ЈУРИЋ, рођена 1967. године у Новом Саду, где и данас живи.

Објављене књиге: *Сунце на длану*, 1990; *Невидљиве буктиње*, 1993; Трилогија *Провиђење*, 2007, *Небесница*, 2007; *Бљесак*, 2007; *Из песничког ока*, 2011; *На стазама спознања*, 2011.

НАДА ЗЛАТИЋ-КАВГИЋ, рођена 1942. године у Чепину код Осјека. Вишу техничку школу завршила у Карловцу. Живи у Сремским Карловцима.

Објављене књиге: *Вртлози времена*, 1996. у Антологији *The Sound of Poetry*, 2002.

НАТАЛИЈА КАЊУХ, рођена 1950. године у Госпођинцима. Дипломирала на Филозофском факултету у Новом Саду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Одломак*, 1987.

ЛАУРА КОВАЧ, рођена 1965. године у Суботици. Студирала на Филозофском факултету у Новом Саду. Живи у Суботици.

Објављене књиге: *Минђуша од шкољки*, 1985; *Међувреме*, 1990.

ИРИНА ХАРДИ-КОВАЧЕВИЋ, рођена 1944. године у Руском Крстуру. Дипломирала на Филозофском факултету у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *На длану зрнце (На длани заренко)*, 1969; *Хиљаду радости*, 1976; *Безимена јава (Безмена јава)*, 1980; *Игре (Бависка)*, 1984; *Кутак мудрости*, 1985; *Безимена јава*, 2005; *Дванаест бајки*, 2007; *Скаске*, 2009.

САВКА КОЗИЋ, рођена 1946. године у Полоју. Живи у Беоцину.

Објављене књиге: у зборнику *Под бескрајем*, 1995; *Друга обала* (зборник), 1996; и у *Галаксија Миљковић*, 2001.

ВЕСНА КОРАЋ, рођена 1969. године у Врбасу.

Објављене књиге: *Сарказам репродукције*, 1994; *Униније*, 1998; *Песме и друге приче*, 2001.

РАДОЈКА КУВЕЗИЋ, рођена 1943. године у Мокрину. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Драгања*, 1983; *Војвођански Житопев*, 1985; *Мокрин у четири фрталја*, 1987; *Рањени мир*, 1987; *Читачи сунца*, 1989.

КАТАЛИН ЛАДИК, рођена 1942. године у Новом Саду. Пише песме на мађарском језику и бави се глумом.

Објављене књиге: *Балада о сребрном бициклу (Ballada az ezüstbicikliről)*, 1969; *Кренуше мали црвени бул-доџери (Elindultak a kis piros bulldozerek)*, 1971; *Бајке о седмоглавој шиваћој машини (Mesék a hetfejű varrógepről)*, 1978; *Икар у метроу (Ikarosz a metrón)*, 1981; *Еротска поезија (Poesie erotique)*, 1983; *Блудна метла (A parázna söprű)*, двојезично, 1984; *Ерогена*

зона (Erogen zoon), 1987; *Изгон (Kiűzetés)*, 1988; *Бајке о седмоглавој шиваћој машини (Stories of the Seven-headed Sewing Machine)*, 1992; *Вереништво (Jegyesség)*, 1994; *Четвородимензионални прозор (A négydimenziós ablak)*, 1998; *Песме (Poéms)*, 1999; *Икарова Сенка: изабране и нове песме*, 2004; *Кавез од траве: бестијарије*, 2007; *Елхетек аз арцодон?: regényes élettörténet*, 2007.

СЛАВИЦА ЛАЛОШЕВИЋ, рођена 1964. године у Новом Саду. Завршила Педагошку академију у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Душа на длану*, 1996; *Трагови љубави*, 1997; *Неукротива река*, 1999; *Кључ живота*, 2003, *Пардон љубави*, 2008.

НЕРА ЛЕГАЦ, рођена 1974. године у Новом Саду. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Прозор у свет*, 1996; *Кључ*, 1997; *Врата сна*, 1998; *Тајна*, 2002; *Песникиња*, 2007.

СЛАВИЦА РАДОВАНОВИЋ-ЛОБОДА, рођена 1958. године у Оџацима. Завршила Вишу управну школу у Београду. Живи у Оџацима.

Објавила књиге песама: *Вилински лептири*, 2006; *Сарина писма*, 2006.

СЛАВИЦА МАЈИН, рођена у Новом Бечеју. Завршила гимназију у Новом Бечеју, где живи и ради.

Објављене књиге: *Кораџи*, 1986; *Уздаси Тисе, У недрима равнице* (заједничка збирка), *Руке*, 1985; *Око круга магла*, 1991, *Kako zaustaviti vreme*, 2009.

ЈЕЛЕНА МАРИНКОВ, рођена 1963. године у Вршцу. Живи у Вршцу.

Објављене књиге: *Ноћ у зебри*, 1991; *Вукови и возови*, 1999; *Мачке не иду у рај: антологија савремене женске поезије* (заједничка збирка), 2000.

МИРЈАНА МАРКОВИЋ (1952-2006), рођена у Бачком Петровцу. Живела и радила у Беоцину.

Објављене књиге: *На зиду зенице*, 1993; *Тополе широко шуме* (заједничка збирка), 1996; *Јутро припада птицама* (заједничка збирка), 2002.

РАДМИЛА СТАНИЋ-МАРУШИЋ, рођена 1960. године у Госпићу. Студирала на Правном факултету у Загребу. Живи и ради у Руми.

Објављене књиге: *Крајина, моји коријени*, 1998.

МАНДА МАТАНОВИЋ, рођена 1963. године у Совском Долу крај Славонске Пожеге. Живи и ради у Кули.

Објављене књиге: *Прстен у трави*, 1987; *Багремик*, 1991; *Познати странац*, 1996.

ЈАСНА МЕЛВИНГЕР, рођена 1940. године у Петроварадину. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду, књижевница, сликарка и докторка филолошких наука. Добитница је престижних књижевних награда. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Водени цвет*, 1958; *Све што дише*, 1963; *Тако умиру старице*, 1967; *Свет и светлост*, 1971; роман *Пет сестара*, 1972; *Високе стране лежаја*, 1979; *Аванс за данас*, 1986; *Љубавни сонети*, 1989; *Та ренесанса не још као посљедња шанса*, 2002; *Возелница*, 2004; *Вага с анђелима*, 2005; *Дунавска клепсидра*, 2006; *Вага с анђелима: изабране пјесме*, 2008.

ВЕСНА МИЈИН, рођена 1966. године у Зрењанину. Завршила Академију уметности у Новом Саду. Постдипломске студије завршила у Версају. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Иметак*, 2003.

ИВАНКА Б. МАЂОР-МИЛИВОЈША, рођена 1961. године у Далмацији. Дипломирала на Факултету политичких наука у Сарајеву. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Дланови љубави*, 2001; *Дланови љубави: (ошкринута врата фантазије)*, 2001; *Бели крин*: хаику песме, 2011.

ВЕРА МИЛАДИНОВ, рођена 1947. године у Бачком Градишту. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Тебе ми је мало*, 1997; *Унутрашњи пејзажи*, 1998; *Све сам то ја*, 2000; *Где ветар плахује*, 2001; *Шанат*, 2002.

ЈАСНА МИЛЕНОВИЋ, рођена 1962. године у Новом Саду. Студирала на Медицинском факултету у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Оком окована*, 1987.

МАРИЈА МИЉКОВИЋ, рођена 1952. године у Гучу. Завршила Филолошки факултет у Београду. Живи и ради у Кикинди.

Објављене књиге: *Јерес нежности*, 1985; заступљена у заједничким збиркама поезије: *Нечујно пређе*, *Стихови на дар*, *Најлепши стихови*, *Присност с невидљивим*, 1999.

ДЕСАНКА ПЕТРОВ-МОРАР, рођена 1946. године у Сефкерину, у Банату. Живи и ствара у Сефкерину.

Објављене књиге: *Песма завичаја*, 1994; *Нит љубави*, 1996.

ФЕЛИЧИЈА МАРИНА МУНТЕАНУ, рођена 1945. године у Владимировцу. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Понад живог песка (Peste nisipuri miscatoare)*, 1972; *Кроки (Crochiuri)*, 1975; *Дијалог*, 1977; *Друга дворана*, 1978; *Десет амблема са твојим ликом (Zece efgii cu chipul tau)*, 1985.

ИЛЕАНА УРСУ-НЕНАДИЋ, рођена 1954. године у Зрењанину. Живи у Новом Саду. Пише на српском и румунском језику.

Објављене књиге: *Пансион у библиотеци*, 1978; *Врт речи*, 1981; *Вештина вештица*, 1981; *Човек црна птица*, 1988; *Песме* (са Миланом Ненадићем), 1985; *Време за баите*, 1985; *Цанделабру цандид*, 1998; *Ноћ*.

ВЕСИЉКА НИКОЛИЋ, рођена 1947. године у Штрпцу. Дипломирала на Вишој педагошкој школи у Крагујевцу. Живи и ради у Врднику.

Објављене књиге: *Машталице и друге бајке*, 1985; *Најлепше песме о Србији* (књижевни зборник), 1999; *Научи ме да волим*, 2000; *Мили звани два зрна купине: роман бајка*, 2001.

ЈОВАНКА НИКОЛИЋ, рођена 1952. године у Новом Саду. Завршила Факултет драмских уметности у Београду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Лепет*, 1980; *Мени*, 1985; *Од предвечерја до праскозорја*, 1994; *Извесни периоди у сто фрагмената*, 1997; *Тако сам те волео*, 1999; *О разним стварима: песме за децу*, 1999; *Приче из старине*, 2006.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ (1925-2004), из Новог Сада. Писала поезију и бавила се сликарством.

Објављене књиге: *Немирни дани*, 1998; *Ткање живота*, 1999.

БИЉАНА НИШКАНОВИЋ, рођена 1956. године у Зрењанину. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Песме*, 1996; *Ноћне и дневне песме*, 2006; *Народно позориште «Тоша Јовановић» у Зрењанину: 60 година Драмске сцене : 50 година Луткарске сцене*, 2007.

СВЕТЛАНА ГАЈИНОВ-НОГО, рођена 1960. године у Кулпину. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи у Бачком Петровцу.

Објављене књиге: *Простори. Материје*, 1984; *Колесница*, 1992; *Литургије*, 1993; *V'les knjiga*, 1997; *Abis*, 1999; *Ramondia serbica*, 2006.

МЕЛАНИЈА ПАВЛОВИЋ, (1932-2003) из Руског Крстура. Дипломирала на Економском факултету у Београду. Живела и радила у Новом Саду.

Објављене књиге: *Нити (Нитки)*, 1971; *Веселинка (Веселинка)*, 1975; *Снена игра (Сонне бавене)*, 1982; *Беле жеље*, 1988; *Валови одласка*, 1984; *Веселиште*, 1990; *Пролеће у срцу*, 1992; *Беле жеље*, 1999.

ОЛИВЕРА ПАВЛОВИЋ, рођена 1976. године у Новом Саду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Коцка*, 2003.

ДУШИЦА ПАВКОВ, рођена 1959. године у Вршцу. Завршила Стоматолошки факултет у Београду.

Објављене књиге: *Коњско месо*, 1981; *Линија лома*, 1985; *Психијатријска болница у Сен-Ремију*, 1990; *Читанка за јунакињу*, 2002.

ОЛГА ПАВКОВ, рођена 1949. године у Вршцу. Завршила књижевност на Филолошком факултету у Београду. Живи и ради у Сомбору.

Објављене књиге: *Стабла: песме*, 1999; *Заветрине*, 2000; *Вратнице*, 2002; *Партошки пут*, 2008.

КОСАНА БОЖИН-ПЕЈОВИЋ, (1945-1997) из Кикинде. Писала поезију.

Објављене књиге: *Дивље цветам*, 1986; *Истргнуте стране*, 1989; *Нешто за усне*, 1994.

СЛОБОДАНКА ПЕРКУЧИН, рођена у Београду 1957. године. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Родовање*, 1996; *Јутро припада птицама: југословенско хаику песништво. Т. 3, (I-III)*, 2002.

ЖИВАНА ПЕТРОВ (1950-2005), рођена у Парагама. Завршила Педагошку академију у Новом Саду, где је живела и радила.

Објављене књиге: *Живот у пролазу*, 1991; *На таласима дланова*, 1992; *Перјане пахуљице*, 1992.

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ, рођена 1939. године у Босанском Броду. Завршила Академију ликовних уметности у Новом Саду. Пише поезију, бави се сликарством и позната је кантауторка.

Објављене књиге: *Стопе... и таласи*, 1991; *Трећа обала реке* (заједничка збирка), 2000; *Сјај равнице: збирка хаику песама четири песникиње*, 2008.

РАДМИЛА ГИКИЋ-ПЕТРОВИЋ, рођена 1951. године у Врбасу. Завршила Филозофски факултет и магистрала у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Отворите Јеленине прозоре*, 1978; *Намасте, Индијо*, 1984; *Разговори о Индији*, 1989; *У Фрушкој гори, 1854* (приредила), 1985; *Преписка Милице Стојадиновић Српкиње са Вуком и Мином*, 1987; *Искусства прозе*, 1993; *Токови савремене прозе*, 2002; *У потрази за главним јунаком*, 2003; *Ликови у Дневнику Анке Обреновић*, 2007; *Библиографија радова о Милици Стојадиновић Српкињи*, 2007; *Здраво Индијо*, 2008; *Живот и књижевно дело Милице Стојадиновић Српкиње*, 2010.

САЊА ЂУРАН-ПЕТРОВИЋ, рођена 1972. године у Новом Саду. Дипломирала на Технолошком факултету у Зрењанину. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Маска у огледалу*, 1997; *Несташне булке*, 1997; *Бисери за моју маму*, 2006; *Време је као хармоника*, 2007.

АУРОРА РОТАРИУ ПЛАЊАНИН, рођена 1952. године у месту Куштиљ (Вршац). Магистрала на Економском факултету у Београду 2000. године. Добитница је многобројних награда.

Објављене књиге и збирке песама: *Цалул бунцулуи* (Дедин коњ), 1982; *Сингури цу нои* (Сами са собом), 2002; *Умбреле пасилор* (Сенка корака), 2003; *Таиереа лемнулуи* (Сеча дрвета), 2011; *Анус де расарит* (Сумрак свитања); 2012.

ТАТЈАНА ОБРАДОВИЋ-ПОДОБНИК, рођена 1965. године у Врбасу. Завршила Вишу економску школу. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Скок кроз пламени обруч*, 2006.

СЛАВКА ПОПОВИЋ, рођена 1955. године у Поречу (Славонска Пожега). Живи и ради у Шајкашу. Објављене књиге: *Река живота: песме*, 2005.

НАДА ПОПОВ, рођена 1949. године у Иђошу. Завршила Вишу школу за социјалне раднике у Београду. Живи и ради у Кикинди.

Објављене књиге: *Вртлози Амазона*, 1985; *Мирне руке*, 1987; *Мудрост чекања*, 1989; *Зауздано време*, 1995; *Недозване даљине*, 1998; *Vārtejuri (Вртлог)*, 2002; *Разручја*, 2003.

ЈАСМИНА ПРОДАНОВ, рођена 1955. године у Томашевцу код Зрењанина. Завршила Факултет организационих наука. Живи и ради у Новом Саду.

Објављена збирка: *Пут којим се ређе иде*.

ГОРДАНА ПУНГУЛ, рођена 1979. године у Новом Саду, где и сада живи.

Објављене књиге: *Молитве палих анђела*, 2006.

ЈЕЛЕНА ПУХАЧ, рођена 1979. године у Београду. Завршила Правни факултет у Београду. Живи и ради у Старој Пазови.

Објављене књиге: *Смарагди; Буђење*, 2005.

СНЕЖАНА РАДОЈЕВИЋ, рођена 1961. године у Кули. Завршила Филозофски факултет у Београду и ради као професорка енглеског језика у Кули. Добитница је више награда на књижевним конкурсима.

Објављена збирка песама: *Језик на платњу*, 2009.

МЕЛАНИЈА РИМАР-РАМАЧ, рођена 1958. године у Руском Крстуру. Дипломирала на Природно-

математичком факултету у Новом Саду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Јутарње новине*, 1983; *Лето код деде*, 1988; *Сунашчев сан*, 1991; *Бајкино јастуче*, 2007.

КАТАРИНА РЕЉИЊ, рођена 1955. године у Краљеву. Живи и ради у Бечеју.

Објављене књиге: *Не додируј ми душу*, 1985; *Украли су ми плаве птице*, 1985; *Заборављена светилка*, 1988.

СЛОБОДАНКА РУНИЋ, рођена 1967. године у Инђији. Ради и живи у Инђији.

Објављена књига поезије: *Зимски блуз*, 2007.

ЗОРИЦА САВИЋ, рођена 1950. године у Равном Селу (код Врбаса). Живи у Сремској Каменици.

Објављене књиге: *Сузе моје*, 1997; *Тупрај срца*, 2001; *Сачуване нежности*, 2004.

АНА СВЕТЛИКОВА, (1933-2005) из Ковачице. Цео радни век провела као просветна радница.

Објављене књиге: *Двореди (Staromradie)*, 1979; *Река живота (Rika života)*, 2006.

СПАСЕНИЈА СЛАДОЈЕВ, рођена 1938. године у Жабљу. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Тишина у мислима*, 1981; *У прозор ударају капи*, 1983; *Јутро беле равнице*, 1990; *Госпођо ноћ*, 1994; *Писма мајци*, 1995; *Удвојена сама*, 1998; *Азбука мучења*, 2001; *Она*, 2003; *Грех једанаести*, 2004; *Изнад земаљске дуге: писма Милици Стојадинов Српкињи*, 2007; *Траг: триптих о завичају*, 2011.

МИРЈАНА СОКОЛОВИЋ, рођена 1959. године у Старој Пазови. Завршила Вишу школу за социјалне раднике у Београду. Живи и ради у Старој Пазови.

Објављене књиге: *Искрења душе*, 2003; *Старимо с љубављу: приручник за добре суседе*, 2005.

ЗОРИЦА СРДАНОВ, рођена 1972. године у Футогу. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи и ради у Футогу.

Објављене књиге: *Маске ватра молитве*, 1997; *У загрљају ватре*, 2000; *Ватра и месечина*, 2003.

РАНКА Д. СРДИЋ, рођена 1972. године у месту Црни Врх на тремеђи Гламоча, Дрвара и Грахова. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Памти, српски роде*, 1997; *Крст и камен*, 1999; *Између неба и земље*, 2000; *Мој Драгане*, 2000; *Реци Стојадине*, 2004; *Слобода је Крајина*, 2004.

ДАНИЈЕЛА СТАНИЧКОВ, рођена 1976. године у Сомбору. Завршила Учитељски факултет у Новом Саду, где живи и ради.

Објављене књиге: *Цикличности*, 1997.

НАТАША СТАНКОВИЋ, рођена у Новом Саду 1973. године, дипломирала на Правном факултету. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Поклоњена тишина*, 1997; *Бићу иста*, 1998; *Јутро припада птицама: југословенско хаику песништво. Т.3, (II-III)*, 2002.

ЈЕЛЕНА СТОЈСАВЉЕВИЋ, рођена 1966. године у Краљеву. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Рањена месечина*, 1996; *Подмлађивање сенке*, 2001.

ДРАГИЦА СТОЈАНОВИЋ, рођена 1963. године у Зрењанину, где живи и ради.

Објављене књиге: *Тескоба*, 1984; *Кухињска кукавица*, 1991; *Разговори са Исидором*, 1999; *Гладне исповести*, 2005.

БОГДАНКА СТОЈАНОВСКИ, рођена 1953. године у Новом Саду. Студирала на Филозофском факултету у Београду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Топола широке шуме* (зборник хаику поезије), 1996; *Сан сопствене сенке: песме*, 1997.

ХЕЛЕНА ХАФИЧ-СТОЈКОВ, рођена 1938. године у Руском Крстуру. Завршила Вишу административну школу у Београду.

Објављене књиге: *Колевка и ноћ* /на српском и русинском језику/ 2001; *Маџери рускихи* /на русинском језику/ 2004; *Снови мале Иренице испод једне дуњице*, 2008.

ВЕРИЦА ТУРОМАН, рођена 1944. године у Адашевцима поред Шида. Данас живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Хлеб и камен*, 2005; *Жуте руже за Габриелу*, 2007.

КАТАРИНА ХРИЋ-ТОПОЉСКИ, рођена 1967. године у Земуну. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду. Живи у Старој Пазови.

Објављене књиге: *Тератија*, 1992; *У слободном паду*, 1997; *Лептир у клетки*, 2004; *Дисање под водом*, 2007.

ДРАГАНА ЋАТИЋ, рођена 1960. године у Тополи. Живи у Руми.

Објављене књиге: *На зрну душе*, 1995; *Новинарска*, 1999; *Рам за песму*, 2000; *Трепет лептирових крила*, 2010.

МИРЈАНА ЋИРЛИЋ, рођена 1956. године у Футогу, где и данас живи. Дипломирала на Правном факултету у Сарајеву.

Објављене књиге: *Јесен живота*, 1998; *Живот око врата*, 2000; *Лабудова песма*, 2007.

ЈАДРАНКА ЋУЛУМ, рођена 1965. године у Кључу. Завршила Филолошки факултет у Сарајеву. Живи и ради у Вршцу.

Објављене књиге: *Корак до сна*, 2004; *Између времена*, 2005; *На длану песма: песме*, 2006; *Босонога принцеза: мало усамљено село иза брда: приче*, 2006.

МАРИЈА УТАШИ (1943-1985), рођена у Вереш-марту, живела у Новом Саду.

Објављене књиге: *Покров у зору*, 1970; *Упаљено сребро*, 1979; *Траг реке*, 1987.

РУЖИЦА УХОР, рођена 1957. године у Новом Саду, где и сада живи и ради.

Објављене књиге: *Ораси препукли*, 2004; *Вртом белог времена*, 2005; *Душом у корен*, 2006.

МАЈА ФАМИЛИЋ, рођена 1973. у Новом Саду где и данас живи. Поред писања поезије наклоњена је и ликовној уметности.

Објављена збирка песама: *Ћуп надања*, 2009; *Ћуп надања*, (допуњено издање) 2011.

ЗДЕНКА ФЕЋВЕР, рођена 1950. године у Вуковару. Живи и ради у Сомбору.

Објављене књиге: *У двадесетпетом часу*, 1983; *Одузето време*; *Време одузето*, 1989; *Одраз*, 2001; *Пуфнице и јежеви*, 2006.

РУЖА ХЕЛАЋ, рођена 1958. године у Новом Саду, где и сада живи.

Објављене књиге: *Недељом ујутро*, 1991; *Принцеза екологије*, 1994; *Нове басне*, 1996; *Зелене бајке*, 1997.

ЗВЕЗДАНА В. ЦВИЈИЋ рођена 1974. године у Осијеку. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге песама: *Назарећанин*, 1995; *Прочишћење*, 1996. Објављивала је песме у разним листовима и часописима.

ЈУДИТА ШАЛГО (1941-1996), из Новог Сада. Завршила Филозофски факултет у Београду.

Објављене књиге: *Обалом*, 1962; *65 минута наглас*, 1980; *Живот на столу*, 1986; *Траг кочења*, 1987; *Да ли постоји живот*, 1995; *Пут у Баробициан*, 1997; *Крај пута*, 2004.

ЗВЕЗДАНА ШАРИЋ (1946-2000), рођена у Загребу. Живела је и у Новом Саду.

Објављене књиге: *Видици ветрова* (заједничка збирка), 1964; *Пријатељу да не заплаче*, 1969; *Балада о златном магарицу*, 1971; *Велики мали рат*, 1973; *Још једном свет као на длану*, 1974; *Три брата*, 1975; *Зид*, 1977; *Лаку ноћ, Адаме*, 1977; *Црвена јесен*, 1978; *Приватна архива*, 1984; *Опроштајна шала*, 1984; *Живот под заштитом*, 1984; *Високо као гора, дубоко као море*, 1985; *Фотографије сећања*, 1997; *Похвала љубави: од Бранка Миљковића до Драгомира Брајковића* (заједничка збирка), 1997.

МИРЈАНА ШУЉМАНАЦ-ШЕЋЕРОВ, рођена 1949. године у Сремској Митровици. Завршила Шумарски факултет у Београду. Живи и ради у Новом Саду.

Објављене књиге: *Траг на месечини: песме*, 1998.

ОЛИВЕРА ШИЈАЧКИ, рођена 1938. године у Новом Саду. Завршила Филозофски факултет у Новом Саду, где и сада живи.

Објављене књиге: *Концерт за пословне људе*, 1978; *Il tempo si sprecchia nelle ripille (У зенама време се огледа)*, 1983; *Песме за ноћ и флауту*, 1985; *Погледај лево, на десно*, 1985; *Седам небеских кола* (коауторка), 1988; *Закаснићу на распуст*, 1996; *Ко ће ми објаснити*, 1997; *Место за приче*, 2000; *Кој се сака тој се кара (Ко се воли тај се свађа)* македонски, 2001; *Путем културе у нови миленијум* (српски, немачки зборник), 2002; *Погледај лево, на десно*, 2004; *Крилато време* (српски, немачки, заједничка збирка), 2006; *Трилогија посебности* (заједничка збирка), 2007; *Кораци* (заједничка збирка), 2011.

МАРИЈА ШИМОКОВИЋ, рођена 1947. године у Суботици. Завршила Филолошки факултет у Београду. Живи у Суботици.

Објављене књиге: *Сам човек*, 1972; *Иичекујући Јону*, 1976; *Не бој се ту сам*, 1980; *Мајстор жудње*, 1983; *Небески бицикл*, 1987; *Пољубац Густава Климта*, 1992; *Слагање времена*, 1992; *Панонски квинтет*, 1995; *Мачке не иду у рај*, 2000; *Сценографија за ветар*, 2000; *Палићке шетње*, 2003; *Био једном један ја: приповести Блашка Габрића*, 2004; *Киновар*, 2007; *Díszlet a szélnek*, 2008; *Велосипед господина Вермеша: роман о заносу*, 2010; *Ќутија од песка: изабране и нове песме*, 2011.

СМИЉАНА ШОВЉАНСКИ (1955-1979), рођена у Сусеку. Студирала на Медицинском факултету у Новом Саду. Живела је у Беочину.

Објављене књиге: *Маслачак у кикама*, 1990; *Страх ме је*, 1996.

МИРЈАНА ШТЕФАНИЦКИ, рођена 1954. године у Новом Саду. Завршила Вишу економско-комерцијалну школу у Новом Саду, где живи и ради.

Објављене књиге: *Сто песама* (заједничка збирка), 1972; *Између очију и руку*, 1993; *Ноћи жене Мајуркиње*, 1995; *Сусретања* (заједничка збирка), 1996; *Вести о мени*, 1997; *Непреболнице – Песме мајке војника*, 2000; *Рањено пролеће* (заједничка збирка), 2000; *У сну жалфије*, 2007.

ФЛОРИКА ШТЕФАН, рођена 1930. године у селу Локве код Алибунара. Студирала на Филозофском факултету у Београду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Cântecul tinereții (Песме младости)*, 1949; *Lacrimi și raze (Сунце и зраци)*, 1953; *Тако сам се родила*, 1956; *Затворене у свет*, 1958; *Дозволите сунцу*, 1962; *Трећа жена*, 1962; *Гласови и судбине*, 1966; *До ових и последњих дана*, 1968; *Место за љубав*, 1971; *Уточништа*, 1973; *Сатница*, 1975; *Корен*, 1975; *Јутарњи хлеб*, 1979; *Преломне године*, 1980; *Наноси*, 1981; *Мара Гмизић*, 1983; *Светковина*, 1984; *Зебња*, 1990; *Порекло песме*, 1990; *Срж*, 1991; *Пирилицом и латиницом*, 1991; *Двогласје*, 1994; *Белег*, 1997; *Људа птица љубави: избор из љубавне лирике*, 2005.

МИЛЕНА ШУРЈАНОВИЋ, рођена 1931. године у Србобрану. Магистрирала на Природно-математичком факултету у Новом Саду. Живи у Новом Саду.

Објављене књиге: *Кључ од капије*, 2004, 2005, 2007; *Средња врата*, 2005; *Стазом кроз рибизле*, 2006; *У смирај дана*, 2006; *Глас с прозора*, 2008; *Чаура мака*, 2009; *Сласт и носталгија*, 2011.

САДРЖАЈ

ПРЕДГОВОР	4
ВЈЕРА БЕНКОВА	
Ахасверово време.....	8
Ископине	9
Рахела	10
ВЕРА РАКИЋ-БИЈЕЛИЋ	
Небо и земља	11
Тврђава.....	12
Дрвеће душа.....	13
ДИВНА БИЈЕЛИЋ	
Плач	14
Песма прогнаника	15
Птице.....	16
ЈЕЛЕНА БОСНИЋ	
Ово пространство је само моје.....	17
Моја душа пустињак	18
Узалудност	19
МИРЈАНА БОЖИН	
Закон времена.....	20
Прилагођавања чула.....	21
Трава бесмртности	22

ЕУЋЕНИЈА БАЛТЕАНУ	
Подвест	23
Кроз сенке године	24
Кроз сенке, године.....	26

ПЕТРА БОШЊАК	
Страст.....	28
Светлост у тами.....	29
Онима који трагају	30

МАРИЈА БУГАРСКИ	
Да ли ја сувише дуго трајем.....	31
Право место	32
Сунце на заласку	33

ЕЛВИРА БУДАЛИЋ	
Корак	34
Ти си живео.....	35
Писмо	36

ВАЛЕРИЈА БУРКУШ	
Далеко иза хоризонта.....	37
Наслеђе.....	38

АХНЕТА БУЧКО	
Надање	39
Бубамарин сунчан сан	40
Кад одлазиш.....	41

ЗУЗАНА ВЕРЕСКИ	
Божихна.....	42
Ћутања	43
Чекање.....	44

СЛАВИЦА НИЋИФОРОВИЋ-ВЕСЕЛИНОВИЋ	
Ми смо две обале	45
У сну.....	46
Сазнање.....	47

ДАНИЦА ВУЈКОВ	
Винова лоза.....	48
Точак историје	49
У кругу	50

ЈЕЛИСАВЕТА БУЉОВЧИЋ-ВУЧЕТИЋ	
Јесење кише.....	51
Зелене булке.....	52
Пољубац јабуке	53

ОЛГА ГРАЧКО	
Руке.....	54
Моја витрина	55
Крпице живота	56

ИВАНКА ГРУЈИН	
У сазвежђу песама	57
Тренуци.....	58
Кад једном затворим књигу.....	59

РАНКА ГРКОВИЋ

Дланови.....	60
Чежња.....	61
Тврђава.....	62

ЉУБИЦА ВУКОВ-ДАВЧИК

Тиски цвет.....	63
Детињство.....	64
Село.....	65

МАГДОЛНА ДАЊИ

О лета, О тополе, Копља жића нашег.....	66
---	----

ТАТЈАНА ДЕЛИБАШИЋ

Дисциплина стида.....	67
Огледало.....	68
Љубав и текст.....	69

АНА ДУДАШ

Плодови.....	70
Жена цвет.....	71
У истом кругу.....	72

НАТАЛИЈА ДУДАШ

Агонија.....	73
Додир.....	74
Зашто пишем.....	75

ЉИЉАНА ДУКИЋ

Тајни венац.....	76
Препев.....	77
Гласник дубине.....	78

ДАНИЕЛА ДУЛИЋ

Дан у шуми.....	79
Гола песма.....	80
Старе улице.....	81

ДРАГОМИЛА ДУРУТОВИЋ

Буђење пролећа.....	82
Не могу.....	83
Најлепше.....	84

ГОРДАНА БИЛАС

Златни кавез.....	85
Погнуте главе.....	86
Јутро у септембру.....	87

МАША ЂОЗИЋ

Јутарња чаролија.....	88
Велики прасак.....	89
Етру.....	90

КАТАРИНА ЂУКИЋ

Мисли.....	91
Страст.....	92
Кораца.....	93

СТАНИМИРКА ЂУКИЋ	
Све је сенка истине	94
Цветна грана	95
Мој завичај	96

ЈУЛКА ЕРЦЕГ	
Жубори живота	97
Доме мој	98
У шапату звезда	99

МАРИНА ЖИНИЋ-ИЛИЋ	
Завештање	100
Љубав и пелин	101
Чаробно	102

ЈЕЛЕНА ЗАРУБИЦА	
Крила зоре	103
Немир	104
Прекор	105

ЖИВКА ПАВЛОВИЋ-ЗУБАНОВ	
Мој сан	106
Он	107
Она	107

МАРИЈА ЈАКИМ	
Угао неба	108
Коцка	109
Бити зелен орах	111

МИРЈАНА ЈАРАМАЗОВИЋ	
Трагом његове љубави	112
Када одем	113
У имену твојему сва блага станују	114

МАЈА ЈОВАНОВИЋ	
Ромска песма	116
Жеља	117
Зашто	118

ПАУЛИНА ЈУРИЋ	
Пламен	119
Сенке под звездом	120
Мене пријатељства	121

НАДА ЗЛАТИЋ-КАВГИЋ	
Размеђа	123
Молитва невјерника	124
Стрепња	125

НАТАЛИЈА КАЊУХ	
Није извор, ни поље, ни шума	126
Моћ и немоћ трајања у одређености што ме затиче и помаже дубоко испод настојања и намера гурнути сидро у младо бесконачно предвечерје	127
Голубови, рибе, сви смо жедни	128

ЛАУРА КОВАЧ

По дуњама знам.....	130
Тајна шкољке.....	131
Људи из наше прошлости.....	132

ИРИНА ХАРДИ-КОВАЧЕВИЋ

Чекање.....	133
Посвета.....	134
Родно село.....	135

САВКА КОЗИЋ

Маслачак.....	136
Ватрене ноћи.....	137
Буђење.....	138

ВЕСНА КОРАЋ

Крај тајне.....	139
Песмом.....	140
Добре жеље.....	141

РАДОЈКА КУВЕЗИЋ

Очев виноград.....	142
Ја о себи.....	143
Крала бих ти снове.....	144

КАТАЛИН ЛАДИК

Ходи са мном у митологију.....	145
Пали анђели.....	146
Скривалица.....	147

СЛАВИЦА ЛАЛОШЕВИЋ

Моје песме.....	148
Путник.....	149
Дуга.....	150

НЕРА ЛЕГАЦ

Искричавим илузијама мога сна.....	151
*.....	152
*.....	153

СЛАВИЦА РАДОВАНОВИЋ-ЛОБОДА

Изблиза са мном.....	154
Моћ мисли.....	155
Лепота летења.....	156

СЛАВИЦА МАЈИН

Кораци.....	157
Ми нисмо давали имена звездама.....	158
Чекање.....	159

ЈЕЛЕНА МАРИНКОВ

Легенда.....	160
Летњи призор.....	161
Шума.....	162

МИРЈАНА МАРКОВИЋ

Повратак.....	163
Поново багрем цвета.....	164
*.....	165

РАДМИЛА СТАНИЋ-МАРУШИЋ

Мртвој птици.....	166
*.....	167
*.....	168

МАНДА МАТАНОВИЋ

Чувар тајне.....	169
Ноћи дођи.....	170
Неки нови људи.....	171

ЈАСНА МЕЛВИНГЕР

Док се будем двоумила.....	172
Мој пријатељ од злата.....	173
Аванс за данас.....	174

ВЕСНА МИЈИН

Свакодневица.....	175
Слутње.....	176
Трагања.....	177

ИВАНКА Б. МАЂОР МИЛИВОЈША

Огледало.....	178
Бисери.....	179
Албум успомена.....	180

ВЕРА МИЛАДИНОВ

Мирисне речи.....	181
Ветар.....	182
Стварност.....	183

ЈАСНА МИЛЕНОВИЋ

Три моја лица.....	184
Пресвлака.....	185
Ишчекивање.....	186

МАРИЈА МИЉКОВИЋ

Буђење.....	187
Поноћ.....	188
У пролазу.....	189

ДЕСАНКА ПЕТРОВ-МОРАР

Клечим.....	190
Мрежа Баната.....	191
Моје имање.....	192

ФЕЛИЧИЈА МАРИНА МУНТЕАНУ

Колико смо блиски ћутању.....	193
Друга дворана.....	194
Кад ноћ дође.....	195

ИЛЕАНА УРСУ-НЕНАДИЋ

Слични обалама.....	196
Идентитет.....	197
*.....	198

ВЕСИЉКА НИКОЛИЋ

Магдалена пролази.....	199
Јутро после.....	200

ЈОВАНКА НИКОЛИЋ

Овде нико не сања.....	201
Кроз сенке.....	202

РУЖИЦА НИКОЛИЋ

Ничија земља.....	203
Сенка.....	204
Кад се пробудим.....	206

БИЉАНА НИШКАНОВИЋ

Сан.....	207
*.....	208
*.....	209

СВЕТЛАНА ГАЈИНОВ-НОГО

Чак ни тишине.....	210
*.....	211
*.....	212

МЕЛАНИЈА ПАВЛОВИЋ

Твоји путеви.....	213
Недохватљиво.....	214
Маска.....	215

ОЛИВЕРА ПАВЛОВИЋ

Тачка.....	216
Трептај.....	217
Заборав.....	218

ДУШИЦА ПАВКОВ

Недељни ручак.....	219
Плетиља.....	220
Недеља.....	221

ОЛГА ПАВКОВ

Беле године.....	222
Стабла.....	223
Шума.....	224

КОСАНА БОЖИН-ПЕЈОВИЋ

Стари дом.....	225
Дивље цветам.....	226
Моје су мисли.....	227

СЛОБОДАНКА ПЕРКУЧИН

Златно руно.....	228
Загонетка.....	229
Врело.....	230

ЖИВАНА ПЕТРОВ

Фреска.....	231
Сејач.....	232
Мирис ветра.....	233

ЉИЉАНА ПЕТРОВИЋ

Он зна пут.....	234
Сањала сам празнину.....	235
Исплаках се над собом - какву не познајем.....	236

РАДМИЛА ГИКИЋ-ПЕТРОВИЋ

Дуња гњили	237
Чудоумник из Алахабада	238
Петогодишњица	239

САЊА БУРАН-ПЕТРОВИЋ

Град на крају пута	240
Огледало живота	241
Гашење живота	242

АУРОРА РОТАРИУ ПЛАЊАНИН

Сеча дрва	243
Освешћење воде	244
Ех уу	245

ТАТЈАНА ОБРАДОВИЋ-ПОДОБНИК

Верујем	247
Преостале боје	248
Кад одем	249

СЛАВКА ПОПОВИЋ

Мали листак	250
Хоћу да живим	251
Каријера	252

НАДА ПОПОВ

Нити	253
Аутопортрет	254
Место на длану	255

ЈАСМИНА ПРОДАНОВ

Зелена песма	256
Сати	257
Добра вила и роса	258

ГОРДАНА ПУНГУЛ

Круг трајања пролазности	259
Звук одласка	260
Деца Војводине	261

ЈЕЛЕНА ПУХАЧ

Силуета	262
Једном пупољку	263
Дукат	264

СНЕЖАНА РАДОЈЕВИЋ

Песма којој не треба наслов	265
Напуштена кућа	266
Хаљина бела	267

МЕЛАНИЈА РИМАР-РАМАЧ

Рађање песме	268
Страх	269
Високи лет	270

КАТАРИНА РЕЉИН

Кап живота у сузи	271
Птица у срцу сенке	272
Излазак из таме	273

СЛОБОДАНКА РУНИЋ

Молба песника.....	274
Некада	275
Из очаја.....	276

ЗОРИЦА САВИЋ

Познајем те добро.....	277
Не дозволи	278
Тишина	279

АНА СВЕТЛИКОВА

Данас је празник.....	280
Птице над Ковачицом	281
На путу до звезда	282

СПАСЕНИЈА СЛАДОЈЕВ

На истом путу.....	284
Корени	285
За исмевача песме љубави.....	286

МИРЈАНА СОКОЛОВИЋ

Траг.....	287
Време праштања.....	288
Шапутање	289

ЗОРИЦА СРДАНОВ

Чаробњак.....	290
Роса.....	291
Буђење	292

РАНКА Д. СРДИЋ

Без завичаја.....	293
Сањала сам	294
Памтим.....	295

ДАНИЈЕЛА СТАНИЧКОВ

Поглед у недоглед.....	296
Песник.....	297
Зачуђујућа безизражајност.....	298

НАТАША СТАНКОВИЋ

Раширене руке.....	299
Плетем речи	300
Савест и лаж	301

ЈЕЛЕНА СТОЈСАВЉЕВИЋ

Кућа	302
Дом.....	303
Просидба.....	304

ДРАГИЦА СТОЈАНОВИЋ

Јефимија.....	305
Подне је.....	306
Гладне исповести	307

БОГДАНКА СТОЈАНОВСКИ

Шест малих рамова.....	308
Насликај ме.....	309
Уместо епитафа	310

ХЕЛЕНА ХАФИЧ-СТОЈКОВ

Детињство и снови.....	312
Јесен	313
Растанак	314

ВЕРИЦА ТУРОМАН

Траг у песку	315
Стена	316
Равница	317

КАТАРИНА ХРИЦ-ТОПОЉСКИ

Дисхармонија.....	318
Цензура	319
Лептир у кавезу	320

ДРАГАНА ЋАТИЋ

Путовање за дугом	321
На зрну душе	322
Пријатељу у споменар	323

МИРЈАНА ЋИРЛИЋ

Улица	324
Свет од струна	325
Црно бели свет	326

ЈАДРАНКА ЋУЛУМ

Завичај.....	327
Игра	328
Песма која се само једном пише.....	329

МАРИЈА УТАШИ

Пророци	330
У ствари	331
Не треба ми.....	332

РУЖИЦА УХОР

Снопови.....	333
Где очи не досежу	334
Заклон.....	335

МАЈА ФАМИЛИЋ

Истина под маском.....	336
Ноћ и дан.....	337
Спознаја	338

ЗДЕНКА ФЕЂВЕР

Жене песника.....	339
Жеља.....	340
Куда иду слике.....	341

РУЖА ХЕЛАЋ

Можда ћу покушати да те освојим	342
То нисам ја	343
Преварићу песме	344

ЗВЕЗДАНА В. ЦВИЈИЋ

Путнику.....	345
Снови.....	346
Истина.....	347

ЈУДИТА ШАЛГО

Половна песма.....	348
Брза љубав.....	349
Руку на срце.....	350

ЗВЕЗДАНА ШАРИЋ

Љубав.....	351
Тајна.....	352
Трава крај пута.....	353

МИРЈАНА ШУЉМАНАЦ-ШЕЋЕРОВ

Равница.....	354
Дозивам.....	355
Траг на месечини.....	356

ОЛИВЕРА ШИЈАЧКИ

Позивница.....	357
Соло на флаути.....	358
Одећа моје душе.....	359

МАРИЈА ШИМОКОВИЋ

Чиста песма.....	360
Очајање не седи више на клупи.....	361
Панонија II.....	362

СМИЉАНА ШОВЉАНСКИ

Небо нас зове.....	363
Тражим уточиште.....	364
Сама.....	365

МИРЈАНА ШТЕФАНИЦКИ

Настањена самоћа.....	367
Булка уроњена у сунце.....	368
Малена птица и моја песма.....	369

ФЛОРИКА ШТЕФАН

Не напуштајте ме.....	370
Време трезвених тананих избора.....	371
Тако сам се родила.....	372

МИЛЕНА ШУРЈАНОВИЋ

Границе.....	373
Огледало.....	374
Дом.....	375

И ТУ НИЈЕ КРАЈ.....	376
---------------------	-----

ПОДАЦИ О ПЕСНИКИЊАМА.....	378
---------------------------	-----

ЗАВОД ЗА
РАВНОПРАВНОСТ
ПОЛОВА

Издавач:
Завод за равноправност полова
Булевар Михајла Пупина 6/IV
21000 Нови Сад
Република Србија
+381 21 66 15 133 , 66 15 177
zavod.ravnopravnost@vojvodina.gov.rs
www.ravnopravnost.org.rs

За издавача: Весна Шијачки

Место издања: Нови Сад
Година: 2012.

Приредила и уредила:
Оливера Шијачки

Сараднице:
Илеана Урсу-Ненадић
Катарина Крајновић
Ана Нешић

Лектура и коректура: Катарина Крајновић

Илустрација на насловној страни:
Деса Керечки-Мустур

Прелом и припрема за штампу: bluetondesign@gmail.com
Штампа: Футура, Петровадин

Тираж: 500 примерака

ДРУГО ДОПУЊЕНО ИЗДАЊЕ

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске

Илустрација на насловној страни
Деса Керчки-Мустур

ОЧИ РАВНИЦЕ